

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างข้อตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนและ ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่าง ไทยและอินโดนีเซีย เรื่อง น้ำตาล

อ.พ. ๑๑/๒๕๕๑ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา สมัยสามัญนิติบัญญัติ

จัดทำโดย กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ
โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

เรียกดูเอกสารได้ที่

www.parliament.go.th/library

**ร่างข้อตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนและ
ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่าง
ไทยและอินโดนีเซีย เรื่อง น้ำตาล
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)**

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นในเวลาจำกัด เพื่อให้ทันสมัย ประโยชน์ในการพิจารณาร่างข้อตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนและร่างบันทึกความเข้าใจ ระหว่างไทยและอินโดนีเซีย เรื่อง น้ำตาล ที่เข้าสู่การประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดย รวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ และ/หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่สมาชิกรัฐสภาและผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่งเอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑,๒,๓ สำนักวิชาการ เป็นผู้จัดทำ และเผยแพร่ทาง www.parliament.go.th/library ผู้ใดนำข้อความหรือส่วนหนึ่ง ส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างอิงที่มากำกับไว้ด้วย

ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม โปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ – ๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘ และ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๕

กลุ่มงานบริการวิชาการ
สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
๑. การจัดทำความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน	๑
๒. สรุปสาระสำคัญของร่างข้อตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน	๒
๓. ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (อาทิก้า)	๕
๔. สาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างไทยและอินโดนีเซีย เรื่อง น้ำตาล	๖๕
๕. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งประเทศไทยและกระทรวงการค้าแห่งประเทศอินโดนีเซีย (ภาษาอังกฤษและคำแปล)	๖๘
๖. ความเป็นมาการจัดทำความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement :ATIGA)	๗๖
๗. พัฒนาการการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน	๗๘
๘. ความเป็นมาของการเจรจาระหว่างอินโดนีเซียและไทย เรื่อง น้ำตาล	๘๘
๙. สภาพการณ์อุตสาหกรรมน้ำตาลของอินโดนีเซีย	๑๐๔
๑๐. สถานการณ์อ้อยและน้ำตาลของประเทศไทย	๑๐๘
๑๑. บทความจากสื่อมวลชน	๑๑๑

ผู้รับผิดชอบ

นางวิจิตรา วัชรภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางสาวเขาวนิจ สุนนันทน์

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการวิชาการ ๒

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายวิริยะ กล้ายแดง

วิทยากร ๘

นายอดิวิษญ์ แสงสุวรรณ

วิทยากร ๕

นายณัฐพงศ์ พันธุ์ไชย

วิทยากร ๔

นายทศนารถ เมฆประยูร

นิติกร ๓

นางสาวอัจฉรา ขุมเหล็ก

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๕

นางสาวดาวรัตน์ สมจิตร

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๕

นางสาวสุนันท์ เจสละ

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒

นางสาวอุไร ธรรมเพชร

เจ้าพนักงานธุรการ ๖

นางสาวนภาพร ญาณศิริ

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๖

การจัดทำความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน
(ASEAN Trade in Goods Agreement : ATIGA)

ความเป็นมา

๑. การประชุม AEM Retreat ครั้งที่ ๑๓ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐ ณ ประเทศบรูไน ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการทบทวนและปรับปรุงความตกลงว่าด้วยการใช้มาตรการกำหนดอัตราอากรร่วมเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (CEPT Agreement) เพื่อเตรียมความพร้อมการรวมตัวของอาเซียนไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕)

๒. เพื่อดำเนินการตามมติดังกล่าว ที่ประชุม AFTA Council ครั้งที่ ๒๑ มีมติให้มีการปรับปรุง CEPT Agreement ให้เป็นความตกลงที่ครอบคลุมประเด็นทางการค้าทุกเรื่อง (ASEAN Trade in Goods Agreement : ATIGA) โดยอิงจากร่างความตกลงทางการค้าที่อาเซียนจัดทำร่วมกับประเทศคู่เจรจาต่างๆ ทั้งนี้ ข้อตกลง ATIGA จะครอบคลุมประเด็นต่างๆ เช่น การลดภาษี มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี การอำนวยความสะดวกทางการค้า กระบวนการศุลกากร มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการเทคนิคที่เป็นอุปสรรคทางการค้า เป็นต้น นอกจากนี้ ATIGA ควรจะมีความสอดคล้องกับความตกลงด้านการค้าสินค้าที่อาเซียนได้ไปเจรจากับประเทศคู่ค้าเจรจาไว้แล้วด้วย

แนวทางการจัดทำข้อตกลง

คณะกรรมการประสานงานการดำเนินการภายใต้ความตกลง CEPT สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (Coordinating Committee on the Implementation of the CEPT scheme for AFTA : CCCA) ได้รับมอบหมายให้เป็นคณะทำงานหลักในการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม ในขอบทที่เป็นประเด็นทางเทคนิค ได้แก่ ๑) มาตรการศุลกากร ๒) มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ๓) มาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม คณะกรรมการ CCCA ได้มอบหมายให้คณะทำงานอาเซียนด้านนั้นๆ เป็นผู้ดำเนินการจัดทำรายละเอียดข้อมูลภูมิหลังของการจัดทำร่างความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

ความคืบหน้าล่าสุด

หลังจากที่ประเทศสมาชิกได้เริ่มเจรจาความตกลง ATIGA ตั้งแต่การประชุม CCCA ครั้งที่ ๔๘ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ณ กรุงเทพมหานคร และมีการเจรจาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งในการประชุม CCCA ครั้งที่ ๕๑ ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๑ ณ เวียดนาม ที่ประชุมได้ข้อสรุปทุกประเด็นแล้ว สมาชิกจึงตกลงจะเสนอรัฐมนตรีลงนามในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๑ ณ จังหวัดเชียงใหม่

สรุปสาระสำคัญ

ร่างข้อตกลง ATIGA มีสาระครอบคลุมมาตรการที่สำคัญต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรีภายในอาเซียน ได้แก่

บทที่ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

๑. มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีภายในอาเซียน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญอันหนึ่งในการรวมตัวเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันเพื่อให้มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในเชิงลึกยิ่งขึ้น อันนำไปสู่การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. กำหนดคำนิยามทั่วไปที่ใช้ในความตกลงการค้าสินค้าอาเซียนรวมทั้งการแจ้งการปฏิบัติตามพันธกรณี ซึ่งมีประเด็นสำคัญของเรื่องดังกล่าว คือ

MFN Treatment ที่กำหนดถึง การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่งกว่าในองค์การการค้าโลก (WTO) กล่าวคือ ถ้าประเทศสมาชิกไปทำข้อตกลงให้สิทธิพิเศษทางภาษีใดๆ กับประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิก โดยมีข้อผูกพันที่ต่ำกว่าที่ให้แก่ประเทศสมาชิกภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้ ประเทศสมาชิกอื่นมีสิทธิยื่นขอเจรจา กับประเทศสมาชิกที่ไปทำข้อตกลงนั้น เพื่อขอให้มีสิทธิพิเศษที่ต่ำกว่าให้กับประเทศตนด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาระของแต่ละประเทศสมาชิก

บทที่ ๒ การเปิดเสรีอัตราภาษี

กล่าวถึงการลดภาษีตามพันธกรณีของ AFTA การได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี มีประเด็นสำคัญดังนี้

๑. การลดภาษี ที่ประชุมประเทศสมาชิกตกลงให้มีตารางการลดภาษีของประเทศสมาชิกอาเซียน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด อยู่ในข้อตกลง ATIGA ด้วย ทั้งนี้เพื่อความโปร่งใสและให้สมาชิกสามารถตรวจสอบการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกันได้

๒. ข้อยึดหยุ่นสำหรับกัมพูชา เวียดนาม และพม่า ซึ่งเป็นประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน ที่ประชุมประเทศสมาชิกตกลงให้ทั้ง ๔ ประเทศ สามารถกำหนดรายการสินค้าที่จะขอยึดหยุ่นไม่นำมาลดภาษีได้ไม่เกินร้อยละ ๗ ของจำนวนรายการสินค้าทั้งหมด

๓. การเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการปฏิบัติตามพันธกรณี เปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกขอเปลี่ยนแปลงข้อผูกพันการลดภาษีเป็นการชั่วคราวโดยประเทศสมาชิกอื่นที่ได้รับผลกระทบสามารถขอเจรจา ชดเชยต่างตอบแทนจากประเทศที่ขอเปลี่ยนแปลงข้อผูกพันได้

บทที่ ๓ กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิด

กำหนดกฎเกณฑ์แหล่งกำเนิดสินค้าให้มีความชัดเจนขึ้น

บทที่ ๔ มาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากร

กำหนดถึงการยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีตามกำหนดเวลา การอิงหลักการเรื่องรัฐวิสาหกิจที่ควบคุมการนำเข้าส่งออกตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (GATT) แต่ยังคงอนุญาตให้ประเทศสมาชิกสามารถคงโควตาภาษี (TRQ) ภายใต้ WTO ไว้ได้

บทที่ ๕ การอำนวยความสะดวกทางการค้า

ส่งเสริมให้มีการอำนวยความสะดวกทางการค้าในภูมิภาคอาเซียนรวมถึงการจัดตั้ง ความตกลงว่าด้วยความอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (ASEAN Single Window)

บทที่ ๖ ศุลกากร

กล่าวถึงหลักปฏิบัติด้านศุลกากร โดยอิงหลักการสากลของศุลกากรจากอนุสัญญาเกียวโตฉบับปรับปรุง (Revised Kyoto Convention) ด้วย และหากสมาชิกต้องการลงรายละเอียดให้ไปใช้ ASEAN Custom Agreement ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะทำงานด้านศุลกากร

บทที่ ๗ มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง

กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการใช้มาตรการทางเทคนิค โดยอิงความตกลงมาตรการทางเทคนิคที่เป็นอุปสรรคทางการค้าภายใต้ WTO เป็นหลัก แต่ขยายขอบเขตเพิ่มเติมด้านมาตรฐานในระดับอาเซียน ในกรณีนี้ สมาชิกตกลงในหลักการให้มีการพัฒนา Marking Scheme สำหรับสินค้าที่ต้องมีการกำกับดูแลภายใต้อาเซียน

บทที่ ๘ มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

อิงความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชภายใต้ WTO เป็นหลัก และสมาชิกจะร่วมกันจัดตั้ง คณะกรรมการด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของอาเซียนขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง สมาชิก การแลกเปลี่ยนข้อมูล และส่งเสริมให้สมาชิกแก้ไขปัญหามาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ระหว่างกันเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า

บทที่ ๙ มาตรการเยียวยาทางการค้า

ระบุเกี่ยวกับมาตรการเยียวยาทางการค้า เช่น การใช้มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard) ระหว่างกัน ซึ่งสมาชิกตกลงที่จะใช้ข้อบทตามสิทธิภายใต้มาตรการ safeguard ใน WTO และมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด ก็ใช้สิทธิตามภายใต้ความตกลงการตอบโต้การทุ่มตลาดใน WTO เช่นกัน

บทที่ ๑๐ บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน

เป็นข้อบทเกี่ยวกับกรณีพิพาทและสถาบันที่จะมากำกับดูแลการดำเนินการตามความตกลงนี้

บทที่ ๑๑ บทบัญญัติสุดท้าย

กำหนดให้นำข้อตกลง ATIGA มาใช้ทดแทนข้อตกลงเดิมของการค้าสินค้าในบางข้อของความตกลง การค้าสินค้าอาเซียน ซึ่งจะสิ้นสุดการมีผลใช้บังคับไป นอกจากนี้ไทยได้ผลักดันให้การลงนามความตกลง การค้าสินค้าอาเซียน ยังไม่มีผลผูกพันจนกว่าประเทศสมาชิกทุกประเทศได้ให้สัตยาบันทั้งนี้ต้องไม่มีข้อสงวน เกี่ยวกับข้อบัญญัติใดๆ ของความตกลงนี้ และประเทศสมาชิกต้องดำเนินการภายในให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน ด้วย

ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

(ASEAN Trade in Goods Agreement : ATIGA)

อารัมภบท

รัฐบาลแห่งบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งเป็นสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (เรียกโดยรวมว่า "กลุ่มประเทศสมาชิก" หรือ ภายหลังว่า "ประเทศสมาชิก")

ระลึกถึง การตัดสินใจของผู้นำในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนซึ่งประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน จัดทำภายใต้ปฏิญญาบาหลีว่าด้วยข้อตกลงอาเซียนฉบับที่ 2 ลงนามเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม ค.ศ. 2003 (พ.ศ. 2546) ณ บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย และในกฎบัตรอาเซียน ลงนามเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) ณ ประเทศสิงคโปร์

มุ่งมั่น ที่จะบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิตที่มีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานที่มีทักษะ และมีการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น ตามที่ได้แจ้งไว้ในกฎบัตรอาเซียน และปฏิญญาว่าด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ลงนามโดยผู้นำเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) ณ ประเทศสิงคโปร์;

ยอมรับถึง ความสำเร็จที่สำคัญและผลประโยชน์ที่เกิดจากความตกลงด้านเศรษฐกิจต่างๆ ของอาเซียน และความตกลงในสาขาค่างๆ ที่อำนวยความสะดวกต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรีในภูมิภาค รวมถึง ความตกลงการให้สิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน (ค.ศ. 1977) (พ.ศ. 2520) ความตกลงว่าด้วยการใช้มาตรการกำหนดอัตราอากรร่วมเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ค.ศ. 1992) (พ.ศ. 2535) ความตกลงด้านศุลกากรของอาเซียน (ค.ศ. 1997) (พ.ศ. 2540) กรอบความตกลงในข้อตกลงยอมรับร่วมกันของอาเซียน (ค.ศ. 1998) (พ.ศ. 2541) กรอบความตกลงด้านอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (ค.ศ. 2000) (พ.ศ. 2543) พิธีสารเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับพิธีการศุลกากรอาร์โมไนซ์ของอาเซียน (ค.ศ. 2003) (พ.ศ. 2546) กรอบความตกลงว่าด้วยการรวมกลุ่มสินค้าและบริการ (ค.ศ. 2004) (พ.ศ. 2547) ความตกลงจัดตั้งและดำเนินการด้านการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (ค.ศ. 2005) (พ.ศ. 2548)

ปรารถนา ที่จะขับเคลื่อนไปข้างหน้าโดยการพัฒนาความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนที่ครอบคลุมโดยใช้พื้นฐานจากข้อผูกพันความตกลงด้านเศรษฐกิจต่างๆ ของอาเซียนที่จะเป็นกรอบทางกฎหมายในการทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรีในภูมิภาค

เชื่อมั่นว่า ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนที่ครอบคลุมจะลดอุปสรรคทางการค้าและเพิ่มการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ลดต้นทุนทางธุรกิจ และเพิ่มประสิทธิภาพด้านการค้า การลงทุน และเศรษฐกิจ ทำให้เกิดตลาดที่ใหญ่ขึ้นที่มีโอกาสทางการค้าและการประหยัดต่อขนาดที่มากขึ้นสำหรับธุรกิจของกลุ่มประเทศสมาชิก รวมถึงการทำให้เกิดและคงไว้ซึ่งเวทีการลงทุนที่มีความสามารถในการแข่งขัน

ยอมรับว่า ความแตกต่างของระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนและความจำเป็นต้องพิจารณาความแตกต่างของระดับการพัฒนา และอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของประเทศไทยอาเซียน โดยเฉพาะกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนามในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยการกำหนดข้อบทยึดหยุ่นและความร่วมมือทางวิชาการและการพัฒนา

ยอมรับต่อไปถึง บทบัญญัติของแถลงการณ์ระดับรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลกเกี่ยวกับมาตรการพิเศษสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

รับทราบ ความสำคัญของบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจในการส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก และความจำเป็นในการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้กับการมีส่วนร่วมทางธุรกิจให้มากขึ้นผ่านทางสมาคมธุรกิจต่าง ๆ ของอาเซียนเพื่อบรรลุเป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ยอมรับ บทบาทการรวมกลุ่มทางการค้าในภูมิภาคที่จะเป็นตัวกระตุ้นที่เร่งสร้างการค้าเสรี และการอำนวยความสะดวกทางการค้าในระดับภูมิภาคและโลก และในฐานะที่เป็นฐานให้กับกรอบการค้าพหุภาคี

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

บทที่ 1

บทบัญญัติทั่วไป

ข้อ 1

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ คือ เพื่อให้ประสบผลในการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรีภายในอาเซียนซึ่งเป็นหลักการสำคัญหลักการหนึ่งในการรวมตัวเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันเพื่อให้มีการ

รวมกลุ่มเศรษฐกิจในเชิงลึกยิ่งขึ้น อันนำไปสู่การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558)

ข้อ 2

คำนิยามทั่วไป

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ หากมิได้มีการระบุเป็นอย่างอื่น กำหนดให้
  - (เอ) อาเซียน หมายถึง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย รัฐบาลแห่งรัฐใน ดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐ ลังคณิยมเวียดนาม
  - (บี) “หน่วยงานศุลกากร” หมายถึง หน่วยงานผู้มีอำนาจ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบภายใต้กฎหมายของ ประเทศสมาชิกในการบริหารจัดการกฎหมายทางศุลกากร
  - (ซี) “อากรศุลกากร” หมายถึง อากรศุลกากรหรืออากรขาเข้าใดๆ และค่าภาระชนิดใดๆ ที่เรียกเก็บโดย เกี่ยวเนื่องกับการนำเข้าสินค้า แต่ไม่รวมถึง
  - (หนึ่ง) ค่าภาระใดๆ ที่เทียบเท่ากับภาษีภายในประเทศ ซึ่งเรียกเก็บโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของวรรค 2 ของข้อ 3 ของภาคตัด 1994 ที่เกี่ยวกับสินค้าภายในประเทศที่เหมือนกัน หรือที่เกี่ยวกับสินค้าที่สินค้านำเข้าผลิตจาก ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน
  - (สอง) อากรตอบโต้การทุ่มตลาดหรือการอุดหนุนใดๆ ที่ใช้โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของข้อ 6 ของ ภาคตัด 1994 ความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 6 ของภาคตัด 1994 และความตกลงว่าด้วยการ อุดหนุนและมาตรการตอบโต้ ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงฉบับลิว ที โอ หรือ
  - (สาม) ค่าธรรมเนียมหรือค่าภาระใดๆ ซึ่งได้สัดส่วนกับต้นทุนของการให้บริการ
  - (ดี) “กฎหมายศุลกากร” หมายถึง กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่บริหารและบังคับใช้โดยหน่วยงาน ศุลกากรของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการนำเข้า การส่งออก การขนส่งสินค้า และ การเก็บสินค้า เนื่องจากเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอากรศุลกากร ค่าภาระ และภาษีอื่นๆ หรือเกี่ยวข้องกับข้อห้าม ข้อจำกัด และการควบคุมอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งเกี่ยวกับกรณีเคลื่อนย้ายสินค้าที่ถูกควบคุมข้ามอาณา เขตศุลกากรของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ
  - (อี) “ราคาศุลกากรของสินค้า” หมายถึง ราคาของสินค้าเพื่อความมุ่งประสงค์ในการจัดเก็บอากรศุลกากร แบบตามราคาสำหรับสินค้านำเข้า

(เอฟ) “วัน” หมายถึง วันตามปฏิทิน ซึ่งรวมถึง วันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดนักขัตฤกษ์

(จี) ข้อจำกัดการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ หมายความว่า มาตรการที่กลุ่มประเทศสมาชิกใช้ในรูปของการจำกัดและกระบวนการบริหารการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ส่งผลให้เกิดการจำกัดทางการค้า

(เฮช) แกตต์ 1994 หมายถึง ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 (พ.ศ. 2537) ซึ่งรวมถึงหมายเหตุและบทบัญญัติเพิ่มเติมที่ระบุไว้ในภาคผนวก 1เอ ของความตกลงฉบับลิว ที โอ

(ไอ) “ระบบฮาร์โมนิไนซ์”-หรือ “เอส เอส” หมายถึง ระบบฮาร์โมนิไนซ์ของคำอธิบายและการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้า ที่ระบุไว้ในภาคผนวกของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยระบบฮาร์โมนิไนซ์ของคำอธิบายและการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้า รวมถึงการแก้ไขใดๆเพิ่มเติมที่กลุ่มประเทศสมาชิกยอมรับและนำไปปฏิบัติตามในกฎหมายที่เกี่ยวข้องของตน

(เจ) เอ็ม เอฟ เอ็น หมายถึง การประติบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่งในฉบับลิว ที โอ

(เค) อุปสรรคที่มีใช้ภาษีศุลกากร หมายถึง มาตรการที่มีใช้ภาษี ที่มีผลห้ามหรือจำกัดการนำเข้าหรือการส่งออกของสินค้าภายในกลุ่มประเทศสมาชิก

(แอล) “สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด” หมายถึง สินค้าที่มีคุณสมบัติในการได้ถิ่นกำเนิดในประเทศสมาชิกตามบทบัญญัติของบทที่ 3 (กฎถิ่นกำเนิดสินค้า)

(เอ็ม) การให้การปฏิบัติที่เป็นพิเศษทางภาษีศุลกากร หมายถึง การให้ข้อลดหย่อนทางภาษีให้กับสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดตามที่แสดงโดยอัตราภาษีที่ใช้บังคับภายใต้ความตกลงฉบับนี้

(เอ็น) ข้อจำกัดด้านปริมาณ หมายถึง มาตรการที่มีจุดประสงค์ที่จะห้ามหรือจำกัดปริมาณการค้าระหว่างประเทศสมาชิก ไม่ว่าจะใช้ผ่านโควตา การอนุญาตนำเข้าหรือมาตรการอื่นๆที่ส่งผลในระดับเดียวกัน ซึ่งรวมถึงมาตรการการบริหารที่มีผลจำกัดปริมาณการค้าด้วย

(โอ) ความตกลงฉบับนี้ หรืออาทีก้า หมายถึง ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

(พี) ฉบับลิว ที โอ หมายถึง องค์การการค้าโลก

(คิว) ความตกลงฉบับลิว ที โอ หมายถึง ความตกลงมาร์ราเกซที่จัดตั้งองค์การการค้าโลก จัดทำเมื่อวันที่ 15 เมษายน ค.ศ. 1994 (พ.ศ. 2537) และความตกลงอื่นๆ ที่ได้เจรจาภายใต้ความตกลงนี้

2. ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ นอกจากจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ทุกคำในบริบทที่แสดงเป็นรูปเอกพจน์ให้รวมรูปพหูพจน์ด้วย และทุกคำในบริบทที่อยู่ในรูปพหูพจน์ให้รวมรูปเอกพจน์ด้วย

ข้อ 3

การจำแนกพิภพของสินค้า

เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ การจำแนกพิภพสินค้าในการค้าระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ต้องเป็นไปตามระบบพิภพศุลกากรฮาร์โมนีซ์ของอาเซียนตามที่ระบุไว้ใน พิธีสารเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับพิภพศุลกากรฮาร์โมนีซ์ของอาเซียน ลงนามเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม ค.ศ. 2003 (พ.ศ. 2546) และการแก้ไขใดๆ เพิ่มเติม

ข้อ 4

สินค้าที่ครอบคลุม

ความตกลงฉบับนี้ใช้กับสินค้าทุกรายการภายใต้ระบบพิภพศุลกากรฮาร์โมนีซ์ของอาเซียน

ข้อ 5

การประติบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง

เฉพาะเรื่องอากรขาเข้า หลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ หากประเทศสมาชิกไปทำความตกลงใดๆ กับประเทศที่มีได้เป็นสมาชิก ที่มีการให้ข้อผูกพันที่ต่ำกว่าที่ให้ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ประเทศสมาชิกอื่นมีสิทธิที่จะยื่นขอเจรจา กับประเทศสมาชิกที่ไปจัดทำความตกลงนั้น เพื่อขอให้มีการให้ข้อผูกพันที่ต่ำกว่านั้นให้กับประเทศตนด้วย การตัดสินใจที่จะขยายข้อผูกพันไม่ด้อยไปกว่าให้กับประเทศสมาชิกอื่นเป็นการตัดสินใจจากฝ่ายประเทศสมาชิกที่ไปทำความตกลงนั้นเท่านั้น และการขยายข้อผูกพันจะต้องให้กับประเทศสมาชิกทุกประเทศ

ข้อ 6

การประติบัติเยี่ยงคนชาติว่าด้วยการเก็บภาษีอากรและข้อบังคับภายใน

ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องให้การประติบัติเยี่ยงคนชาติแก่สินค้าของประเทศสมาชิกอื่นโดยเป็นไปตามข้อ 3 ของภาค 1994 เพื่อให้เป็นไปตามนี้ ข้อกำหนดตามข้อ 3 ของภาค 1994 ให้รวมเข้าไว้และเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้โดยอนุโลม

ข้อ 7

คำธรรมเนียมและคำการะเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออก

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องมั่นใจว่าดำเนินการตามที่ระบุไว้ในข้อ 8.1 ของภาค 1994 ว่า คำธรรมเนียมและคำการะต่างๆ ทั้งปวงไม่ว่าในลักษณะใด (นอกเหนือจากอากรขาเข้าหรือส่งออก คำการะอื่นๆ ซึ่งเท่ากับภาษีภายในหรือค่าภายในอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อ 3.2 ของภาค 1994 และอากรตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน) ซึ่งเรียกเก็บกับการนำเข้าหรือที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งออก จะ

จำกัดอยู่เพียงจำนวนของต้นทุนโดยประมาณในการให้บริการและไม่เป็นการคุ้มครองทางอ้อมแก่สินค้าในประเทศ หรือเป็นภาษีอากรสำหรับการนำเข้าหรือส่งออกเพื่อวัตถุประสงค์ในการคลัง

2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องพิมพ์เผยแพร่รายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและค่าภาระที่เรียกเก็บกับการนำเข้าหรือส่งออกโดยทันที และต้องเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวในอินเทอร์เน็ตด้วย

ข้อ 8

ข้อยกเว้นทั่วไป

ภายใต้บังคับของข้อกำหนดที่ว่ามาตรการดังต่อไปนี้ จะไม่ใช่ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติตามอำเภอใจหรืออย่างไม่มีเหตุผลระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ซึ่งอยู่ในสภาพการณ์เดียวกันนี้ หรือก่อให้เกิดการจำกัดที่แอบแฝงต่อการค้าระหว่างประเทศ จะไม่มีข้อความใดในความตกลงฉบับนี้ที่ตีความห้ามมิให้ประเทศสมาชิกรับรองหรือบังคับใช้มาตรการที่

(เอ) จำเป็นเพื่อปกป้องศีลธรรมอันดีของประชาชน

(บี) จำเป็นเพื่อปกป้องชีวิต หรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืช

(ซี) เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งออกทองคำหรือเงิน

(ดี) จำเป็นเพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ รวมทั้งกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการบังคับทางศุลกากร การบังคับผูกขาดที่ดำเนินการภายใต้วรรค 4 ของข้อ 2 และข้อ 17 ของแกดด์ 1994 การคุ้มครองสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และลิขสิทธิ์ และการป้องกันการปฏิบัติที่เป็นการหลอกลวง

(อี) เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ใช้แรงงานนักโทษ

(เอฟ) กำหนดขึ้นเพื่อการคุ้มครองทรัพย์สินสมบัติแห่งชาติ ซึ่งมีคุณค่าทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี

(จี) เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถใช้ได้หมดไป หากมาตรการเช่นนั้น ได้ทำไปให้เกิดผลพร้อมกับการจำกัดการผลิตหรือการบริโภคภายในประเทศ

(เอช) ดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้ความตกลงโลกทัศน์ใดในระหว่างรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ที่เสนอต่อดับบลิว ที โอ และได้รับความเห็นชอบโดยที่ประชุมใหญ่ภาคีสัญญาหรือซึ่งได้ยื่นเสนอและได้รับความเห็นชอบดังกล่าวแล้ว

(ไอ) เกี่ยวข้องกับข้อจำกัดการส่งออกวัสดุภายในประเทศที่จำเป็นเพื่อประกันปริมาณที่จำเป็นของวัสดุดังกล่าวนั้นต่ออุตสาหกรรมผู้ผลิตภายในประเทศระหว่างช่วงเวลาที่ราคาภายในประเทศของวัสดุนั้นต่ำกว่าราคาตลาดโลก โดยเป็นส่วนหนึ่งของแผนการทำให้มีเสถียรภาพของรัฐบาล ทั้งนี้ มีเงื่อนไขว่า

ข้อจำกัดนั้นจะต้องไม่ดำเนินการไปเพื่อเพิ่มการส่งออกหรือเพื่อการปกป้องต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ และจะต้องไม่เบี่ยงเบนไปจากบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการไม่เลือกปฏิบัติ และ

(เจ) จำเป็นต่อการได้มาหรือการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ซึ่งขาดแคลนโดยทั่วไปภายในประเทศ หรือในท้องถิ่น โดยมีเงื่อนไขว่ามาตรการใดๆดังกล่าวนั้น จะต้องสอดคล้องกับหลักการที่ว่าประเทศสมาชิกทุกประเทศมีสิทธิในส่วนแบ่งที่เท่าเทียมกันของอุปทานระหว่างประเทศของผลิตภัณฑ์นั้น และมาตรการใดๆดังกล่าวนั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติอื่นๆ ของความตกลงฉบับนี้จะต้องยุติลงทันทีที่เงื่อนไขที่ก่อให้เกิดมาตรการนั้นได้สิ้นสุดลง

ข้อ 9

ข้อยกเว้นด้านความมั่นคง

ไม่มีข้อความใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะตีความไปในทางที่จะ

(เอ) กำหนดให้ประเทศสมาชิกใดให้ข้อสนเทศใดๆ ซึ่งตนเห็นว่าการเปิดเผยข้อสนเทศนั้นจะขัดต่อผลประโยชน์สำคัญในเรื่องความมั่นคงของตน หรือ

(บี) กีดกันมิให้ประเทศสมาชิกใดดำเนินการใดๆ ซึ่งตนเห็นว่าจำเป็นสำหรับการป้องกันผลประโยชน์สำคัญในเรื่องความมั่นคงของตน

(หนึ่ง) เกี่ยวกับวัสดุที่แตกตัวทางอะตอมหรือจากวัสดุที่เกิดขึ้นมาจากสิ่งนั้น

(สอง) เกี่ยวกับการค้าอาวุธ กระสุนและเครื่องมือสงคราม และเกี่ยวกับการค้าสินค้าและวัสดุอื่น ซึ่งกระทำไปโดยทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อความมุ่งประสงค์ในการจัดหาให้สำหรับฐานทัพทางทหาร

(สาม) ดำเนินการเพื่อปกป้องสาธารณูปโภคที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงสาธารณูปโภคด้านการสื่อสาร ด้านพลังงานและทางน้ำ จากความพยายามที่จะทำให้สาธารณูปโภคไม่สามารถใช้ได้หรือทำให้เสื่อม

(สี่) ดำเนินการในยามฉุกเฉินภายในประเทศ ในยามสงครามหรือในยามฉุกเฉินอื่นๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

(ซี) กีดกันมิให้ประเทศสมาชิกใดดำเนินการใดๆตามพันธกรณีของตนภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติสำหรับการชำระไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

ข้อ 10

มาตรการปกป้องเพื่อรักษาดุลการชำระเงิน

ไม่มีข้อความใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะตีความไปในทางที่จะกีดกันประเทศสมาชิกในการใช้มาตรการเพื่อจุดประสงค์ในการคุ้มครองดุลการชำระเงินของตน ประเทศสมาชิกใช้มาตรการดังกล่าวได้ โดยต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ภายใต้ข้อ 12 ของภาคตัด 1994 และความเข้าใจว่าด้วยบทบัญญัติเกี่ยวกับดุลการชำระเงินของภาคตัด 1994 ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงฉบับนี้ ที่ โอ

ข้อ 11

วิธีการแจ้ง

1. นอกจากที่ระบุไว้ในความตกลงฉบับนี้ กลุ่มประเทศสมาชิกต้องแจ้งการดำเนินการหรือมาตรการที่มีความประสงค์จะใช้
  - (เอ) ที่อาจบั่นทอนหรือทำให้เสื่อมเสียซึ่งประโยชน์ซึ่งเกิดขึ้นแก่ประเทศสมาชิกอื่นทั้งทางตรงและทางอ้อมภายใต้ความตกลงฉบับนี้ หรือ
  - (บี) หากการดำเนินการหรือมาตรการนั้นอาจกีดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับนี้
2. โดยที่ไม่มีผลต่อพันธกรณีโดยทั่วไปของกลุ่มประเทศสมาชิกภายใต้วรรค 1 ของข้อนี้ วิธีการแจ้งต้องใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงในมาตรการที่ระบุไว้ภายใต้ภาคผนวก 1 และการแก้ไขใดๆ เพิ่มเติม แต่จะไม่ได้จำกัดแต่เพียงเรื่องนี้
3. ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการแจ้งต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน และสำนักเลขาธิการอาเซียนก่อนที่การดำเนินการหรือมาตรการที่อ้างถึงในวรรค 1 จะมีผลบังคับใช้ นอกจากนี้ที่ระบุไว้ในความตกลงฉบับนี้ ต้องแจ้งอย่างน้อยหกสิบ (60) วันก่อนที่การดำเนินการหรือมาตรการจะมีผล ประเทศสมาชิกจะต้องให้เวลาที่เหมาะสมในการหารือกับประเทศสมาชิกอื่นที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินการหรือมาตรการนั้นๆ
4. การแจ้งการดำเนินการหรือมาตรการที่มีความตั้งใจดำเนินการโดยประเทศสมาชิกต้องประกอบด้วย
  - (เอ) คำอธิบายการดำเนินการหรือมาตรการที่จะดำเนินการ
  - (บี) เหตุผลของการดำเนินการหรือการใช้มาตรการ
  - (ซี) วันที่กำหนดให้มีการบังคับใช้และช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินการหรือมาตรการ
5. เนื้อหาของการแจ้งและข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้เป็นความลับ

6. สำนักเลขาธิการอาเซียนต้องทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรับการแจ้ง ซึ่งรวมถึงความเห็นและผลการหารือของประเทศสมาชิกเป็นลายลักษณ์อักษร ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการส่งสำเนาความเห็นที่ได้รับให้สำนักเลขาธิการอาเซียน และสำนักเลขาธิการอาเซียนต้องแจ้งประเทศสมาชิกอื่นทราบ หากข้อมูลการแจ้งไม่ครบสมบูรณ์ตามที่ระบุในวรรค 4 ของข้อนี้ สำนักเลขาธิการอาเซียนต้องจัดหาข้อมูลการแจ้งของประเทศสมาชิกเมื่อมีการร้องขอจากประเทศสมาชิกใดๆ
7. ประเทศสมาชิกที่เป็นผู้แจ้ง ต้องให้โอกาสอันสมควรต่อประเทศสมาชิกอื่นที่จะให้ความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรและหารือความเห็นดังกล่าวหากมีการร้องขออย่างไม่เลือกปฏิบัติ การหารือที่เกิดขึ้นจะเป็นไปเพื่อความมุ่งประสงค์ของการหาความกระจ่างในการดำเนินการหรือมาตรการ โดยประเทศสมาชิกที่จะเป็นผู้ชี้ อาจให้การพิจารณาอย่างสมเหตุสมผลต่อข้อคิดเห็นที่เป็นลายลักษณ์อักษรเหล่านี้และการหารือเรื่องการบังคับใช้ในการดำเนินการหรือมาตรการ
8. ประเทศสมาชิกอื่นต้องเสนอความเห็นของตนภายในสิบห้า (15) วันของการแจ้ง หากประเทศสมาชิกไม่สามารถแจ้งในเวลาที่กำหนดได้ จะไม่ทำให้สิทธิตามข้อ 88 (หน่วยงานแก้ปัญหาการค้า การลงทุนของอาเซียน-องค์กรระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเพื่อติดตามการดำเนินงานตามพันธกรณีความตกลงของอาเซียน-กลไกการระงับข้อพิพาทของอาเซียน) หดสั้นไป

ข้อ 12

การตีพิมพ์และการบริหารข้อบังคับทางการค้า

1. ข้อ 10 ของแกตต์ 1994 ถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้โดยอนุโลม
2. ในขอบเขตเท่าที่จะทำได้ ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องเผยแพร่กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ คำพิพากษาและคำชี้ขาดที่อ้างไว้ภายใต้ข้อ 10 ของแกตต์ 1994 ทางอินเทอร์เน็ต

ข้อ 13

การเก็บรักษาข้อมูลการค้าอาเซียน

1. จะมีการจัดตั้งแหล่งเก็บรักษาข้อมูลการค้าอาเซียนประกอบด้วยกฎหมายและกระบวนการทางการค้าและศุลกากรของประเทศสมาชิกทุกประเทศ และสาธารณชนต้องสามารถเข้าถึงได้ทางอินเทอร์เน็ต
2. แหล่งเก็บรักษาข้อมูลการค้าอาเซียนประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการค้า ได้แก่ (หนึ่ง) พิภักดิ์อัตราศุลกากร (สอง) อัตราภาษีเอ็มเอฟเอ็น-อัตราพิเศษทางภาษีศุลกากรที่ให้ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ และที่ให้ภายใต้ความตกลงกับประเทศคู่เจรจาอื่นๆ (สาม) กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (สี่) มาตรการที่มีใช้ภาษี (ห้า) กฎหมายและกฎระเบียบทางการค้าและศุลกากรของประเทศสมาชิก (หก) ข้อกำหนดเกี่ยวกับกระบวนการและด้านเอกสาร (เจ็ด) คำวินิจฉัยทางการปกครอง (แปด) แนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในเรื่อง

การอำนวยความสะดวกทางการค้าที่ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศปฏิบัติอยู่ (เก้า) รายชื่อผู้ค้าที่ได้รับอนุญาตของกลุ่มประเทศสมาชิก

3. สำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้องเก็บรักษาและปรับปรุงข้อมูลการค้าอาเซียนให้ทันสมัยโดยนำข้อมูลมาจากกลุ่มประเทศสมาชิกตามข้อ 11 มาดำเนินการ

ข้อ 14

ความลับ

1. ไม่มีข้อความใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องให้ข้อมูลที่เป็นความลับ หากการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะขัดขวางการบังคับใช้กฎหมายของประเทศสมาชิคนั้น หรือขัดกับผลประโยชน์สาธารณะอื่นใด หรือข้อมูลที่เป็นความลับนั้นจะทำให้ผลประโยชน์เชิงพาณิชย์อันชอบธรรมของวิสาหกิจของรัฐหรือเอกชนแห่งใดแห่งหนึ่งเสื่อมไป
2. ไม่มีข้อความใดในความตกลงฉบับนี้ที่สามารถตีความได้ว่า ได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมและบัญชีของลูกค้าสถาบันการเงิน
3. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องรักษาความลับของข้อมูลที่ประเทศสมาชิกอีกฝ่ายหนึ่งให้มา โดยระบุว่าเป็นข้อมูลลับตามความตกลงฉบับนี้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของประเทศสมาชิคนั้น
4. แม้จะกำหนดไว้ในข้างต้น วรรค 1 2 และ 3 ของข้อนี้จะต้องไม่ใช่บังคับกับบทที่ 6

ข้อ 15

การติดต่อสื่อสาร

บรรดาการติดต่อสื่อสารที่เป็นทางการและเอกสารที่แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้จะต้องเป็นลายลักษณ์อักษรและจะต้องใช้ภาษาอังกฤษ

ข้อ 16

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มประเทศสมาชิก

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการด้วยความยืดหยุ่นที่ตกลงกันก่อนล่วงหน้าที่ได้เจรจาไว้ภายใต้บทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ ความยืดหยุ่นที่ตกลงกันก่อนล่วงหน้าจะถูกรวมอยู่ในบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามข้างล่างนี้

ข้อ 17

การเสริมสร้างศักยภาพ

การเสริมสร้างศักยภาพจะต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้แผนงานที่จะเสริมสร้างศักยภาพภายในประเทศ ประสิทธิภาพ และความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศสมาชิก ภายใต้ความตกลงไอเอไอ และความตกลงในการเสริมสร้างศักยภาพอื่นๆ

ข้อ 18

รัฐบาลส่วนภูมิภาค และรัฐบาลท้องถิ่น และหน่วยงานที่มีใช้ภาครัฐ

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ จะต้องดำเนินการที่สมเหตุสมผลตามที่ตนสามารถกระทำได้ เพื่อให้มั่นใจในการปฏิบัติตามบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ของรัฐบาลส่วนภูมิภาค รัฐบาลท้องถิ่น และหน่วยงานผู้มีอำนาจในอาณาเขตของตน
2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องพยายามที่จะทำให้มั่นใจ ในการดำเนินการให้บรรลุตามพันธกรณี และข้อผูกพันของตนภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ของหน่วยงานที่มีใช้ภาครัฐในการใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานผู้มีอำนาจในอาณาเขตของตน

บทที่ 2

การเปิดเสรีอัตราภาษี

ข้อ 19

การลดหรือยกเลิกอากรขาเข้า

1. เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องยกเลิกอากรขาเข้าของสินค้าทุกรายการที่มีการค้าระหว่างประเทศสมาชิกภายในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ¹ และภายในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) โดยมีความยืดหยุ่นให้ถึงปี ค.ศ. 2018 (พ.ศ. 2561) สำหรับประเทศ ซี แอล เอ็ม วี²
2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องลด และ/หรือยกเลิกอากรขาเข้าในสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศสมาชิกอื่นให้เข้าเป็นไปตามแนวทางต่อไปนี้:

¹ ประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ ประกอบด้วย บรูไน ดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และ ไทย

² ประเทศซี แอล เอ็ม วี ประกอบด้วย กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม

(เอ) อากาศรเข้าของสินค้าภายใต้ตาราง เอ ของแผนการเปิดเสรีอัตราภาษีของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องถูกยกเลิกภายในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ และ ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) สำหรับประเทศ ซี แอล เอ็ม วี ตามแผนการลดภาษีที่กำหนดไว้ดังกล่าว ตาราง เอ ของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องมั่นใจว่าเป็นไปตามเงื่อนไขต่อไปนี้:

(หนึ่ง) สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ ภายในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552)

- อากาศรเข้าอย่างน้อยร้อยละแปดสิบ (80) ของพิกัดศุลกากรจะต้องถูกยกเลิก
- อากาศรเข้าของสินค้า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอ ซี ที) ในกรอบความตกลงว่าด้วยอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียนทั้งหมดจะต้องถูกยกเลิก
- อากาศรเข้าของสินค้าที่สามารถนำมาลดภาษีได้ของสินค้าภายใต้การรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียน (พี ไอ เอส) จะต้องเป็นร้อยละศูนย์ (0) ยกเว้นสินค้าที่ถูกระบุแนบอยู่ในรายการข้อสงวนภายใต้กรอบความตกลงการเร่งรัดการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียน และข้อแก้ไขใดๆ
- อากาศรเข้าของสินค้าทั้งหมดจะต้องเท่ากับหรือน้อยกว่า ร้อยละห้า (5)

(สอง) สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม อากาศรเข้าของสินค้าทั้งหมดจะต้องเท่ากับหรือน้อยกว่า ร้อยละห้า (5) ภายในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552)

(สาม) สำหรับราชอาณาจักรกัมพูชา อากาศรเข้าอย่างน้อยร้อยละแปดสิบ (80) ของพิกัดศุลกากรจะต้องเท่ากับหรือน้อยกว่าร้อยละห้า (5) ภายในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552)

(สี่) อากาศรเข้าของสินค้าบางรายการของประเทศ ซี แอล เอ็ม วี ไม่เกินร้อยละเจ็ด (7) จะต้องถูกยกเลิกในปี ค.ศ. 2018 (พ.ศ. 2561) รายการสินค้าและแผนการลดอากาศรเข้าของสินค้าเหล่านี้จะต้องถูกแจ้งโดยประเทศ ซี แอล เอ็ม วี ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2014 (พ.ศ. 2557)

(บี) อากาศรเข้าของสินค้า ไอ ซี ที ตามตาราง บี ของประเทศสมาชิก ซี แอล เอ็ม วี แต่ละประเทศจะต้องถูกยกเลิกภายในสามระยะ คือ ปี ค.ศ. 2008 (พ.ศ. 2551) ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552) และค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) ตามแผนการลดภาษีที่กำหนดไว้ดังกล่าว

(ซี) อากาศรเข้าของสินค้า พี ไอ เอส ตามตาราง ซีของประเทศสมาชิก ซี แอล เอ็ม วี แต่ละประเทศจะต้องถูกยกเลิกภายในปี ค.ศ. 2012 (พ.ศ. 2555) ตามแผนการลดภาษีที่กำหนดไว้ดังกล่าว

(ดี) อากาศรเข้าของสินค้าเกษตรไม่แปรรูปตามตาราง ดี ของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ ได้คัดเลือกไว้ โดยความสมัครใจ จะต้องถูกลดลงหรือยกเลิกเหลือร้อยละศูนย์ถึงห้า (0 - 5) ภายในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ ปี ค.ศ. 2013 (พ.ศ. 2556) สำหรับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสหภาพพม่า และปี ค.ศ. 2017 (พ.ศ. 2560) สำหรับราชอาณาจักรกัมพูชา ตามแผนการลดภาษี

ที่กำหนดไว้ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม อากาศขาเข้าของสินค้าน้ำตาลของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามจะต้องถูกลดลงเหลือร้อยละศูนย์ถึงห้า (0 – 5) ภายในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553)

(อี) สินค้าเกษตรไม่แปรรูปในตาราง อี ของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศโดยความสมัครใจ จะต้องถูกลดอัตราอากาศขาเข้า เอ็ม เอฟ เอ็น ที่เรียกเก็บจริงตามแผนการลดภาษีที่ได้กำหนดไว้ดังกล่าว

(เอฟ) สินค้าที่อยู่ในตาราง เอฟ ของราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามตามลำดับ จะต้องถูกลดภาษีนอกโควตาลง ตามแผนการลดภาษีที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการจำแนกพิกัดของสินค้า

(จี) อากาศขาเข้าของสินค้าปิโตรเลียมในตาราง จี ของราชอาณาจักรกัมพูชาและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามตามลำดับ จะต้องถูกลดลงตามแผนการลดภาษีที่ประเทศสมาชิกทุกประเทศได้เห็นชอบแล้ว และได้ระบุไว้ ณ ที่นี้

(เฮช) สินค้าที่อยู่ในตาราง เฮช ของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องไม่นำมาลดหรือยกเลิกอากาศขาเข้า โดยมีเหตุผลตามข้อ 8 (ข้อยกเว้นทั่วไป)

(ไอ) การลดและยกเลิกอากาศขาเข้าจะต้องดำเนินการในวันที่ 1 มกราคมของแต่ละปี และ

(เจ) อัตราภาษีฐานที่จะใช้ในการลดหรือยกเลิกอากาศขาเข้าจะต้องเป็นอัตราภาษีพิเศษ (.....) (ซี อี พี ที) ที่เรียกเก็บเมื่อความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

3. เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ ประเทศสมาชิกจะต้องไม่ลบล้างหรือทำให้เสื่อมเสียไปซึ่งข้อตกลงหย่อนทางภาษีใดๆ ที่ได้ให้ไว้ตามแผนการลดภาษีในภาคผนวก 2 ที่อ้างถึงไว้ในวรรค 5 ของข้อนี้

4. เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ ประเทศสมาชิกจะต้องไม่ขึ้นอากาศจากที่ได้แจ้งไว้ในตารางที่จัดทำขึ้นตามบทบัญญัติของวรรค 2 ของข้อนี้ในเรื่องการนำเข้าสินค้าที่ได้ขึ้นกำเนิด

5. เว้นแต่จะกำหนดไว้ในวรรค 2(เอ)(สี่) รายละเอียดของแผนการลดภาษี เพื่อดำเนินการตามรูปแบบการลด และ/หรือยกเลิกอากาศขาเข้าที่กำหนดไว้ในวรรค 2 จะต้องหาข้อสรุปให้ได้ก่อนความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ และ หก (6) เดือน หลังจากที่มีความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้ว สำหรับประเทศ ซี แอล เอ็ม วี และจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 20

การยกเลิกโควตาอัตราภาษี (ที อาร์ คิว)

1. นอกจากที่ระบุไว้ในความตกลงฉบับนี้ ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะไม่นำโควตาอัตราภาษี (ที อาร์ คิว) มาใช้กับการนำเข้าสินค้าใด ที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศสมาชิกอื่น หรือการส่งออกสินค้าใด ไปยังอาณาเขตของประเทศสมาชิกอื่น

2. เวียดนามและไทยจะต้องยกเลิกมาตรการโควตาอัตราภาษีที่มีอยู่ ดังนี้

(เอ) ไทยจะต้องยกเลิกในสาม (3) ระยะคือภายใน 1 มกราคม ค.ศ. 2008 (พ.ศ. 2551), ค.ศ.2009 (พ.ศ. 2552) และ ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553)

(บี) เวียดนามจะต้องยกเลิกในสาม (3) ระยะคือภายใน 1 มกราคม ค.ศ. 2013 (พ.ศ. 2556), ค.ศ.2014 (พ.ศ. 2557) และ ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) และมีความยืดหยุ่นได้จนถึงปี ค.ศ. 2018 (พ.ศ. 2561)

ข้อ 21

การออกประกาศ

1. (เอ) ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ จะต้องออกประกาศซึ่งเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายใน ไม่ช้ากว่าเก้าสิบ (90) วัน สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ และหก (6) เดือน สำหรับประเทศ ซี แอล เอ็ม วี หลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ เพื่อใช้บังคับการดำเนินการตามตารางการเปิดเสรีอัตราภาษีที่ผูกพันภายใต้ข้อ 19 (การลดหรือยกเลิกอากรขาเข้า)

(บี) ประกาศที่ออกภายใต้วรรค 1 (เอ) ของข้อนี้ จะต้องมียุทธศาสตร์ใช้ย้อนหลังไปวันที่ 1 มกราคมของปีที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

(ซี) ในกรณีที่ไม่สามารถออกประกาศฉบับเดียวได้ ประกาศที่มีผลใช้บังคับการดำเนินการลดหรือยกเลิกอัตราภาษีของแต่ละปี จะต้องออกประกาศอย่างน้อยสาม (3) เดือน ก่อนวันที่มีผลใช้บังคับ

2. กลุ่มประเทศสมาชิกอาจตัดสินใจดำเนินการทบทวนสินค้าในตาราง ดี และ อี เพื่อปรับปรุงการเข้าสู่ตลาดสำหรับสินค้าเหล่านี้ หากสินค้านี้ที่ได้รับการทบทวน ได้รับการยินยอมให้อินทรีย์ออกจากตารางที่กล่าวถึง สินค้านั้นจะถูกบรรจุไว้ในตาราง เอ ของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ และจะต้องถูกยกเลิกอากรขาเข้าตามตารางดังกล่าว

ข้อ 22

การได้รับขอลดหย่อน

1. สินค้าของประเทศสมาชิกผู้ส่งออกที่มีอัตราภาษีลดลงเหลืออัตราร้อยละยี่สิบ (20) หรือต่ำกว่า และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า ตามที่ได้ระบุไว้ในบทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า) จะต้องได้รับขอลดหย่อนจากประเทศสมาชิกผู้นำเข้าโดยอัตโนมัติ ตามที่ได้ระบุไว้ในบทบัญญัติของข้อ 19 (การลดหรือยกเลิกอากรขาเข้า)

2. รายการสินค้าในตาราง เอช จะต้องไม่ได้รับขอลดหย่อนด้านอัตราภาษี ที่เสนอไว้ภายใต้ความตกลงฉบับนี้

ข้อ 23

การแก้ไขหรือการระงับการให้ขอลดหย่อนชั่วคราว

1. ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์พิเศษที่นอกเหนือไปจากข้อ 86 (มาตรการปกป้อง) ข้อ 10 (ดุลการชำระเงิน) และข้อ 24 (การให้การปฏิบัติต่อพิธีสารว่าด้วยข้าวและน้ำตาล) ซึ่งประเทศสมาชิกประสบกับความยากลำบากที่มีอาจคาดการณ์ได้ในการปฏิบัติตามข้อผูกพันด้านภาษี โดยประเทศ

สมาชิกอาจแก้ไขหรือระงับการให้ขอลดหย่อนเป็นการชั่วคราวที่ระบุในตารางภายใต้ ข้อ 19 (การลดหรือยกเลิกอากรขาเข้า)

2. ประเทศสมาชิกที่จะขอใช้บทบัญญัติตามวรรค 1 ของข้อนี้ (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอ”) จะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรในการแก้ไขหรือระงับการให้ขอลดหย่อนชั่วคราวต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน (อาฟต้า) อย่างน้อยหนึ่งร้อยแปดสิบ (180) วัน ก่อนวันที่การแก้ไขหรือระงับการให้ขอลดหย่อนชั่วคราวจะมีผลบังคับใช้
3. กลุ่มประเทศสมาชิกผู้สนใจที่จะเข้าร่วมการหารือหรือเจรจากับประเทศสมาชิกผู้ร้องขอตามวรรค 4 ของข้อนี้ จะต้องแจ้งประเทศสมาชิกทุกประเทศให้ทราบภายในเก้าสิบ (90) วัน หลังจากประเทศสมาชิกผู้ร้องขอได้แจ้งการแก้ไขหรือระงับการให้ขอลดหย่อนชั่วคราว
4. หลังจากที่ได้แจ้งตามวรรค 2 ของข้อนี้แล้ว ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอจะร่วมหารือหรือเจรจากับประเทศสมาชิกผู้ซึ่งได้แจ้งตามวรรค 3 ของข้อนี้ ในการเจรจากับกลุ่มประเทศสมาชิกที่มีส่วนได้เสียในการส่งออกสินค้าเป็นสำคัญ³ ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอจะต้องคงไว้ซึ่งขอลดหย่อนซึ่งเป็นขอลดหย่อนต่างตอบแทน และผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิกอื่นที่มีส่วนได้เสียในการส่งออกสินค้าเป็นสำคัญซึ่งไม่ด้อยไปกว่าที่ได้ให้ไว้ในความตกลงฉบับนี้ก่อนการเจรจาดังกล่าว ซึ่งอาจรวมการปรับค่าชดเชยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอื่น มาตรการการปรับค่าชดเชยในรูปแบบของภาษีศุลกากรจะต้องขยายไปยังประเทศสมาชิกทุกประเทศตามหลักไม่เลือกปฏิบัติ
5. คณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนจะต้องได้รับหนังสือแจ้งผลการหารือหรือเจรจากตามวรรค 3 และ 4 ของข้อนี้ อย่างน้อยสี่สิบห้า (45) วัน ก่อนที่ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอประสงค์ที่จะแก้ไขหรือระงับการให้ขอลดหย่อนชั่วคราว หนังสือแจ้งนั้นจะต้องแสดงเหตุผลอันจำเป็นของประเทศสมาชิกผู้ร้องขอเพื่อการบังคับใช้มาตรการดังกล่าว และจะต้องจัดให้มีตารางที่แสดงการแก้ไขหรือระงับการให้ขอลดหย่อน และระยะเวลาที่ประสงค์จะใช้มาตรการนั้น
6. ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้หลังจากมีการหารือหรือเจรจากตามวรรค 3 และ 4 ของข้อนี้ หนังสือที่จะแจ้งคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนต้องมีคำร้องขอคำแนะนำจากคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน
7. คณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนจะต้องอนุมัติหรือให้คำแนะนำภายในสามสิบ (30) วัน เมื่อได้รับหนังสือแจ้งตามวรรค 5 ของข้อนี้
8. ในกรณีที่พฤติการณ์ที่ทำให้เกิดการร้องขอให้มีการแก้ไขหรือระงับขอลดหย่อนเป็นการชั่วคราวได้หมดไป ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอจะต้องนำขอลดหย่อนทางภาษีศุลกากรเดิมกลับมาใช้ทันที และต้องแจ้งต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน เมื่อนำขอลดหย่อนทางภาษีศุลกากรเดิมกลับมาใช้หรือการยุติการระงับขอลดหย่อน ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอจะต้องใช้อัตราตามตารางข้อผูกพันเสมือนหนึ่งว่าความล่าช้าหรือการระงับนั้นมิได้เกิดขึ้น
9. ในกรณีที่ไม่มี การอนุมัติหรือคำแนะนำจากคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนตามวรรค 7 ของข้อนี้ และประเทศสมาชิกผู้ร้องขอยังคงดำเนินการแก้ไขหรือระงับขอลดหย่อนเป็นการชั่วคราวต่อไป

³ ประเทศที่ถือว่าเป็น “ประเทศสมาชิกที่มีส่วนได้เสียในการส่งออกสินค้าเป็นสำคัญ” ในกรณีที่มี หรือด้วยผลจากการลดภาษี คาดได้ว่าจะต้องมีสัดส่วนของปริมาณการนำเข้าสินค้านั้นจากอาเซียนโดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา อย่างน้อยร้อยละ 20 ในตลาดของประเทศสมาชิกผู้ร้องขอ

ประเทศสมาชิกผู้มีส่วนได้เสียในการส่งออกสินค้านี้เป็นสำคัญมีอิสระที่จะดำเนินการ หลังจากสามสิบ (30) วัน แต่ไม่เกินเก้าสิบ (90) วัน นับจากประเทศสมาชิกผู้ร้องขอดำเนินการแก้ไขหรือระงับข้อลดย่อนดังกล่าว ในการแก้ไขหรือระงับข้อลดย่อนที่เทียบเคียงกันได้อย่างมีนัยสำคัญจากประเทศสมาชิกผู้ร้องขอ ประเทศสมาชิกลนั้นจะต้องแจ้งการดำเนินการดังกล่าวต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนทันที

ข้อ 24

การให้สิทธิพิเศษสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาล

พิธีสารว่าด้วยการดำเนินการเป็นพิเศษสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาล ที่ได้ลงนามเมื่อ วันที่ 23 สิงหาคม ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) จะต้องเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

บทที่ 3

กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

ข้อ 25

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) การเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ หมายถึง การทำฟาร์มสิ่งมีชีวิตทางน้ำ ซึ่งรวมถึง ปลา สัตว์น้ำจำพวกโมลลัสก์ สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังทางน้ำและพืชน้ำอื่น ๆ จากวัตถุดิบ เช่น ไข่ ลูกปลา ปลาเล็ก และตัวอ่อน โดยการเข้าไปมีบทบาทในกระบวนการเลี้ยงดูหรือทำให้เติบโตเพื่อเพิ่มการผลิต เช่น การขยายพันธุ์ การให้อาหาร หรือการปกป้องจากผู้ล่า
- (บี) ต้นทุน ค่าประกันภัย และค่าระวาง (ซีไอเอฟ) หมายถึง มูลค่าของสินค้านำเข้า และรวมต้นทุนของค่าระวางและค่าประกันภัยจนถึงท่าเรือหรือสถานที่ที่มีการนำสินค้าเข้าประเทศ การประเมินราคาต้องเป็นไปตามข้อ 7 ของภาคผนวก 1 ของความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 7 ของภาคผนวก 1 ของความตกลงฉบับนี้
- (ซี) เอฟโอบี หมายถึง มูลค่าของสินค้า ณ ท่าเรือต้นทาง ซึ่งรวมค่าขนส่งจนถึงท่าเรือหรือสถานที่สุดท้ายสำหรับขนส่งสินค้าไปต่างประเทศ การประเมินราคาต้องเป็นไปตามข้อ 7 ของภาคผนวก 1 ของความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 7 ของภาคผนวก 1 ของความตกลงฉบับนี้
- (ดี) หลักการทางบัญชีอันเป็นที่ยอมรับทั่วไป (จีเอเอฟพี) หมายถึง ฉันทามติที่ได้รับการยอมรับหรือการสนับสนุนในสาระสำคัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในอาณาเขตของประเทศสมาชิก เกี่ยวกับการบันทึกรายรับ

รายจ่าย ต้นทุน สิทธิทรัพย์สินและหนี้สิน การเปิดเผยข้อมูล และการเตรียมงบการเงิน มาตรฐานเหล่านี้อาจรวมถึงแนวทางกว้าง ๆ ซึ่งใช้บังคับเป็นการทั่วไป และมาตรฐาน การปฏิบัติและขั้นตอนที่มีรายละเอียด

(อี) **สินค้า** หมายความรวมถึง วัสดุ และ/หรือผลิตภัณฑ์ ที่ได้แหล่งกำเนิดโดยธรรมชาติ หรือโดยการผลิต แม้ว่าสิ่งนั้นจะมีเจตนาที่จะถูกนำไปใช้เป็นวัสดุสำหรับอีกกระบวนการผลิตหนึ่งในภายหลัง เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้ คำว่า “สินค้า” และ “ผลิตภัณฑ์” สามารถใช้แทนกันได้

(เอฟ) **วัสดุที่เหมือนกันและใช้แทนกันได้** หมายถึง วัสดุชนิดเดียวกันและมีคุณภาพในเชิงพาณิชย์เหมือนกัน มีลักษณะทางเทคนิคและกายภาพเหมือนกัน และเมื่อรวมเข้าในผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปแล้ว จะไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างกันได้จากเครื่องหมายต่าง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับถิ่นกำเนิดสินค้า

(จี) **วัสดุ** หมายถึง วัตถุหรือสสารใดๆ ที่ถูกใช้หรือบริโภคไปในการผลิตสินค้า หรือถูกรวมเข้าด้วยกันเป็นส่วนหนึ่งทางกายภาพในอีกสินค้าหนึ่ง หรืออยู่ภายใต้กระบวนการผลิตของอีกสินค้าหนึ่ง

(เอช) **สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด หรือ วัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิด** หมายถึง สินค้าหรือวัสดุที่มีคุณสมบัติได้ถิ่นกำเนิดตามบทบัญญัติของบทนี้

(ไอ) **วัสดุสำหรับหีบห่อและภาชนะเพื่อการขนส่ง** หมายถึง สินค้าที่ใช้เพื่อป้องกันสินค้านระหว่างการขนส่ง แตกต่างจากภาชนะหรือวัสดุที่ใช้ในการขายปลีก

(เจ) **การผลิต** หมายถึง วิธีการให้ได้มาซึ่งสินค้า รวมถึงการเพาะปลูก การทำเหมือง การเก็บเกี่ยว การเลี้ยง การเพาะพันธุ์ การสกัด การเก็บรวบรวม การรวบรวม การจับ การประมง การตัด การล่า การผลิตโดยใช้เครื่องจักร การทำให้เกิดขึ้น การผ่านกระบวนการ หรือการประกอบ และ

(เค) **กฎเฉพาะรายสินค้า** หมายถึง กฎซึ่งระบุว่า วัสดุได้ผ่านการเปลี่ยนพิภพอุตสาหกรรม หรือการดำเนินการผลิตหรือการผ่านกระบวนการที่เฉพาะเจาะจง หรือผ่านเกณฑ์สัดส่วนมูลค่าการผลิตในภูมิภาค หรือเกณฑ์ใดๆ เหล่านี้ประกอบกัน

ข้อ 26

เกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิด

เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ สินค้าที่นำเข้ามาในอาณาเขตของประเทศสมาชิกหนึ่งจากอีกประเทศสมาชิกหนึ่ง ต้องได้รับการปฏิบัติเช่นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด ถ้าสินค้านั้นเป็นไปตามข้อกำหนดเรื่องถิ่นกำเนิดภายใต้เงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

(เอ) สินค้านั้นได้มาทั้งหมดหรือมีการผลิตทั้งหมดในประเทศสมาชิกผู้ส่งออกตามที่กำหนดหรือนิยามไว้ในข้อ 27 (สินค้านั้นได้มาทั้งหมดหรือมีการผลิตทั้งหมด)

(บี) สินค้านั้นไม่ได้มาหรือไม่มีการผลิตทั้งหมดในประเทศสมาชิกผู้ส่งออก โดยมีเงื่อนไขว่าสินค้านั้นมีคุณสมบัติตามข้อ 28 (สินค้านั้นไม่ได้มาหรือไม่มีการผลิตทั้งหมด) หรือข้อ 30 (การสะสม)

ข้อ 27

สินค้าที่ได้มาทั้งหมดหรือมีการผลิตทั้งหมด

ภายใต้ความหมายของข้อ 26 (เอ) สินค้าดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นสินค้าที่ได้มาทั้งหมดหรือการผลิตทั้งหมดในประเทศสมาชิกผู้ส่งออก

- (เอ) พืชและผลิตภัณฑ์พืช รวมถึงผลไม้ ดอกไม้ พืชผัก ต้นไม้ พืชจำพวกสาหร่าย เห็ดรา และพืชมีชีวิต ที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยว เก็บหรือเก็บรวบรวมในประเทศสมาชิกผู้ส่งออกนั้น
- (บี) สัตว์มีชีวิต รวมถึงสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย สัตว์น้ำจำพวกโมลลัสก์ สัตว์เลื้อยคลาน แบคทีเรีย และไวรัส ที่เกิดและเลี้ยงให้เติบโตในประเทศสมาชิกผู้ส่งออกนั้น
- (ซี) สินค้าที่ได้จากสัตว์มีชีวิตในประเทศสมาชิกผู้ส่งออก
- (ดี) สินค้าที่ได้มาจากการล่า การดัก การประมง การทำฟาร์ม การเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ การเก็บรวบรวมหรือการจับ ที่กระทำในประเทศสมาชิกผู้ส่งออกนั้น
- (อี) แร่ธาตุและสารอื่นที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ซึ่งไม่รวมอยู่ในวรรค (เอ) ถึง (ดี) ของข้อนี้ ที่สกัดหรือได้มาจากผืนดิน น้ำ ผืนดินท้องทะเล หรือใต้ผืนดินท้องทะเลของประเทศสมาชิกผู้ส่งออกนั้น
- (เอฟ) ผลิตภัณฑ์อันได้มาจากการประมงทะเล โดยเรือที่จดทะเบียนกับประเทศสมาชิก และมีสิทธิชักธงของประเทศสมาชิคนั้น และผลิตภัณฑ์อื่นที่ได้จากน่านน้ำ ผืนดินท้องทะเล หรือใต้ผืนดินท้องทะเล นอกน่านน้ำอาณาเขต⁴ ของประเทศสมาชิคนั้น โดยมีเงื่อนไขว่า ประเทศสมาชิคนั้นมีสิทธิในการใช้ประโยชน์จากน่านน้ำ ผืนดินท้องทะเล และใต้ผืนดินท้องทะเลดังกล่าวตามกฎหมายระหว่างประเทศ
- (จี) ผลิตภัณฑ์อันได้มาจากการประมงทะเลและผลิตภัณฑ์ทางทะเลอื่นๆ ที่ได้มาจากทะเลหลวงโดยเรือที่จดทะเบียนกับประเทศสมาชิกและมีสิทธิชักธงของประเทศสมาชิคนั้น
- (เอช) ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านกระบวนการแปรรูป และ/หรือ ทำขึ้นบนเรือโรงงานที่จดทะเบียนกับประเทศสมาชิกและมีสิทธิชักธงของประเทศสมาชิคนั้น โดยเฉพาะจากผลิตภัณฑ์ที่ระบุไว้วรรค (จี) ของข้อนี้
- (ไอ) ของที่รวบรวมได้ในประเทศนั้น ซึ่งไม่สามารถใช้ได้ต่อไปตามวัตถุประสงค์เดิมของสิ่งของนั้น หรือไม่สามารถกลับคืนสู่สภาพเดิมหรือซ่อมแซม และเหมาะสำหรับการกำจัด หรือการนำกลับคืนมาซึ่งขึ้นส่วนของวัตถุบ หรือการนำกลับมาใช้อีกเท่านั้น
- (เจ) ของที่ใช้ไม่ได้และเศษที่ได้จาก

⁴ ผลิตภัณฑ์อื่น หมายถึง แร่ธาตุและสารอื่นที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ที่สกัดได้มาจากน่านน้ำ ผืนดินท้องทะเล หรือใต้ผืนดินท้องทะเล นอกน่านน้ำอาณาเขต

⁵ สำหรับผลิตภัณฑ์อันได้มาจากการประมงทะเล ที่ได้มาจากน่านน้ำอาณาเขต) เช่น เขตเศรษฐกิจจำเพาะ สถานะของดินก้นน้ำจะเป็นของประเทศสมาชิกที่เรือนั้นจดทะเบียน และชักธงของประเทศนั้น โดยมีเงื่อนไขว่า ประเทศสมาชิคนั้นมีสิทธิในการใช้ประโยชน์ตามกฎหมายระหว่างประเทศ

⁶ ตามกฎหมายระหว่างประเทศ การจดทะเบียนของเรือสามารถกระทำได้ในประเทศสมาชิกเพียงประเทศเดียว

- (หนึ่ง) การผลิตในประเทศสมาชิกผู้ส่งออก หรือ
- (สอง) สินค้าใช้แล้วซึ่งเก็บรวบรวมได้ภายในประเทศสมาชิกผู้ส่งออก โดยที่สินค้านั้นเหมาะสำหรับการนำกลับคืนมาซึ่งวัตถุดิบเท่านั้น และ
- (ค) สินค้าที่ได้มาหรือผลิตในประเทศสมาชิกผู้ส่งออกนั้น จากผลิตภัณฑ์ที่อ้างถึงในวรรค (เอ) ถึง (เจ) ของข้อนี้

ข้อ 28

สินค้าที่ไม่ได้มาหรือไม่มีการผลิตทั้งหมด

1. (เอ) เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อ 26 (บี) สินค้าจะถือว่ามิได้เกิดในประเทศสมาชิกที่ซึ่งการผลิตหรือการแปรสภาพของสินค้าได้เกิดขึ้น
  - (หนึ่ง) หากสินค้านั้นมีส่วนมูลค่าการผลิตในภูมิภาค (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "สัดส่วนมูลค่าการผลิตของอาเซียน" หรือ "สัดส่วนมูลค่าการผลิตในภูมิภาค (อาร์ วี ซี)" ไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบ (40) เมื่อคำนวณโดยใช้สูตรที่ระบุไว้ในข้อ 29 หรือ
  - (สอง) หากวัสดุที่ไม่ได้เกิดสินค้าทั้งหมดซึ่งใช้ในการผลิตสินค้า ได้ผ่านการเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากร (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "ซี ที ซี") ในระดับสี่หลัก (คือ การเปลี่ยนประเภทพิกัด) ของระบบอาร์โมไนซ์

(บี) ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องอนุญาตให้ผู้ส่งออกสินค้าสามารถตัดสินใจว่าจะใช้วรรค 1 (เอ)(หนึ่ง) หรือ 1(เอ)(สอง) ของข้อนี้ ในการพิจารณาว่าสินค้านั้นมีคุณสมบัติเป็นสินค้าที่ได้เกิดในประเทศสมาชิกหรือไม่
2. (เอ) แม้จะกำหนดไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ สินค้าที่อยู่ในภาคผนวก 3 (รายการกฎเฉพาะรายสินค้า) จะมีคุณสมบัติเป็นสินค้าที่ได้เกิดกำเนิด ก็ต่อเมื่อสินค้านั้น เป็นไปตามกฎเฉพาะรายสินค้าที่กำหนดไว้ในภาคผนวกนั้น
  - (บี) หากกฎเฉพาะรายสินค้านี้มีตัวเลือกให้เลือกจาก กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าที่อิงอาร์ วี ซี หรือกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าที่อิง ซี ที ซี หรือการดำเนินการผลิตหรือการผ่านกระบวนการที่เฉพาะเจาะจง หรือเกณฑ์ใดๆ เหล่านี้ประกอบกัน ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องอนุญาตให้ผู้ส่งออกสินค้านั้นเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะใช้กฎใดในการพิจารณาว่าสินค้านั้นมีคุณสมบัติเป็นสินค้าที่ได้เกิดกำเนิดของประเทศสมาชิกหรือไม่
  - (ซี) หากกฎเฉพาะรายสินค้ากำหนด อาร์ วี ซี เฉพาะ ให้คำนวณ อาร์ วี ซี ของสินค้านั้น โดยใช้สูตรที่ระบุไว้ในข้อ 29
  - (ดี) หากกฎเฉพาะรายสินค้ากำหนดให้วัสดุที่ใช้ต้องผ่านกฎ ซี ที ซี หรือผ่านการดำเนินการผลิตหรือผ่านกระบวนการเฉพาะ ให้กฎนั้นบังคับใช้กับวัสดุที่ไม่ได้เกิดกำเนิดเท่านั้น
3. แม้ว่าจะกำหนดไว้ในวรรค 1 และวรรค 2 ของข้อนี้ สินค้าที่อยู่ภายใต้ภาคผนวก เอ หรือ บี ของปฏิญญาด้านความตกลงเปิดเสรีสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้รับการรับรองในการประชุมระดับ

รัฐมนตรีของดับบลิว ที โอ เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม ค.ศ. 1996 (พ.ศ. 2539) ซึ่งกำหนดไว้ในภาคผนวก 4 [รายการ ไอทีเอ] จะถือว่าได้ถิ่นกำเนิดในประเทศสมาชิก ถ้าสินค้านั้นถูกประกอบจากวัสดุที่อยู่ภายใต้ภาคผนวกเดียวกันนี้

ข้อ 29

การคำนวณสัดส่วนมูลค่าการผลิตในภูมิภาค

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อ 28 สูตรของการคำนวณสัดส่วนมูลค่าการผลิตของอาเซียน หรือ อาร์ วี ซี ให้เป็นดังต่อไปนี้

(เอ) วิธีทางตรง

อาร์ วี ซี = $\frac{\text{ต้นทุนวัสดุในอาเซียน} + \text{ค่าแรงทางตรง} + \text{ต้นทุนค่าดำเนินการทางตรง} + \text{ต้นทุนอื่นๆ} + \text{กำไร} \text{ คูณ } (*100)}{\text{ราคาเอฟโอบี}}$

(บี) วิธีทางอ้อม

อาร์ วี ซี = $\frac{\text{ราคาเอฟโอบี} - \text{มูลค่าวัสดุหรือ ชิ้นส่วนสินค้าที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิด} \text{ คูณ } (*100)}{\text{ราคาเอฟโอบี}}$

2. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการคำนวณ อาร์ วี ซี ที่กำหนดในวรรค 1 ของข้อนี้

(เอ) ต้นทุนวัสดุในอาเซียน คือ มูลค่าซีไอเอฟของวัสดุ ชิ้นส่วน หรือสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด ซึ่งได้รับมาหรือผลิตได้เองโดยผู้ผลิตในการผลิตสินค้านั้น

(บี) มูลค่าของวัสดุ ชิ้นส่วน หรือสินค้าที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิด คือ

(หนึ่ง) มูลค่าซีไอเอฟ ณ ขณะที่น่าเข้าสินค้า หรือสามารถพิสูจน์การนำเข้าได้ หรือ

(สอง) ราคาที่ได้รับการยืนยันครั้งแรกที่ชำระสำหรับสินค้าที่ไม่ทราบถิ่นกำเนิดภายในอาณาเขตของประเทศสมาชิกที่ซึ่งการผลิตหรือการแปรสภาพได้กระทำขึ้น

(ซี) ต้นทุนค่าแรงทางตรง จะรวมไปถึง ค่าจ้างแรงงาน ค่าตอบแทน และสวัสดิการแรงงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต

(ดี) การคำนวณต้นทุนค่าดำเนินการทางตรงจะรวมไปถึง แต่ไม่จำกัดเพียง รายการ อสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต (ค่าประกันภัย ค่าเช่าและเช่าซื้อโรงงาน ค่าเสื่อมราคาของอาคาร ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา ภาษี ดอกเบี้ยจากการจำนอง) ค่าเช่าซื้อและค่าดอกเบี้ยสำหรับโรงงานและอุปกรณ์เครื่องจักร ความมั่นคงปลอดภัยของโรงงาน ค่าประกันภัย

- (โรงงาน อุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้ในการผลิตสินค้า) สาธารณูปโภค (พลังงาน ไฟฟ้า น้ำ และสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่ใช้ในการผลิตสินค้าโดยตรง) การวิจัย การพัฒนา การออกแบบและวิศวกรรม แม่พิมพ์ แบบพิมพ์ เครื่องมือ และค่าเสื่อมราคา ค่าบำรุงรักษา และค่าซ่อมโรงงาน และอุปกรณ์เครื่องจักร ค่าสิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญา หรือค่าใบอนุญาต (ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักรหรือกระบวนการที่ใช้ในการผลิตสินค้าที่มีสิทธิบัตร หรือสิทธิในการผลิตสินค้า) ค่าตรวจสอบและค่าทดสอบวัสดุและสินค้า ค่าเก็บรักษาและค่าการจัดการในโรงงาน ค่ากำจัดของที่ใช้ไม่ได้ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ และต้นทุนที่ประกอบรวมในการคำนวณมูลค่าของวัตถุดิบ คือ ค่าท่าเรือ ค่าตรวจผ่านทางศุลกากร และอากรขาเข้าสำหรับรายการที่ต้องเสียภาษี และ
- (อี) ราคาเอฟโอบี หมายถึง มูลค่าของสินค้า ณ ท่าเรือต้นทาง ตามที่นิยามในข้อ 25 ราคาเอฟโอบี จะต้องคำนวณโดยการบวกรวมมูลค่าของวัสดุ ต้นทุนการผลิต ท่าเรือ และต้นทุนอื่นๆ
3. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องกำหนดและยึดถือวิธีการคำนวณ อาร์ วี ซี เพียงวิธีการเดียว ประเทศสมาชิกจะได้รับความยืดหยุ่นในการเปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณของตนถ้าหากแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นต่อคณะกรรมการการค้าเสรีอาเซียนไม่น้อยกว่าหก (6) เดือนก่อนหน้าที่จะมีการนำวิธีการคำนวณใหม่ไปใช้ การตรวจสอบการคำนวณสัดส่วนมูลค่าการผลิตของอาเซียนโดยประเทศสมาชิกผู้นำเข้าจะต้องกระทำโดยอยู่บนพื้นฐานของวิธีการคำนวณที่ประเทศสมาชิกผู้ส่งออกใช้
4. ในการกำหนดสัดส่วนมูลค่าการผลิตของอาเซียน กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องยึดถือแนวทางการคำนวณต้นทุนที่ระบุไว้ในภาคผนวก 5 (แนวทางการคำนวณต้นทุน)
5. วัสดุที่จัดซื้อจัดหาในประเทศ ซึ่งผลิตโดยผู้ผลิตที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายภายในของประเทศนั้น ให้ถือว่าเป็นวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดตามข้อกำหนดของความตกลงฉบับนี้ ส่วนวัสดุที่จัดซื้อจัดหาในประเทศจากแหล่งอื่นๆ ต้องพิสูจน์ถิ่นกำเนิดตามข้อ 57 (การประเมินราคาศุลกากร) เพื่อความมุ่งประสงค์ในการกำหนดถิ่นกำเนิด
6. มูลค่าของสินค้าภายใต้บทนี้จะต้องกำหนดตามบทบัญญัติของข้อ 57 (การประเมินราคาศุลกากร)

ข้อ 30

การสะสม

- นอกจากที่ระบุไว้ในความตกลงฉบับนี้ สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดในประเทศสมาชิก และถูกนำไปใช้ในอีกประเทศสมาชิกหนึ่งเพื่อเป็นวัสดุสำหรับการผลิตสินค้าสำเร็จรูปที่มีสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติที่เป็นพิเศษทางภาษีศุลกากร นั้น ให้ถือว่าเป็นถิ่นกำเนิดในประเทศสมาชิกประเทศหลังซึ่งการผลิตหรือการแปรรูปของสินค้าขั้นสุดท้ายได้เกิดขึ้น
- ถ้า อาร์ วี ซี ของวัสดุ น้อยกว่าร้อยละสี่สิบ (40) สัดส่วนมูลค่าการผลิตของอาเซียนที่ใช้สะสมได้ตามหลักเกณฑ์ อาร์ วี ซี จะถือสัดส่วนโดยตรงตามมูลค่าที่เกิดขึ้นจริงภายในประเทศ โดยมีเงื่อนไขว่าสัดส่วนนั้นเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละยี่สิบ (20) แนวทางการปฏิบัติระบุไว้ในภาคผนวก 6 (แนวทาง อาร์ไอ)

ข้อ 31

การดำเนินการและกระบวนการเพียงเล็กน้อย

1. การดำเนินการดำเนินการหรือกระบวนการ โดยตัวเองหรือประกอบกัน โดยมีวัตถุประสงค์ตามรายการข้างล่างนี้ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการดำเนินการหรือกระบวนการเพียงเล็กน้อย และไม่ให้นำมาประกอบการพิจารณาว่าสินค้าจะได้ถิ่นกำเนิดในประเทศสมาชิกหนึ่งหรือไม่
  - (เอ) การเก็บรักษาสินค้าให้อยู่ในสภาพดีเพื่อวัตถุประสงค์ของการขนส่งหรือการจัดเก็บ
  - (บี) การอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าทางเรือ หรือการขนส่ง และ
  - (ซี) การบรรจุหีบห่อหรือการนำเสนอสินค้าเพื่อขาย
2. สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดในอาณาเขตของประเทศสมาชิกจะยังคงรักษาไว้ซึ่งสถานะของถิ่นกำเนิดแรก หากถูกส่งออกจากอีกประเทศสมาชิกหนึ่งซึ่งยังไม่มี การดำเนินการที่เกินไปจากรายการที่ระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้

ข้อ 32

การส่งมอบโดยตรง

1. การให้การปฏิบัติที่เป็นพิเศษทางภาษีศุลกากรจะให้กับสินค้าที่มีคุณสมบัติตามข้อกำหนดของบทนี้ และได้ส่งมอบโดยตรงระหว่างอาณาเขตของประเทศสมาชิกผู้ส่งออกและอาณาเขตของประเทศสมาชิกผู้นำเข้า
2. การดำเนินการต่อไปนี้ ถือเป็นการส่งมอบโดยตรงจากประเทศสมาชิกผู้ส่งออกไปยังประเทศสมาชิกผู้นำเข้า
  - (เอ) สินค้าซึ่งถูกขนส่งจากประเทศสมาชิกผู้ส่งออกไปยังประเทศสมาชิกผู้นำเข้า
  - (บี) สินค้าซึ่งถูกขนส่งผ่านประเทศสมาชิกที่ไม่ใช่ประเทศสมาชิกผู้ส่งออกและประเทศสมาชิกผู้นำเข้าหนึ่งประเทศหรือมากกว่า หรือขนส่งผ่านประเทศที่มีได้เป็นสมาชิก โดยมีเงื่อนไขว่า
    - (หนึ่ง) การผ่านแดนมีเหตุผลทางภูมิศาสตร์ที่สามารถอ้างได้ หรือโดยการพิจารณาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับข้อกำหนดทางการขนส่งโดยเฉพาะ
    - (สอง) สินค้านั้นไม่ได้นำเข้าไปสู่การค้าหรือบริโภคในประเทศนั้น และ
    - (สาม) สินค้านั้นไม่ได้ผ่านกระบวนการใดๆ นอกเหนือจากการขนถ่ายสินค้าลงและการขนถ่ายสินค้าขึ้น หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อถนอมรักษาสินค้านั้นให้อยู่ในสภาพดี

ข้อ 33

เกณฑ์ขั้นต่ำในการผ่อนปรน

1. สินค้าที่ไม่ผ่านการเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากร จะถือว่าได้ถิ่นกำเนิด ถ้ามูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดที่ใช้ในการผลิตสินค้าซึ่งไม่ผ่านการเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรที่กำหนด คิดเป็นไม่เกินร้อยละสิบ (10) ของมูลค่า เอฟ โอ บี ของสินค้า และสินค้านั้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในความตกลงฉบับนี้ สำหรับการมีคุณสมบัติของการเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด
2. อย่างไรก็ตาม มูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดตามที่ระบุในวรรค 1 ของข้อนี้ จะต้องรวมอยู่ในมูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดสำหรับกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า อาร์ วี ซี ที่ใช้บังคับสำหรับสินค้านั้น

ข้อ 34

การปฏิบัติต่อวัสดุที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์และใช้ในการบรรจุหีบห่อ

1. วัสดุที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์และใช้ในการบรรจุหีบห่อเพื่อการขายปลีก
  - (เอ) ถ้าสินค้าอยู่ภายใต้กฎถิ่นกำเนิดสินค้า อาร์ วี ซี ให้นำมูลค่าของวัสดุที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์และใช้ในการบรรจุหีบห่อเพื่อการขายปลีกเข้ามารวมในการพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้าด้วย หากวัสดุที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์และใช้ในการบรรจุหีบห่อเพื่อการขายปลีกนั้น ถือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสินค้า
  - (บี) ในกรณีที่ไม่เข้าวรรค 1 (เอ) ของข้อนี้ วัสดุที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์และใช้ในการบรรจุหีบห่อ เพื่อการขายปลีก เมื่อจำแนกในประเภทพิกัดรวมกับสินค้าที่ถูกหีบห่อแล้ว จะไม่ถูกนำมาพิจารณาว่า วัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตสินค้ามีคุณสมบัติตามเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้านั้นหรือไม่
2. ภาชนะบรรจุและวัสดุที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ ที่ใช้เพียงเพื่อการขนส่งสินค้าจะไม่นำมารวมในการพิจารณาถิ่นกำเนิดของสินค้านั้น

ข้อ 35

อุปกรณ์ประกอบ อะไหล่ และเครื่องมือ

1. ถ้าสินค้าอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของ ซี ที ซี หรือการดำเนินการผลิตหรือผ่านกระบวนการเฉพาะถิ่นกำเนิดของอุปกรณ์ประกอบ อะไหล่ เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่น ๆ ที่มากับตัวสินค้า จะไม่ถูกนำมาพิจารณาว่าสินค้านั้นมีคุณสมบัติเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดหรือไม่ หากว่า
  - (เอ) อุปกรณ์ประกอบ อะไหล่ เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่น ๆ ไม่ได้มีการแยกบัญชีราคาสินค้าต่างหากจากตัวสินค้านั้น และ
  - (บี) ปริมาณและมูลค่าของของอุปกรณ์ประกอบ อะไหล่ เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่น ๆ เป็นไปตามปกติทางการค้าของสินค้านั้น

2. ถ้าสินค้าอยู่ภายใต้กฎถิ่นกำเนิดสินค้า อาร์ วี ซี ให้นำมูลค่าของอุปกรณ์ประกอบ อะไหล่ เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่นๆ มารวมเป็นวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดหรือไม่ได้ถิ่นกำเนิดแล้วแต่กรณี ในการคำนวณ อาร์ วี ซี ของสินค้านั้น

ข้อ 36

องค์ประกอบที่ไม่มีผลต่อถิ่นกำเนิดสินค้า

เพื่อพิจารณาว่าสินค้าได้ถิ่นกำเนิดหรือไม่ ไม่จำเป็นต้องพิจารณาถิ่นกำเนิด ของรายการดังต่อไปนี้ ที่อาจนำมาใช้ในการผลิตและไม่รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสินค้า

- (เอ) เชื้อเพลิงและพลังงาน
- (บี) เครื่องมือ แม่พิมพ์ และแบบหล่อ
- (ซี) อะไหล่ และวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาอุปกรณ์และอาคาร
- (ดี) สารหล่อลื่น จารบี วัสดุประกอบ และวัสดุอื่นๆ ที่ใช้ในการผลิตหรือใช้กับอุปกรณ์หรืออาคาร
- (อี) กุญแจมือ แวนตา รองเท้า เสื้อผ้า อุปกรณ์และพัสดุเพื่อความปลอดภัย
- (เอฟ) อุปกรณ์ เครื่องมือ และพัสดุที่ใช้สำหรับทดสอบหรือตรวจสอบสินค้า
- (จี) ตัวเร่งปฏิกิริยา และตัวทำละลาย และ
- (เอช) สินค้าอื่นใดที่ไม่รวมอยู่ในตัวสินค้า แต่ใช้ในการผลิตสินค้าโดยสามารถแสดงอย่างสมเหตุสมผลได้ว่าการใช้ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการผลิตนั้นด้วย

ข้อ 37

วัสดุที่เหมือนกันและใช้แทนกันได้

1. ในการพิจารณาว่าวัสดุที่เหมือนกันและใช้แทนกันได้เป็นวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดหรือไม่ ให้กระทำโดยการแบ่งแยกทางกายภาพของทุก ๆ วัสดุ หรือใช้หลักการทางบัญชีอันเป็นที่ยอมรับทั่วไปของการควบคุมคลังสินค้า หรือการบริหารจัดการสินค้าคงคลังที่ปฏิบัติอยู่ในประเทศสมาชิกผู้ส่งออก
2. เมื่อทำการตัดสินใจเลือกใช้วิธีการบริหารจัดการสินค้าคงคลังวิธีใดแล้ว จะต้องใช้วิธีการนั้นตลอดปีบัญชี

ข้อ 38

หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

การอ้างสิทธิว่าสินค้านั้นมีคุณสมบัติที่จะได้รับการให้การปฏิบัติที่เป็นพิเศษทางภาษีศุลกากร ต้องได้รับการรับรองโดยหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (ฟอร์ม ดี) ตามที่ระบุในภาคผนวก 7 (ฟอร์ม ดี) ซึ่งออกโดยหน่วยงานราชการที่ได้รับมอบหมายโดยประเทศสมาชิกผู้ส่งออกและได้แจ้งให้ประเทศสมาชิกอื่นทราบแล้วตามระเบียบปฏิบัติในการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ได้ระบุไว้ในภาคผนวก 8 (ไอ ซี พี)

ข้อ 39

คณะกรรมการกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของการบังคับใช้ของบทนี้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแบบเดียวกัน ให้จัดตั้งคณะกรรมการกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าตามข้อ 90 (การจัดการด้านสถาบัน)
2. หน้าที่ของคณะกรรมการกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า คือ
  - (เอ) ติดตามการบังคับใช้และการดำเนินการของบทนี้
  - (บี) ทบทวนบทนี้ เมื่อจำเป็น เพื่อให้คำแนะนำที่เหมาะสม โดยมุ่งหมายที่จะปรับปรุงบทนี้ให้ดีขึ้น สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงพลวัตของกระบวนการผลิตในภูมิภาคและโลก ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายการผลิตในภูมิภาค พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (เอส เอ็ม อี) และลดช่องว่างของการพัฒนา
  - (ซี) ทบทวนระเบียบวิธีปฏิบัติของบทนี้ เมื่อจำเป็น โดยมุ่งหมายให้กระบวนการง่ายขึ้นและโปร่งใส คาดการณ์ได้และเป็นมาตรฐาน โดยนำหลักการปฏิบัติที่ดีที่สุดของความตกลงการค้าระหว่างประเทศและระหว่างภูมิภาคอื่นๆ เข้ามาพิจารณา
  - (ดี) พิจารณาเรื่องอื่นใดที่กลุ่มประเทศสมาชิกจะตกลงกันว่าเกี่ยวข้องกับบทนี้ และ
  - (อี) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการประสานงานดำเนินการภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน และคณะกรรมการการค้าเสรีอาเซียน
3. คณะกรรมการกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าประกอบด้วยผู้แทนของรัฐบาลของกลุ่มประเทศสมาชิก และอาจเชิญผู้แทนขององค์กรที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากรัฐบาลของประเทศสมาชิกซึ่งมีความเชี่ยวชาญที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับประเด็นที่หารือ โดยขึ้นอยู่กับความตกลงของประเทศสมาชิกทั้งหมด

บทที่ 4

มาตรการที่มีใช้ภายในศาลปกครอง

ข้อ 40

การใช้มาตรการที่มีใช้ภายในศาลปกครอง

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องไม่นำมาใช้ หรือคงไว้ซึ่งมาตรการที่มีใช้ภายในศาลปกครองใดๆ ในการนำเข้าสินค้าใดๆ ของประเทศสมาชิกอื่นใด หรือการส่งออกสินค้าใดๆ ไปยังอาณาเขตประเทศสมาชิกอื่นใดวันแต่จะเป็นไปตามสิทธิและพันธกรณีของตนภายใต้ดับบลิว ที โอ หรือเป็นไปตามความตกลงฉบับนี้
2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องทำให้มั่นใจในความโปร่งใสของมาตรการที่มีใช้ภายในศาลปกครองของตนที่อนุญาตให้กระทำได้ในวรรค 1 ของข้อนี้เป็นไปตามขอบเขตของข้อ 12 (การตีพิมพ์และการบริหารข้อบังคับทางการค้า) และจะต้องทำให้มั่นใจว่ามาตรการดังกล่าวนั้น ไม่ถูกจัดเตรียม ริเริ่ม หรือใช้ โดยมุ่งหมายหรือมีผลในการสร้างอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้าระหว่างประเทศสมาชิก
3. มาตรการใหม่ใดๆ หรือการแก้ไขมาตรการที่ยังคงอยู่จะต้องแจ้ง ตามกำหนด ตามข้อ 11 (วิธีการแจ้ง)
4. ฐานข้อมูลมาตรการที่มีใช้ภายในศาลปกครองที่ใช้ในกลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องถูกพัฒนาและรวบรวมอยู่ในแหล่งเก็บข้อมูลการค้าอาเซียนตามที่อ้างถึงในข้อ 13 (การเก็บรักษาข้อมูลการค้าอาเซียน)

ข้อ 41

การยกเลิกข้อจำกัดด้านปริมาณโดยทั่วไป

ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศยอมรับที่จะไม่นำมาใช้ หรือคงไว้ซึ่งข้อห้าม หรือข้อจำกัดด้านปริมาณในการนำเข้าสินค้าใดๆ ของประเทศสมาชิกอื่น หรือการส่งออกสินค้าใดๆ ไปยังอาณาเขตประเทศสมาชิกอื่น วันแต่จะเป็นไปตามสิทธิและพันธกรณีของตนภายใต้ดับบลิว ที โอ หรือเป็นไปตามบทบัญญัติอื่นๆ ในความตกลงฉบับนี้ เพื่อการนี้ ข้อ 11 ของภาคตัด 1994 จะถูกรวมเข้ามาและเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้โดยอนุโลม

ข้อ 42

การยกเลิกอุปสรรคที่มีใช้ภายในศาลปกครองอื่นๆ

1. กลุ่มประเทศสมาชิกจะทบทวนมาตรการที่มีใช้ภายในศาลปกครองในฐานข้อมูลอ้างอิงในวรรค 4 ของข้อ 40 (การใช้มาตรการที่มีใช้ภายในศาลปกครอง) เพื่อที่จะจำแนกมาตรการที่มีใช้ภายในศาลปกครอง (เห็น ที บี) ออกจากข้อจำกัดด้านปริมาณเพื่อการยกเลิก การยกเลิกอุปสรรคที่มีใช้ภายในศาลปกครองที่ถูกระบุจะต้องดำเนินการโดย คณะกรรมการประสานงานการดำเนินการภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน (ซีซีเอ) คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน (เอซีซีเอสคิว) คณะกรรมการอาเซียนด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (เอซี- เอสพีเอส) องค์การทำงานภายใต้อธิบดีศาลปกครองของอาเซียน และองค์การของอาเซียนอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อความเหมาะสมเป็นไปตามบทบัญญัติ ในความตกลงฉบับนี้ ซึ่งต้องยื่นข้อเสนอแนะในการระบุอุปสรรคที่มีใช้ภายในศาลปกครองต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนผ่านการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน

2. นอกจากที่ได้รับความเห็นชอบโดยคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน อุปสรรคที่มีใช้ภาษีศุลกากรที่ระบุจะต้องยกเลิกในสาม (3) ระยะดังนี้
  - (เอ) บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย (ดูรายชื่อประเทศ) จะต้องยกเลิกในสาม (3) ระยะภายใน 1 มกราคม ค.ศ. 2008 (พ.ศ. 2551), ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552) และค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553)
  - (บี) ฟิลิปปินส์จะต้องยกเลิกในสาม (3) ระยะ ภายใน 1 มกราคม ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553), ค.ศ. 2011 (พ.ศ. 2554) และค.ศ. 2012 (พ.ศ. 2555)
  - (ซี) กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนามจะต้องยกเลิกในสาม (3) ระยะ ภายใน 1 มกราคม ค.ศ. 2013 (พ.ศ. 2556), ค.ศ. 2014 (พ.ศ. 2557) และค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) และสามารถยืดหยุ่นได้ถึงปี ค.ศ. 2018 (พ.ศ. 2561)
3. รายการอุปสรรคที่มีใช้ภาษีศุลกากรที่จะถูกยกเลิกในแต่ละระยะต้องได้รับความเห็นชอบโดยที่ประชุมคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนในปีก่อนวันที่การยกเลิกอุปสรรคที่มีใช้ภาษีศุลกากรนั้น จะมีผลใช้บังคับ
4. แม้จะกำหนดไว้ในวรรค 1 ถึง 3 ของข้อนี้ ในการหารือกับองค์การของอาเซียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งชี้แจงจะต้องทบทวนมาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากรอื่น ที่ได้รับแจ้งหรือรายงานไว้โดยประเทศสมาชิกอื่นหรือโดยภาคเอกชนเพื่อกำหนดว่ามาตรการเป็นอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษีศุลกากรหรือไม่ ถ้าผลของการทบทวนระบุว่าอุปสรรคที่มีใช้ภาษีศุลกากร อุปสรรคที่มีใช้ภาษีศุลกากรจะต้องถูกยกเลิกโดยประเทศสมาชิกที่ใช้อุปสรรคที่มีใช้ภาษีศุลกากรนั้น โดยเป็นไปตามความตกลงฉบับนี้
5. ซีซีเอต้องทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการประสานในการแจ้งและทบทวนที่อ้างถึงในวรรค 4 ของข้อนี้
6. ข้อยกเว้นภายใต้ข้อนี้ ต้องได้รับอนุญาตตามเหตุผลที่กำหนดไว้ภายใต้ข้อ 8 (ข้อยกเว้นทั่วไป)
7. ไม่มีข้อความใดในความตกลงฉบับนี้จะถูกตีความเพื่อขัดขวางประเทศสมาชิก ซึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของ ของเสียอันตรายและการกำจัด หรือความตกลงระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากการนำมาใช้หรือบังคับใช้มาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการของเสียอันตรายหรือสารอันตราย บนพื้นฐานของกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศนั้น

ข้อ 43

ข้อจำกัดการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

กลุ่มประเทศสมาชิกต้องทำข้อยกเว้นต่อข้อจำกัดการปริวรรตเงินตราต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการชำระเงินสำหรับสินค้าภายใต้ความตกลงฉบับนี้ เช่นเดียวกับการส่งคืนกลับของการชำระเงินโดยไม่เป็นการค้าสิทธิภายใต้ข้อ 18 ของแอกต์ 1994 และบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับความตกลงของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ)

ข้อ 44

วิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้า

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องทำให้มั่นใจว่า วิธีดำเนินการการออกใบอนุญาตนำเข้าโดยอัตโนมัติและการออกใบอนุญาตที่ไม่เป็นไปโดยอัตโนมัติถูกนำมาใช้อย่างโปร่งใสและสามารถคาดการณ์ได้ และให้เป็นไปตามความตกลงฉบับลิวทิงโฮว่าด้วยวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้า ตามที่ระบุในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงฉบับลิวทิงโฮ
2. ทันทีหลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องแจ้งประเทศสมาชิกอื่นถึงวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าที่ยังมีอยู่ หลังจากนั้นประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องแจ้งประเทศสมาชิกอื่นถึงวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าใหม่ ๆ หรือการแก้ไขวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าที่มีอยู่เดิม ในกำหนดหากเป็นไปได้หกสิบ (60) วันก่อนมีผลบังคับใช้ แต่อย่างไรก็ตามจะต้องไม่ช้ากว่าวันที่ข้อกำหนดให้มีการออกใบอนุญาตจะมีผลใช้บังคับ การแจ้งภายใต้ความตกลงฉบับนี้ต้องรวมข้อมูลที่กำหนดไว้ในข้อ 5 ของความตกลงฉบับลิวทิงโฮว่าด้วยวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้า ตามที่ระบุในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงฉบับลิวทิงโฮ
3. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องตอบคำถามที่สมเหตุสมผลจากประเทศสมาชิกอื่นภายในหกสิบ (60) วัน เกี่ยวกับเกณฑ์ที่หน่วยงานที่มีอำนาจออกใบอนุญาต ใช้ในการพิจารณาออกหรือปฏิเสธใบอนุญาตนำเข้า ประเทศสมาชิกผู้นำเข้าจะต้องคำนึงถึงการตีพิมพ์เกณฑ์การออกใบอนุญาตเหล่านั้นด้วย
4. องค์ประกอบในการออกใบอนุญาตนำเข้าที่ไม่เป็นไปโดยอัตโนมัติที่พบว่าเป็นการขัดขวางการค้าจะต้องถูกระงับ เพื่อจะยกเลิกอุปสรรคนั้น และให้ดำเนินการเท่าที่เป็นไปได้ เพื่อนำไปสู่วิธีการดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าโดยอัตโนมัติ

บทที่ 5

การอำนวยความสะดวกทางการค้า

ข้อ 45

แผนการทำงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าและวัตถุประสงค์

1. กลุ่มประเทศสมาชิกต้องพัฒนาและดำเนินการตามแผนการทำงานที่ครอบคลุมการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียนซึ่งได้กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินการ โดยมีเป้าหมายและกรอบเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อสร้างบรรยากาศการค้าชายที่ต่อเนื่อง โปร่งใส และคาดการณ์ได้ นำไปสู่การขยายโอกาสทางการค้าและการให้ช่วยเหลือภาคธุรกิจ รวมถึงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการประหยัดเวลาและลดค่าใช้จ่าย
2. แผนการทำงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียนต้องกำหนดแนวทางการดำเนินการและมาตรการที่จะนำไปใช้ทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับประเทศ

ข้อ 46

ขอบเขตของแผนการทำงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้า

แผนการทำงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียนที่อ้างถึงในข้อ 45 (แผนการทำงานเกี่ยวกับกรอำนวยความสะดวกทางการค้า) ต้องครอบคลุมเรื่องพิธีการศุลกากร กฎระเบียบ และขั้นตอนทางการค้า มาตรฐานและการปฏิบัติตามมาตรฐาน มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว และเรื่องอื่นๆ ที่ระบุโดยคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน

ข้อ 47

หลักการของการอำนวยความสะดวกทางการค้า

กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนต้องยึดหลักการที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าเป็นแนวทางในการดำเนินการและวางแนวคิดทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับประเทศ ดังนี้

(เอ) ความโปร่งใส: ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ คำวินิจฉัยทางการปกครอง ใบอนุญาต ใบรับรอง ข้อกำหนดคุณสมบัติและการจดทะเบียน ระเบียบข้อบังคับทางเทคนิค มาตรฐาน แนวทาง ขั้นตอนและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้า (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "กฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้า") ควรเปิดเผยต่อผู้สนใจอย่างต่อเนื่องในเวลาที่เหมาะสม โดยอาจมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมหรือไม่มีเลย

(บี) การสื่อสารและการหารือ: หน่วยงานผู้มีอำนาจจะต้องพยายามอำนวยความสะดวกและส่งเสริมแนวทางที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ภาคธุรกิจการค้าได้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงโอกาสในการหารือในช่วงการร่าง การดำเนินการ และการทบทวนกฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้า

(ซี) การปรับขั้นตอนให้ง่าย ปฏิบัติได้ และมีประสิทธิภาพ: กฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้าควรปรับให้ง่าย เพื่อให้มั่นใจว่าไม่เป็นอุปสรรคหรือจำกัดการค้าเกินกว่าจำเป็น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อันชอบธรรมที่กำหนดไว้

(ดี) การไม่เลือกปฏิบัติ: กฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้าควรนำมาบังคับใช้โดยไม่เลือกปฏิบัติและอยู่บนพื้นฐานของหลักการของตลาด

(อี) ความต่อเนื่องและคาดการณ์ได้: กฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้าควรนำมาบังคับใช้ในลักษณะที่ต่อเนื่อง คาดการณ์ได้ และเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อลดความไม่แน่นอนในการค้า และผู้ค้าที่เกี่ยวข้อง กฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้าควรมีขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน และตรงประเด็น เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายมาตรฐานและขั้นตอนการปฏิบัตินำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

(เอฟ) การปรับประสาน การทำให้เป็นมาตรฐาน และการยอมรับร่วม: ในการยอมรับความต้องการของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศในการกำกับหรือออกกฎระเบียบเพื่อวัตถุประสงค์อันชอบธรรม เช่น การปกป้องสุขภาพ ความปลอดภัย ศิลธรรม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ้นเปลือง ระเบียบข้อบังคับ กฎระเบียบและขั้นตอนต่างๆ ที่กระทบต่อการยอมรับสินค้าระหว่างประเทศสมาชิกควรได้รับการปรับประสานให้มากที่สุด โดยยึดมาตรฐานสากลที่เหมาะสม นอกจากนั้น ควรส่งเสริมการพัฒนาการจัดทำ

การยอมรับร่วมสำหรับมาตรฐาน และความร่วมมือที่ต่อเนื่องเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิค

(จ) การดำเนินการให้ทันสมัยและการใช้เทคโนโลยีใหม่: กฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้าควรได้รับการทบทวนและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอหากจำเป็น เมื่อพิจารณาสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปถึงข้อมูลใหม่ และการดำเนินธุรกิจใหม่ และการนำไปใช้ที่เหมาะสมเกี่ยวกับเทคนิคที่ทันสมัยและเทคโนโลยีใหม่ หากเทคโนโลยีใหม่ถูกนำไปใช้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพยายามให้มากที่สุดในการกระจายผลประโยชน์ไปสู่ทุกภาคส่วน ผ่านช่องทางที่เปิดกว้างทางข้อมูล ในการนำเทคโนโลยีไปใช้และขยายความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศอื่นๆ รวมทั้งภาคเอกชน ในการจัดตั้งการดำเนินการร่วมกันและ/หรือความเชื่อมโยงทางเทคโนโลยี

(เอช) กระบวนการที่ยุติธรรม: การเข้าถึงกระบวนการฟ้องร้องทางกฎหมายที่เพียงพอจะช่วยเพิ่มความแน่นอนให้กับการค้าในกิจกรรมทางการค้า โดยเป็นไปตามกฎหมายของกลุ่มประเทศสมาชิก และ

(ไอ) ความร่วมมือ: กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องพยายามทำงานอย่างใกล้ชิดกับภาคเอกชนในการออกมาตรการที่เอื้อสำหรับการอำนวยความสะดวกทางการค้า รวมถึงการเปิดช่องทางในการสื่อสาร และความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ประเทศสมาชิกต้องทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นโอกาสสำหรับการร่วมมือเพิ่มขึ้น รวมถึง การให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค การเสริมสร้างขีดความสามารถ การแลกเปลี่ยนการดำเนินการที่เป็นเลิศที่จำเป็นในการดำเนินการเรื่องความสะดวกทางการค้าต่างๆ และการประสานทำที่เกี่ยวกับเรื่องที่มีผลประโยชน์ร่วมกันซึ่งอยู่ระหว่างการหารือภายใต้กรอบขององค์การระดับภูมิภาคและองค์การระหว่างประเทศ

ข้อ 48

ความคืบหน้าในการติดตามการดำเนินการเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้า

1. กลุ่มประเทศสมาชิก ไม่ว่าจะในแต่ละประเทศหรือรวมกัน จะต้องประเมินการดำเนินการตามมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่ระบุอยู่ในความตกลงฉบับนี้ และในแผนการดำเนินการเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียนทุก ๆ สอง (2) ปี เพื่อให้มั่นใจว่า การดำเนินการมีประสิทธิภาพ เพื่อวัตถุประสงค์ของการอำนวยความสะดวกทางการค้า กรอบการอำนวยความสะดวกของอาเซียนต้องได้รับการยอมรับโดยประเทศสมาชิกภายในหก (6) เดือนหลักจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียน
2. แผนการทำงานเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียนต้องได้รับการทบทวน โดยพิจารณาจากผลการประเมินข้างต้นตามวรรค 1 ของข้อนี้ แผนการทำงานเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียนและกรอบการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียน รวมทั้งการปรับเปลี่ยนใดๆ ที่เกิดขึ้นจะถูกนำมาแนบเป็นภาคผนวกและเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 49

การจัดตั้ง ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (ASEAN Single Window)

กลุ่มประเทศสมาชิกต้องดำเนินมาตรการใดๆ ที่จำเป็นเพื่อจัดตั้งและดำเนินการในเรื่องอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (Single Window) ของแต่ละประเทศและ ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว เพื่อเป็นไปตามบทบัญญัติในความตกลงในการจัดตั้งและดำเนินการเกี่ยวกับ ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว และพิธีสารในการจัดตั้งและดำเนินการเกี่ยวกับ ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว

ข้อ 50

การดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามข้อตกลง

1. ความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการทำงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าและผลประโยชน์การค้าในการต้องรายงานต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ซึ่งได้รับการสนับสนุนการทำงานโดยคณะกรรมการประสานงานการค้าภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ต้องเป็นผู้ประสานหลักในการติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการค้าในการดำเนินการเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียน โดยต้องทำงานประสานอย่างใกล้ชิดกับหลายคณะกรรมการของอาเซียนที่รับผิดชอบในการดำเนินมาตรการต่างๆ ภายใต้แผนการทำงาน
2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าหรือศูนย์กลางการประสานงานที่เกี่ยวข้องในระดับประเทศขึ้น

บทที่ 6

ศุลกากร

ข้อ 51

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของบทนี้ เพื่อ:

(เอ) ทำให้เกิดความแน่นอน ความต่อเนื่อง และความโปร่งใส ในการใช้กฎหมายศุลกากร ของกลุ่มประเทศสมาชิก

- (บี) ส่งเสริมความมีประสิทธิภาพและความประหยัดของแนวทางการบริหารพิธีการศุลกากร และเพื่อ
ความรวดเร็วในการตรวจผ่านทางศุลกากร
- (ซี) ทำให้พิธีการศุลกากรและการปฏิบัติมีความง่ายและสอดคล้องกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และ
- (ดี) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานศุลกากร

ข้อ 52

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) ผู้ประกอบการเศรษฐกิจที่ได้รับมอบอำนาจ หมายถึง หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งซึ่งมีส่วน
เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้าระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็วิธีใด ๆ ก็ตามที่ได้รับอนุญาตจาก
หน่วยงานศุลกากรตามที่กฎหมายและ/หรือระเบียบข้อบังคับของกลุ่มประเทศสมาชิกได้บัญญัติไว้ โดย
คำนึงถึงมาตรฐานความมั่นคงของห่วงโซ่อุปทานระหว่างประเทศ
- (บี) การควบคุมทางด้านศุลกากร หมายถึง มาตรการที่ใช้โดย หน่วยงานศุลกากรเพื่อทำให้เกิด
ความแน่นอนในการปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากรของกลุ่มประเทศสมาชิก
- (ซี) พิธีการศุลกากร หมายถึง การปฏิบัติที่ใช้โดยหน่วยงานศุลกากรของประเทศสมาชิกแต่ละ
ประเทศ ต่อสินค้าที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายศุลกากร
- (ดี) ความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร หมายถึง ความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 7
ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 ซึ่งระบุอยู่ในภาคผนวก 1 เอ ภายใต้ความตก
ลงฉบับลิว ที โอ
- (อี) การคืนภาษี หมายถึง จำนวนของค่าอากรขาเข้าและภาษีต่าง ๆ ที่จ่ายคืนภายใต้พิธีการการคืน
ภาษี
- (เอฟ) พิธีการการคืนภาษี หมายถึง พิธีการศุลกากรที่เป็นการคืนค่าอากรขาเข้าและภาษีต่าง ๆ
(ทั้งหมดหรือบางส่วน) ที่ได้ชำระแล้วของสินค้านั้น หรือวัสดุในตัวสินค้า หรือที่ใช้ในระหว่างการผลิต
สินค้าเมื่อสินค้าได้ส่งออกไปแล้ว
- (จี) การสำแดงสินค้า หมายถึง คำแถลงซึ่งกระทำตามวิธีที่กำหนดโดยหน่วยงานศุลกากร โดยบุคคล
ที่เกี่ยวข้องแจ้งถึงพิธีการศุลกากรที่จะใช้กับสินค้าและจัดหารายละเอียดที่หน่วยงานศุลกากรต้องการใน
การยื่นคำร้อง

(เอช) การขายคืน หมายถึง การชำระคืน ทั้งหมดหรือบางส่วน ของค่าอากรหรือภาษีต่าง ๆ ของสินค้าที่
ได้ชำระแล้ว และการละเว้นทั้งหมดหรือบางส่วนของค่าอากรหรือภาษีต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้มีการชำระ

(ไอ) หลักประกัน หมายถึง สิ่งที่ทำให้มั่นใจว่าหน่วยงานศุลกากรพึงพอใจว่าได้ปฏิบัติตามพันธกรณีที่มี
ต่อหน่วยงานศุลกากรอย่างครบถ้วน และ

(เจ) “การยอมให้นำเข้ามาชั่วคราว” หมายถึง พิธีการศุลกากรซึ่งสินค้าเฉพาะรายการสามารถนำเข้า
มาภายในอาณาเขตศุลกากร ภายใต้เงื่อนไขซึ่งได้รับการผ่อนผันค่าอากรขาเข้าหรือภาษีต่าง ๆ ทั้งหมด
หรือบางส่วน สินค้าดังกล่าวจะต้องนำเข้าเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะและต้องมีเจตนาเพื่อการส่งออกไปอีก
ครั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด และจะต้องไม่ผ่านการเปลี่ยนแปลงใดๆ ยกเว้นการเสื่อมสภาพตามปกติ
อันเนื่องมาจากการนำไปใช้

ข้อ 53

ขอบเขต

บทนี้บังคับใช้กับพิธีการศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่มีการค้าขายกันระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ตาม
กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและนโยบายของประเทศสมาชิก

ข้อ 54

พิธีการศุลกากร และการควบคุม

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องทำให้มั่นใจว่า พิธีการศุลกากร และแนวปฏิบัติต่าง ๆ
สามารถคาดการณ์ได้ มีความต่อเนื่อง โปร่งใส และอำนวยความสะดวกทางการค้า โดยรวมถึงการตรวจ
ผ่านสินค้าที่รวดเร็ว
2. พิธีการศุลกากรของกลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานและคำแนะนำขององค์การ
ศุลกากรโลกหรือองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศุลกากร เท่าที่เป็นไปได้และอยู่ในขอบเขต
ที่ได้รับอนุญาตจากกฎหมายศุลกากรของแต่ละประเทศ
3. หน่วยงานศุลกากร ของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้อง ทบทวนพิธีการศุลกากรของตนเอง
เพื่อทำให้ง่ายต่อการอำนวยความสะดวกทางการค้า
4. การควบคุมทางศุลกากรจะต้องถูกจำกัดเท่าที่จำเป็นเพื่อทำให้เกิดความแน่นอนในการปฏิบัติ
ตามกฎหมายศุลกากรของกลุ่มประเทศสมาชิก

ข้อ 55

การจัดการเอกสารก่อนการมาถึง

กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องพยายามสร้างข้อกำหนดสำหรับ การยื่น และการลงทะเบียน หรือการตรวจสอบการสำแดงสินค้า และเอกสารประกอบต่าง ๆ ก่อนที่สินค้าจะมาถึง

ข้อ 56

การบริหารความเสี่ยง

กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องใช้การบริหารความเสี่ยงในการกำหนดมาตรการควบคุม เพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจผ่านทางศุลกากร และการปล่อยสินค้า

ข้อ 57

การประเมินราคาศุลกากร

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการกำหนดราคาศุลกากรของสินค้าที่ค้าขายระหว่างและในกลุ่มประเทศสมาชิกให้ใช้บทบัญญัติของส่วนที่ 1 ของ ความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร โดยอนุโลม⁷
2. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องปรับประสานกระบวนการบริหารและแนวปฏิบัติให้มีความสอดคล้องเท่าที่เป็นไปได้ในการประเมินราคาของสินค้าเพื่อวัตถุประสงค์ด้านศุลกากร

ข้อ 58

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ในกรณีที่ใช้ได้ กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการทางด้านศุลกากร บนพื้นฐานของมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับโดยสากล เพื่อความรวดเร็วของการตรวจผ่านทางศุลกากร และการปล่อยสินค้า

ข้อ 59

⁷ ในกรณีของกัมพูชา ความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร ที่ดำเนินการตามข้อบของพิธีสารกรเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกของกัมพูชา จะใช้โดยอนุโลม

ผู้ประกอบการเศรษฐกิจที่ได้รับมอบอำนาจ

1. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องพยายามจัดทำแผนงานสำหรับผู้ประกอบการเศรษฐกิจที่ได้รับมอบอำนาจ (เออีไอ) เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามอย่างรอบรู้ และประสิทธิภาพของการควบคุมทางศุลกากร
2. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องพยายามมุ่งไปสู่การยอมรับร่วมของเออีไอ

ข้อ 60

การจ่ายเงิน การคืนภาษี และการหลักประกัน

1. คำตัดสินเกี่ยวกับการอ้างสิทธิสำหรับการจ่ายเงินจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ และแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยไม่ล่าช้า และการจ่ายเงินในจำนวนที่ชำระเกินจะต้องทำโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้หลังจากการพิสูจน์การอ้างสิทธิ
2. การคืนภาษีจะต้องชำระคืนโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้หลังจากการพิสูจน์การอ้างสิทธิ
3. ในกรณีที่วางหลักประกันแล้ว จะต้องคืนหลักประกันโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้หลังจากหน่วยงานศุลกากรเห็นสมควรว่าพันธกรณีซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักประกันได้ปฏิบัติตามถ้วนแล้ว

ข้อ 61

การตรวจสอบหลังการตรวจผ่าน

กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องจัดตั้งและดำเนินการตรวจสอบหลังการตรวจผ่าน (พีซีเอ) เพื่อความรวดเร็วในการตรวจผ่านทางศุลกากร และการควบคุมทางศุลกากรที่มีประสิทธิภาพ

ข้อ 62

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ โดยผ่านหน่วยงานศุลกากรและ/หรือ หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรแก่บุคคลที่ยื่นคำร้องตามที่ระบุในวรรค 2(เอ) ของข้อนี้เท่าที่อนุญาตภายใต้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และคำตัดสินของฝ่ายปกครองของแต่ละประเทศ ในส่วนของพิกัดอัตราศุลกากร และต่อคำถามที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักการของความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร และ/หรือ ถิ่นกำเนิดของสินค้า

2. ในกรณีที่มีกระบวนการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องนำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งกระบวนการดังกล่าว โดยจะต้อง:
- (เอ) กำหนดให้ผู้นำเข้า ในอาณาเขตของตน หรือผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตในอาณาเขตของอีกประเทศสมาชิกหนึ่งอาจขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าก่อนการนำเข้าของสินค้านั้นๆ
  - (บี) ขอให้ผู้ขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าแจ้งรายละเอียดสินค้าและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นในการยื่นคำร้องขอการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า
  - (ซี) กำหนดให้หน่วยงานศุลกากรของตนอาจขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ขอภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อใดก็ได้ขณะอยู่ระหว่างการประเมินการขอคำวินิจฉัยล่วงหน้า
  - (ดี) กำหนดให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าใดๆ ก็ตามอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่เสนอโดยผู้ขอ และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในความครอบครองของผู้ทำการตัดสินใจ และ
  - (อี) กำหนดให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ส่งไปยังผู้ขออย่างรวดเร็วภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายระเบียบข้อบังคับ หรือคำตัดสินของฝ่ายปกครองของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ
3. ประเทศสมาชิกอาจปฏิเสธคำขอคำวินิจฉัยล่วงหน้า หากเอกสารที่ขอเพิ่มเติมตามวรรค 2(ซี) ในข้อนี้ไม่ได้จัดส่งให้ภายในเวลาที่กำหนด
4. ตามเงื่อนไขในวรรค 1 และ 5 ของข้อนี้และในกรณีที่มีการวินิจฉัยล่วงหน้า ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่กล่าวในการนำเข้าสินค้าตามที่ระบุไว้ในคำวินิจฉัยนั้นทุกครั้ง เป็นระยะเวลาสาม (3) ปีนับจากวันที่มีคำวินิจฉัยนั้น หรือระยะเวลาอื่นที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือคำตัดสินของฝ่ายปกครองของประเทศสมาชิก
5. ประเทศสมาชิกหนึ่งอาจแก้ไขหรือยกเลิกคำวินิจฉัยล่วงหน้าเมื่อมีการตัดสินว่าคำวินิจฉัยดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานของความผิดพลาดในข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย (รวมถึงความผิดพลาดที่เกิดจากมนุษย์) ข้อมูลที่ได้ให้ไว้เป็นเท็จหรือไม่ถูกต้อง มีการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายของตนที่สอดคล้องกับความตกลงฉบับนี้ หรือ มีการเปลี่ยนแปลงในข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญ หรือพฤติการณ์ที่คำวินิจฉัยใช้เป็นพื้นฐาน
6. ในกรณีที่ผู้นำเข้าอ้างว่าการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับสินค้านำเข้าควรเป็นไปตามคำวินิจฉัยล่วงหน้า หน่วยงานศุลกากรอาจประเมินว่าข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของการนำเข้านั้นสอดคล้องกับข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นใช้เป็นพื้นฐานหรือไม่

ข้อ 63**การยอมให้เข้ามาชั่วคราว**

กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าภายใต้การยอมให้เข้ามาชั่วคราวเท่าที่สามารถทำได้

ข้อ 64**ความร่วมมือด้านศุลกากร**

ตามที่กฎหมายของแต่ละประเทศอนุญาต กลุ่มประเทศสมาชิกอาจช่วยเหลือประเทศสมาชิกอื่นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานศุลกากร ตามที่เห็นเหมาะสม

ข้อ 65**ความโปร่งใส**

1. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องอำนวยความสะดวกให้มีการตีพิมพ์ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ คำตัดสิน และคำวินิจฉัย ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานศุลกากรในเวลาอันควร
2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ จะต้องพิมพ์เผยแพร่กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และกระบวนการบริหารศุลกากรใดๆ ที่เกี่ยวข้องหรือมีผลบังคับใช้ โดยหน่วยงานศุลกากร ยกเว้นกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย และแนวทางการปฏิบัติการภายใน ทางอินเทอร์เน็ต และ/หรือ ในรูปของสิ่งพิมพ์

ข้อ 66**จุดตอบข้อซักถาม**

ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องจัดให้มีจุดตอบข้อซักถามขึ้นอย่างน้อยหนึ่ง (1) จุด เพื่อตอบคำถามจากบุคคลที่สนใจเกี่ยวกับงานศุลกากร และจะต้องจัดให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการขอข้อมูลดังกล่าวในอินเทอร์เน็ตและ/หรือในรูปของสิ่งพิมพ์

ข้อ 67

การปรึกษาหารือ

หน่วยงานตุลาการของกลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องส่งเสริมการปรึกษาหารือระหว่างกัน ในประเด็น
ตุลาการที่มีผลกระทบต่อการค้าระหว่างและในกลุ่มประเทศสมาชิก

ข้อ 68

ความลับ

1. ไม่มีข้อความใดในบทนี้ที่จะตีความได้ว่าประเทศสมาชิกใดต้องจัดหาหรือยินยอมให้เข้าถึงข้อมูล
ที่เป็นความลับตามบทนี้ ซึ่งประเทศสมาชิกพิจารณาเห็นว่า หากเปิดเผยจะ:
  - (เอ) เป็นการขัดต่อผลประโยชน์สาธารณะตามที่กฎหมายของประเทศนั้นกำหนด
  - (บี) เป็นการขัดต่อกฎหมายใดๆ ของประเทศนั้น รวมถึงแต่ไม่ได้จำกัดเพียง ที่จะปกป้องความลับส่วนบุคคล หรือกิจกรรมทางการเงิน และบัญชีของลูกค้าส่วนบุคคลของสถาบันการเงิน
  - (ซี) ขัดขวางการบังคับใช้กฎหมาย หรือ
  - (ดี) ทำให้เกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์เชิงพาณิชย์อันชอบธรรมซึ่งอาจรวมถึงสถานะทางการ
แข่งขันขององค์กรทางธุรกิจขององค์กรใดองค์กรหนึ่ง ไม่ว่าจะ เป็นของภาครัฐหรือเอกชน
2. ในกรณีที่ประเทศสมาชิกให้ข้อมูลกับอีกประเทศสมาชิกหนึ่งตามบทนี้โดยจัดให้ข้อมูลดังกล่าว
เป็นความลับ ประเทศสมาชิกที่ได้รับข้อมูลนั้นจะต้องรักษาความลับของข้อมูลนั้น โดยใช้ข้อมูลนั้นเพื่อ
วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยประเทศสมาชิกที่ให้ข้อมูลเท่านั้น และจะไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้
รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเจาะจงจากประเทศผู้ให้ข้อมูลนั้น

ข้อ 69

การทบทวน และการอุทธรณ์

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องทำให้มั่นใจว่า บุคคลใดก็ตามในอาณาเขตของตน ที่ได้รับ
ความเสียหายจากคำตัดสินทางตุลาการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับความตกลงฉบับนี้ สามารถยื่นขอทบทวนต่อ
ฝ่ายบริหารของหน่วยงานตุลาการที่ให้คำตัดสินที่สามารถทบทวนได้ หรือ ในกรณีที่ทำได้ ยื่นต่อ
หน่วยงานในระดับสูงกว่าที่กำกับดูแลหน่วยงานนั้น และ/หรือ มีการพิจารณาทบทวนของศาลต่อคำ
ตัดสินทบทวนขั้นสุดท้ายของฝ่ายบริหารตามกฎหมายของประเทศสมาชิก

2. คำตัดสินอนุทรรณ จะต้องให้กับผู้ยื่นอนุทรรณ และเหตุผลของคำตัดสินนั้นจะต้องเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ 70

การจัดการเพื่อปฏิบัติตามข้อตกลง และที่เกี่ยวกับสถาบัน

อธิบดีศุลกากรอาเซียน ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยองค์การทํางานด้านศุลกากรจะต้องรับผิดชอบต่อการนำบทบัญญัติภายใต้บทนี้และบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับศุลกากรในความตกลงฉบับนี้ไปปฏิบัติ

บทที่ 7

มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง

ข้อ 71

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของบทนี้ คือ เพื่อสร้างบทบัญญัติด้านมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่สร้างอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า ในการจัดตั้งเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียน และในเวลาเดียวกัน เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์อันชอบธรรมของกลุ่มประเทศสมาชิก

ข้อ 72

ศัพท์และคำนิยาม

คำศัพท์ทั่วไปที่เกี่ยวกับการมาตรฐานและการตรวจสอบและรับรองที่ใช้ในข้อบทนี้ให้มีความหมายตามที่ให้ไว้ในคำนิยามที่กำหนดอยู่ใน ไอเอสโอ/ไออีซี ข้อเสนอนะ 2 และ ไอเอสโอ/ไออีซี 17000 ขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ไอเอสโอ) และคณะกรรมการการระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐานสาขาอิเล็กทรอนิกส์ (ไออีซี) ตามที่อ้างอิงในกรอบความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมของอาเซียนและความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 73

บทบัญญัติทั่วไป

1. กลุ่มประเทศสมาชิกยืนยันอีกครั้งและจะปฏิบัติตามสิทธิและพันธกรณีที่มีอยู่ของตนภายใต้ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า ที่บรรจุในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ

2. กลุ่มประเทศสมาชิกต้องใช้หรือผสมผสานมาตรการที่เป็นไปได้เหล่านี้ เพื่อบรรเทาปัญหาจากอุปสรรคทางเทคนิคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า หากไม่สามารถยกเลิกอุปสรรคทั้งหมด
  - (เอ) ปรับปรุงมาตรฐานแห่งชาติเข้าหามาตรฐานและหลักปฏิบัติระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
  - (บี) ส่งเสริมการยอมรับร่วมในกระบวนการตรวจสอบและรับรองระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก
  - (ซี) พัฒนาและนำไปปฏิบัติซึ่งความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน และพัฒนาระบบกฎระเบียบที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียน สำหรับสาขาที่เป็นภาคบังคับ หากปฏิบัติได้
  - (ดี) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยรับรองระบบงานแห่งชาติและสถาบันมาตรฐานวิทยาแห่งชาติในอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการนำความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมไปปฏิบัติทั้งในภาคบังคับและภาคไม่บังคับ
3. เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าโดยเสรีภายในอาเซียน กลุ่มประเทศสมาชิกจะพัฒนาและนำไปปฏิบัติซึ่งแบบแผนการแสดงเครื่องหมาย สำหรับผลิตภัณฑ์ที่อยู่ภายใต้ขอบข่ายของระบบกฎเกณฑ์ที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียน หรือคำสั่ง ในกรณีที่เหมาะสม

ข้อ 74

มาตรฐาน

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศรับรองว่าสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของตนยอมรับและใช้หลักปฏิบัติที่ดีสำหรับการจัดทำ การนำมาใช้ และการใช้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 3 ของความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า ที่บรรจุในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ
2. ในการปรับปรุงประสานมาตรฐานแห่งชาติเข้าหากัน กลุ่มประเทศสมาชิกต้องนำมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นทางเลือกแรก เมื่อจัดทำมาตรฐานแห่งชาติฉบับใหม่ หรือเมื่อทบทวนมาตรฐานที่มีอยู่ ในกรณีที่ไม่มีมาตรฐานระหว่างประเทศ มาตรฐานแห่งชาติของแต่ละประเทศต้องถูกปรับให้ไปในแนวทางเดียวกัน
3. สนับสนุนให้กลุ่มประเทศสมาชิกเข้าร่วมทำงานอย่างจริงจังในการพัฒนามาตรฐานระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายสาขาที่มีศักยภาพสำหรับการค้าของอาเซียน
4. การปรับปรุงประสานมาตรฐานแห่งชาติที่มีอยู่แล้วเข้าหากันและการนำมาตรฐานระหว่างประเทศมาใช้เป็นมาตรฐานแห่งชาติฉบับใหม่ควรจะอยู่บนพื้นฐาน การนำมาตรฐานระหว่างประเทศมาใช้เป็นมาตรฐานภูมิภาคหรือมาตรฐานแห่งชาติ ตามที่กำหนดในแนวทางไอเอสโอ/ไออีซี ข้อเสนอนี้ 21 หรือฉบับที่ออกมาล่าสุด
5. เมื่อไรก็ตามที่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและโครงสร้างของมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง กลุ่มประเทศสมาชิกต้องทำให้มั่นใจว่าการเปรียบเทียบเนื้อหาและโครงสร้างของมาตรฐานแห่งชาติกับมาตรฐานระหว่างประเทศที่ใช้อ้างอิงเป็นไปโดยง่าย และต้องให้ข้อมูลเพื่ออธิบายเหตุผลสำหรับการเปลี่ยนแปลงนั้น
6. กลุ่มประเทศสมาชิกต้องทำให้มั่นใจว่า

- (เอ) การเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของมาตรฐานระหว่างประเทศไม่ถูกจัดทำและนำไปใช้เพื่อหรือต้องการให้มีผลในการสร้างอุปสรรคทางเทคนิคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า
- (บี) การเปลี่ยนแปลงของเนื้อหาต้องไม่มีข้อจำกัดมากเกินไปจนความจำเป็น

ข้อ 75

กฎระเบียบทางเทคนิค

1. ในการนำกฎระเบียบทางเทคนิคมาใช้ กลุ่มประเทศสมาชิกต้องทำให้มั่นใจว่า
  - (เอ) กฎระเบียบทางเทคนิคนี้ไม่ได้นำมาใช้เพื่อหรือใช้โดยมีผลในการสร้างอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า
  - (บี) กฎระเบียบทางเทคนิคนี้อยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานระหว่างประเทศ หรือมาตรฐานแห่งชาติที่ได้ปรับประสานเข้าหามาตรฐานระหว่างประเทศแล้ว ยกเว้นเมื่อมีเหตุผลอันชอบธรรมสำหรับข้อแตกต่างที่มีอยู่
  - (ซี) ทางเลือกที่มีข้อจำกัดทางการค้าน้อยที่สุดที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ได้รับการพิจารณาก่อนการตัดสินใจนำกฎระเบียบทางเทคนิคมาใช้
  - (ดี) ให้หลีกเลี่ยงการนำมาตรฐานเชิงสั่ง (Prescriptive Standard) มาใช้ เพื่อทำให้มั่นใจว่าจะไม่สร้างอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า เพื่อส่งเสริมการแข่งขันอย่างเป็นธรรมในตลาด หรือไม่นำไปสู่การลดความยืดหยุ่นของภาคธุรกิจ
  - (อี) ผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าจากกลุ่มประเทศสมาชิกต้องได้รับการปฏิบัติที่ไม่ด้อยไปกว่าการปฏิบัติต่อผลิตภัณฑ์อย่างเดียวกันภายในประเทศ หรือผลิตภัณฑ์อย่างเดียวกันที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศสมาชิกอื่น
2. กลุ่มประเทศสมาชิกต้องทำให้มั่นใจว่าเฉพาะบางส่วนของมาตรฐานที่แสดงถึงข้อกำหนดขั้นต่ำในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการถูกนำมาอ้างถึงในกฎระเบียบทางเทคนิค
3. กลุ่มประเทศสมาชิกต้องทำให้มั่นใจว่าการจัดทำ การนำไปใช้ และการใช้กฎระเบียบทางเทคนิคเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับการดำเนินการตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน หากปฏิบัติได้
4. เมื่อใดก็ตามที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการใช้กฎระเบียบทางเทคนิคเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นภายในอาณาเขตของประเทศสมาชิก และระยะเวลาที่มีอยู่ไม่เพียงพอในการปรับประสานมาตรฐานแห่งชาติที่เกี่ยวข้องเข้าหากัน ประเทศสมาชิกล้วนต้องพิจารณาใช้มาตรฐานระหว่างประเทศที่เหมาะสม หรือบางส่วนของมาตรฐานระหว่างประเทศเป็นทางเลือกแรก
5. กลุ่มประเทศสมาชิกต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับกระบวนการแจ้งที่กำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในข้อ 11 ใดๆก็ตาม ในกรณีของกฎระเบียบทางเทคนิคภายใต้ข้อนี้ ประเทศสมาชิกอื่นต้องแจ้งความเห็น ถ้ามีภายในหกสิบ (60) วันของการแจ้ง เมื่อได้รับการร้องขอ ประเทศสมาชิกต้องส่งร่างกฎระเบียบทางเทคนิค ข้อมูลอื่นเกี่ยวกับข้อแตกต่างไปจากมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และกระบวนการตรวจสอบและรับรองก่อนวางตลาด ให้แก่ประเทศสมาชิกอื่น

6. ยกเว้นในสถานการณ์เร่งด่วน กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องกำหนดระยะเวลาอย่างน้อยที่สุดหก (6) เดือน ระหว่างวันที่ออกกฎระเบียบทางเทคนิคกับวันที่มีผลใช้บังคับ เพื่อให้เวลาที่เพียงพอสำหรับผู้ผลิตในประเทศผู้ส่งออกในการปรับผลิตภัณฑ์และวิธีการผลิตของตนให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า

ข้อ 76

กระบวนการตรวจสอบและรับรอง

1. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องทำให้มั่นใจว่ากระบวนการตรวจสอบและรับรองไม่ถูกจัดทำ นำมาใช้ หรือใช้เพื่อหรือใช้โดยมีผลต่อการสร้างอุปสรรคทางเทคนิคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า และกระบวนการตรวจสอบและรับรองที่ผู้จัดหาผลิตภัณฑ์ที่มีถิ่นกำเนิดในเขตแดนของประเทศสมาชิกอื่นจะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องจะต้องไม่เข้มงวดกว่ากระบวนการตรวจสอบและรับรองสำหรับผู้จัดหาผลิตภัณฑ์อย่างเดียวกันที่มีถิ่นกำเนิดภายในประเทศ
2. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องนำมาใช้ซึ่งกระบวนการตรวจสอบและรับรองที่สอดคล้องกับมาตรฐานและหลักปฏิบัติระหว่างประเทศ และหากกระบวนการนั้นไม่สามารถนำมาใช้เนื่องจากความแตกต่างในวัตถุประสงค์อันชอบธรรม ความแตกต่างของกระบวนการตรวจสอบและรับรองต้องให้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
3. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องพัฒนาและดำเนินการตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียนสำหรับสาขาที่เป็นภาคบังคับ เป็นไปตามบทบัญญัติของกรอบความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมของอาเซียน ตามความเหมาะสม
4. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองโดยหน่วยตรวจสอบและรับรองที่ได้รับการแต่งตั้งจากประเทศสมาชิกอื่นตามบทบัญญัติของกรอบความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมของอาเซียน และบทบัญญัติของความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน ในสาขาที่เป็นภาคบังคับ
5. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยรับรองระบบงานแห่งชาติและสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ รวมทั้งมาตรวิทยาทามกฎหมายในอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมทั้งในภาคบังคับและภาคไม่บังคับ

ข้อ 77

การติดตามผลการรับรองภายหลังการวางตลาด

1. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องสร้างระบบการติดตามผลการรับรองภายหลังการวางตลาด เพื่อให้การดำเนินการมีความสมบูรณ์ตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน และระบบกฎเกณฑ์ที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียน และ/หรือคำสั่ง

2. หน่วยงานผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการติดตามผลการรับรองภายหลังการวางตลาด จะต้องดำเนินการตามที่จำเป็น เพื่อให้มั่นใจว่าผลิตภัณฑ์ที่วางอยู่ในตลาดเป็นไปตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียนและระบบกฎหมายที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียน และ/หรือ คำสั่ง
3. กลุ่มประเทศสมาชิกควรทำให้มั่นใจว่ามีกฎหมายและโครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิคที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนระบบการติดตามผลการรับรองภายหลังการวางตลาด
4. ระบบการติดตามผลการรับรองภายหลังการวางตลาดจะต้องมีการต่อยอดประสิทธิผลด้วยการสร้างระบบเตือนภัยระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก

ข้อ 78

การปฏิบัติตามความตกลง

1. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องมีมาตรการทั้งหมดที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน ระบบกฎหมายที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียน และบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของความตกลงฉบับนี้ ภายในกรอบเวลาในความตกลงฉบับนี้มีมาก่อน และเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามข้อกำหนดที่ปรับประสานเข้าหากันแล้วที่มีมาก่อน
2. มาตรการดังต่อไปนี้ และมาตรการที่อาจมีเพิ่มเติมในอนาคตหากได้รับความเห็นชอบจากกลุ่มประเทศสมาชิก เพื่อการดำเนินการตามบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ ต้องถือว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้
  - (เอ) กรอบความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมของอาเซียน (เอ็มอาร์เอ)
  - (บี) ความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียนสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
  - (ซี) ความตกลงว่าด้วยระบบกฎหมายที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียนสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (อีอีอี) -
  - (ดี) ความตกลงว่าด้วยระบบกฎหมายที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียนสำหรับเครื่องสำอาง
3. คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน (เอซีซีเอสคิว) ต้องรับผิดชอบต่อ
  - (เอ) การจำแนกและริเริ่มความตกลงยอมรับร่วมรายสาขา
  - (บี) การติดตามประสิทธิผลของการปฏิบัติตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของความตกลงฉบับนี้ ทั้งในด้าน มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง
  - (ซี) -การให้การสนับสนุนต่อคณะกรรมการร่วมรายสาขา เมื่อมีความจำเป็น และ
  - (ดี) การประสานงานกับฝ่ายเลขานุการของอาเซียนเพื่อแจ้งผลตอบกลับเป็นระยะๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้
4. เอซีซีเอสคิวจะต้องให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน (เอฟทีเอ) กับคู่เจรจา รวมถึงแผนงานเสริมสร้างขีดความสามารถและสร้างความเข้มแข็งของสถาบัน

สำหรับข้อบทด้านมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ของความตกลงการค้าเสรีอาเซียนกับคู่เจรจานั้นๆ

5. เอซีซีเอสคิวจะต้องดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน ระบบกฎเกณฑ์ที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียน

บทที่ 8

มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

ข้อ 79

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของบทนี้คือ

- (เอ) เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการค้าระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกในขณะที่ยังให้ความคุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืชในเขตแดนของแต่ละประเทศสมาชิก
- (บี) จัดทำกรอบการทำงานและแนวทางตามข้อกำหนดของการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของกลุ่มประเทศสมาชิก เพื่อให้เป็นไปตามข้อผูกพันภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- (ซี) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกในการคุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืช และ
- (ดี) อำนวยความสะดวกและเสริมสร้างการปฏิบัติตามบทนี้ ให้เป็นไปตามหลักการและระเบียบกฎเกณฑ์ที่อยู่ภายใต้ภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชแนบท้ายความตกลงฉบับลิว ที โอ และความตกลงฉบับนี้

ข้อ 80

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) “มาตรฐานระหว่างประเทศ แนวทาง และข้อเสนอแนะ” ให้มีความหมายเดียวกันกับในวรรค 3 ภาคผนวกเอของความตกลงเอสพีเอส
- (บี) “มาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช” ให้มีความหมายเดียวกันกับในวรรค 1-ภาคผนวกเอของความตกลงเอสพีเอส และ
- (ซี) “ความตกลง เอสพีเอส” หมายถึง มาตรการตามภาคผนวก 1 เอ ในความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชภายใต้ความตกลงฉบับลิว ที โอ

ข้อ 81

บทบัญญัติทั่วไปและพันธกรณี

1. ให้ใช้บทบัญญัติของบทนี้กับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชทั้งหมดของประเทศสมาชิก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศสมาชิกโดยทางตรงหรือทางอ้อม
2. กลุ่มประเทศสมาชิกยืนยันสิทธิและพันธกรณีของตนที่มีต่อประเทศสมาชิกอื่นๆ ภายใต้ความตกลงเอสพีเอส
3. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศผูกพันที่จะใช้หลักการของความตกลงเอสพีเอสเพื่อการพัฒนา การใช้ หรือการยอมรับมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชในการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ในขณะที่ยังให้การคุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ พืชของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ
4. ในการปฏิบัติตามมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช กลุ่มประเทศสมาชิกตกลงที่จะรับมาใช้ซึ่งมาตรฐานระหว่างประเทศ แนวทางหรือข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจัดทำโดยองค์การระหว่างประเทศ เช่น คณะกรรมาธิการมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ (โคเด็กซ์) องค์การโรคระบาดสัตว์แห่งโลก (โอไออี) อนุสัญญาอารักขาพืชระหว่างประเทศ (ไอพีพีซี) และอาเซียน หากปฏิบัติได้
5. กลุ่มประเทศสมาชิกตกลงร่วมกันว่า กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและกระบวนการต่างๆ ที่จะนำมาตราการเอสพีเอสไปใช้ในอาณาเขตของตน จะต้องระบุไว้ในบัญชีตามภาคผนวก 9 ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้ ประเทศสมาชิกตกลงร่วมกันเพื่อให้มั่นใจว่าจะจัดให้มี และเข้าถึงได้โดยประเทศสมาชิกอื่นที่มีส่วนได้เสีย ซึ่งกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และกระบวนการภายในของประเทศตนด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชที่ระบุไว้ในบัญชีตามภาคผนวก 9
6. การเปลี่ยนแปลงใดๆ ของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และกระบวนการต่างๆ ด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชต้องเป็นไปตามข้อ 11 (การแจ้งการปฏิบัติตามพันธกรณี)

ข้อ 82

การจัดการเพื่อปฏิบัติตามข้อตกลง และที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน

1. เพื่อให้การปฏิบัติตามพันธกรณีของบทนี้มีประสิทธิภาพ คณะกรรมการอาเซียนด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (เอซี เอสพีเอส) จะถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการประชุมระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
2. หน้าที่ของเอซี เอสพีเอส มีดังนี้
  - (เอ) อำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านเหตุการณ์เกี่ยวกับสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชที่เกิดขึ้นในกลุ่มประเทศสมาชิกและมีใช้ประเทศสมาชิก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงหรือการออกระเบียบข้อบังคับและมาตรฐานใหม่ด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของประเทศสมาชิกที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศสมาชิกโดยตรงหรือโดยอ้อม

- (บี) อำนวยความสะดวกในการให้ความร่วมมือในด้านมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช ซึ่งรวมถึง การเสริมสร้างศักยภาพ การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ขึ้นกับ เงินทุนที่มี รวมถึงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ
- (ซี) พยายามแก้ไขปัญหาก็ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชเพื่อการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก เอซี เอสพีเอส อาจจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อการหารือด้านวิทยาศาสตร์ในการบ่งชี้และจัดการกับปัญหาที่เกิดจากการใช้มาตรการสุขอนามัยหรือ สุขอนามัยพืช และ
- (ดี) ยื่นรายงานการพัฒนาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทนี้อย่างสม่ำเสมอ ต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนผ่านทางการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียนเพื่อ ดำเนินการต่อไป
3. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องจัดตั้งศูนย์ประสานงานเพื่อการติดต่อสื่อสารและความ ร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ บัญชีรายชื่อของศูนย์ประสานงานที่ได้รับมอบหมายปรากฏตามภาคผนวก 10 ของความตกลงฉบับนี้
4. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องทำให้มั่นใจว่าข้อมูลในภาคผนวก 10 จะได้รับการปรับให้ ทันสมัยอยู่เสมอ

ข้อ 83

การแจ้งการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉิน

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศยอมรับถึงคุณค่าของการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยเฉพาะใน สถานการณ์ฉุกเฉินที่เกี่ยวข้องกับวิกฤตความปลอดภัยของอาหาร การแทรกแซงและควบคุมแมลงศัตรูพืช และหรือการระบาดของโรค รวมทั้งมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช
2. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องแจ้งทุกศูนย์ประสานงานและสำนักเลขาธิการอาเซียนทันทีเมื่อเกิด สถานการณ์ต่อไปนี้
  - (เอ) กรณีเกิดวิกฤตความปลอดภัยของอาหาร การแพร่ระบาดของโรคหรือแมลงศัตรูพืช และ
  - (บี) มาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชชั่วคราว ที่กีดกันหรือส่งผลกระทบต่อส่งออกของประเทศ สมาชิกอื่น ซึ่งได้รับการพิจารณาว่ามีความจำเป็นต่อการปกป้องชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ พืช ของประเทศสมาชิกผู้นำเข้า
3. ประเทศสมาชิกผู้ส่งออกควรพยายามเท่าที่เป็นไปได้ ในการให้ข้อมูลแก่ประเทศสมาชิกผู้นำเข้า ถ้าประเทศสมาชิกผู้ส่งออกระบุว่า สินค้าที่ได้ส่งออกนั้นอาจมีความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับ สุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช

ข้อ 84

ความเท่าเทียมกัน

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องริเริ่มและเสริมสร้างความร่วมมือด้านความเท่าเทียมกันที่เป็นไปตามความตกลงเอสพีเอสและมาตรฐานสากล แนวทาง และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก
2. เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า กลุ่มประเทศสมาชิกอาจจัดทำข้อตกลงความเท่าเทียมกัน และข้อเสนอข้อสรุปด้านความเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะให้เป็นไปตามข้อ 4 ของความตกลงเอสพีเอส และแนวทางดำเนินการซึ่งจัดทำโดย คณะกรรมาธิการมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ (โคเด็กซ์) องค์การโรคระบาดสัตว์แห่งโลก (โอไออี) หรืออนุสัญญาอารักขาพืชระหว่างประเทศ (ไอพีพีซี) และอาเซียน และโดยคณะกรรมการมาตรฐานการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ข้อ 12 ของความตกลงเอสพีเอส
3. เมื่อมีการร้องขอ ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งการจัดทำข้อตกลงทวิภาคี และ/หรือข้อตกลงระดับภูมิภาค เกี่ยวกับการยอมรับความเท่าเทียมกันด้านมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชที่ระบุไว้

ข้อ 85

ความร่วมมือ

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องแสวงหาโอกาสที่จะขยายความร่วมมือระหว่างกันให้มากขึ้น ด้านการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ ด้านความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอื่นที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน และต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามบทนี้และข้อผูกพันที่กำหนดในแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันให้มากขึ้นในด้านการควบคุมและกำจัดแมลงศัตรูพืชและโรคระบาด และกรณีฉุกเฉินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช รวมทั้งช่วยเหลือประเทศสมาชิกในการปฏิบัติตามข้อกำหนดเอสพีเอส
3. ในการปฏิบัติตามบทบัญญัติในวรรค 1 ของข้อนี้ กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องประสานงานในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทระดับภูมิภาคและพหุภาคี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนที่ไม่จำเป็น และเพิ่มประสิทธิภาพให้ได้มากที่สุดของการดำเนินงานของประเทศสมาชิก ในสาขานี้
4. กลุ่มประเทศสมาชิกใด ๆ สอง (2) ประเทศ โดยความตกลงร่วมกัน อาจร่วมมือในการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาวะของภูมิภาค ซึ่งรวมไปถึงแนวคิดที่จะมีพื้นที่ปลอดแมลงศัตรูพืชและโรคระบาด และพื้นที่ควบคุมปริมาณแมลงศัตรูพืชและความชุกของโรคระบาด ตามความตกลงเอสพีเอส และมาตรฐานสากลอื่นๆ และแนวทาง ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก

บทที่ 9

มาตรการเยียวยาทางการค้า

ข้อ 86

มาตรการปกป้อง

ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศที่เป็นสมาชิกดับบลิว ที โอคงไว้ซึ่งสิทธิและพันธกรณีภายใต้ ข้อ 19 ของ แกดต์ 1994 และความตกลงดับบลิว ที โอว่าด้วยมาตรการปกป้อง หรือข้อ 5 ของความตกลงว่าด้วยการเกษตร

ข้อ 87

อาการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน

1. กลุ่มประเทศสมาชิกยืนยันสิทธิและพันธกรณีต่อกันในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดภายใต้ ข้อ 6 ของแกดต์ 1994 และความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 6 ของแกดต์ 1994 ตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ
2. กลุ่มประเทศสมาชิกยืนยันสิทธิและพันธกรณีต่อกันในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุนภายใต้ ข้อ 16 ของแกดต์ 1994 และความตกลงว่าด้วยการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุน ตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ

บทที่ 10

บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน

ข้อ 88

กลไกการหารือและการให้คำปรึกษา

หน่วยงานแก้ไขปัญหาการค้าการลงทุนของอาเซียน (เอ ซี ที) และองค์กรระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเพื่อติดตามการค้าเนื้องานตามพันธกรณีความตกลงของอาเซียน (เอ ซี บี) ที่ระบุไว้ในปฏิญญาบาหลีว่าด้วยข้อตกลงอาเซียน ฉบับที่ 2 (แถลงการณ์บาหลี ฉบับที่ 2) อาจจะถูกนำขึ้นมาใช้เพื่อระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากความตกลงฉบับนี้ได้ ประเทศสมาชิกประเทศใดประเทศหนึ่งที่ไม่ต้องการใช้ประโยชน์จาก เอ ซี ที/เอ ซี บี อาจเลือกใช้กลไกที่มีไว้ในพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียนฉบับใหม่ได้

ข้อ 89

การระงับข้อพิพาท

พิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียนฉบับใหม่ ลงนามเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน ค.ศ. 2004 (พ.ศ. 2547) ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องใช้บังคับเกี่ยวกับข้อพิพาทใดๆ หรือข้อขัดแย้งระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกที่เกิดขึ้นจากหรือเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้บังคับของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 90

ข้อตกลงเกี่ยวกับสถาบัน

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (เออีเอ็ม) จะต้องจัดตั้งคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน (อาฟตา) ประกอบด้วยผู้แทนในระดับรัฐมนตรีหนึ่ง (1) คนจากประเทศสมาชิกแต่ละประเทศและเลขาธิการอาเซียน ในการทำหน้าที่ของคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนจะต้องได้รับการสนับสนุนจากการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (ซีออม) และเพื่อให้บรรลุผลตามหน้าที่ ซีออมอาจจัดตั้งคณะทำงานตามความเหมาะสม เช่น คณะกรรมการประสานงานการค้าเน้นการภายใต้ความตกลง อาทีก้า (ซีซีเอ) เพื่อให้ความช่วยเหลือการทำงานของซีออม การทำงานของซีออมจะต้องทำให้มั่นใจในเรื่องการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้ และจะต้องประสานและได้รับการสนับสนุนจากคณะทำงานด้านเทคนิคและคณะกรรมการต่างๆ ภายใต้ความตกลงฉบับนี้
2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องจัดตั้งหน่วยอาฟตาของประเทศตน ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานของประเทศในการประสานการค้าเน้นการตามความตกลงฉบับนี้
3. สำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้อง
  - (เอ) ให้การสนับสนุนรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (เออีเอ็ม) และคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนในการกำกับดูแล ประสานและทบทวนการค้าเน้นการตามความตกลงฉบับนี้รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้อง และ
  - (บี) ตีพิมพ์และรายงานความคืบหน้าต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนอย่างสม่ำเสมอในการดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้

บทที่ 11

บทบัญญัติสุดท้าย

ข้อ 91

ความสัมพันธ์กับความตกลงอื่น

1. ตามเงื่อนไขของวรรค 2 ของข้อนี้ ให้ความตกลงด้านเศรษฐกิจทุกฉบับของอาเซียนที่มีอยู่ก่อนการมีผลบังคับใช้ของอาทิก้ายังคงมีผลใช้บังคับต่อไป
2. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องเห็นพ้องต่อรายการของความตกลงต่างๆที่จะถูกแทนที่ (ภายใน X เดือน) จากวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ และรายการดังกล่าวจะต้องนำมาผนวกในความตกลงและจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้
3. ในกรณีที่มีความไม่สอดคล้องกันระหว่างความตกลงฉบับนี้กับความตกลงด้านเศรษฐกิจใดๆ ของอาเซียน ซึ่งมีได้ถูกทดแทนภายใต้วรรค 2 ของข้อนี้ ให้ใช้ความตกลงฉบับนี้

ข้อ 92

ความตกลงระหว่างประเทศที่มีการแก้ไขหรือที่เกิดขึ้นในภายหลัง

เว้นแต่ความตกลงฉบับนี้จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หากมีความตกลงระหว่างประเทศใดๆหรือบทบัญญัติที่อ้างถึงหรือที่รวมเข้าไว้ในความตกลงฉบับนี้ และความตกลงหรือบทบัญญัตินั้นกล่าวถึงการแก้ไข กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องหาหรือว่ามีความจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องแก้ไขความตกลงฉบับนี้

ข้อ 93

ภาคผนวก เอกสารแนบ และตราสารในอนาคต

1. ภาคผนวกและเอกสารแนบของความตกลงฉบับนี้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้
2. กลุ่มประเทศสมาชิกอาจลงมติยอมรับตราสารทางกฎหมายในอนาคตตามบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ เมื่อมีผลใช้บังคับ ตราสารเหล่านั้นเป็นส่วนประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 94

การแก้ไขเพิ่มเติม

1. บทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้อาจมีการปรับเปลี่ยนผ่านการแก้ไขเพิ่มเติมด้วยการตกลงร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษรโดยกลุ่มประเทศสมาชิก
2. แม้จะกำหนดไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ ภาคผนวกและเอกสารแนบของความตกลงฉบับนี้อาจถูกปรับเปลี่ยนผ่านการแก้ไขเพิ่มเติมที่รับรองโดยคณะกรรมการค่าเสรีอาเซียน การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะต้องนำมาผนวกและเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 95

การทบทวน

คณะกรรมการค่าเสรีอาเซียน หรือผู้ที่แต่งตั้งขึ้นจะต้องมีการประชุมภายในหนึ่ง (1) ปีหลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลบังคับใช้ และหลังจากนั้นให้มีการประชุมทุกสอง (2) ปีหรือไม่เช่นนั้น ตามที่เห็นควรให้มีการทบทวนความตกลงเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 96

การมีผลใช้บังคับ

1. ความตกลงฉบับนี้จะต้องลงนามโดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน
2. ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับ หลังจากประเทศสมาชิกทุกประเทศได้แจ้งหรือหากจำเป็น ได้มอบสัตยาบันสารไปเก็บรักษาไว้ที่เลขาธิการอาเซียนเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการภายใน ซึ่งจะต้องใช้เวลาไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบ (180) วันหลังจากการลงนามในความตกลงฉบับนี้
3. เลขาธิการอาเซียนจะต้องแจ้งประเทศสมาชิกทุกประเทศโดยทันทีในเรื่องการแจ้งหรือการเก็บรักษาสัตยาบันสารที่อ้างถึงในวรรค 2 ของข้อนี้

ข้อ 97

ข้อสงวน

จะต้องไม่มีข้อสงวนเกี่ยวกับบทบัญญัติใดๆของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 98

การเก็บรักษา

ความตกลงฉบับนี้จะต้องถูกเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะเป็นผู้นำส่งสำเนาที่รับรองแล้ว
ให้แก่ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต่อไปโดยทันที
เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้าย ซึ่งได้รับมอบหมายโดยถูกต้องจากรัฐบาลของตน จึงได้ลงนาม
ในความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

ทำที่
เดียว

วันที่

พ.ศ.

เป็นต้นฉบับภาษาอังกฤษฉบับ

สำหรับรัฐบาลประเทศบรูไนดารุสซาลาม

ลิม จอก เซง

รัฐมนตรีช่วยว่าการต่างประเทศและการค้า

สำหรับรัฐบาลราชอาณาจักรกัมพูชา

จาม ประสิทธิ์

รัฐมนตรีอาวุโส และรัฐมนตรีพาณิชย์

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

มารี เอลกา พานเกสตู

รัฐมนตรีการค้า

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

นามวิทยาเขต

รัฐมนตรีอุตสาหกรรมและการพาณิชย์

สำหรับรัฐบาลประเทศมาเลเซีย

มูยีติน บิน โมฮัมหมัด ยาซีส

รัฐมนตรีการค้าระหว่างประเทศและอุตสาหกรรม

สำหรับรัฐบาลสหภาพม่า

อู โส ทา

รัฐมนตรีการวางแผนแห่งชาติและการพัฒนาเศรษฐกิจ

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ปีเตอร์ บี ฟาวิลลา

รัฐมนตรีการค้าและอุตสาหกรรม

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์

ลิม ซึง เคียง

รัฐมนตรีการค้าและอุตสาหกรรม

สำหรับรัฐบาลราชอาณาจักรไทย

ไชยา สะสมทรัพย์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

วู ฮุย เหียง

รัฐมนตรีอุตสาหกรรมและการค้า

ภาคผนวก 1

รายชื่อมาตรการที่ดำเนินการแจ้ง

- เอ) มาตรการภาษี
- บี) โควตา
- ซี) ค่าภาระ
- ดี) มาตรการจำกัดการนำเข้า
- อี) มาตรการที่มีใช้ภาษีอื่นๆ
- เอฟ) การประเมินราคาศุลกากร
- จี) กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า
- เอช) มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง
- ไอ) มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช
- เจ) ภาษีส่งออก
- เค) กระบวนการการออกใบอนุญาต (นำเข้าและส่งออก)
- แอล) การควบคุมการปริวรรตเงินตราต่างประเทศที่เกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออก
- เอ็ม) การใช้พิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมนิไชน์ของอาเซียนที่เกินกว่า 8 พิกัดสำหรับวัตถุประสงค์ด้านอัตราภาษี

ภาคผนวก 3

เงื่อนไขการแปรสภาพอย่างเพียงพอ สำหรับสิ่งทอและผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

1. วัสดุสิ่งทอหรือสิ่งของจะถือว่าได้แหล่งกำเนิดในประเทศสมาชิก เมื่อได้ผ่านกระบวนการดังต่อไปนี้ ก่อนนำเข้าไปในอีกประเทศสมาชิกหนึ่ง
  - 1) ปิโตรเคมี ที่ผ่านกระบวนการของการเปลี่ยนสารประกอบ โดยวิธีดีออกซิ (Polymerisation) หรือ การสร้างสารประกอบที่มีโมเลกุลหนักโดยวิธีเคียวให้ชั้นทางเคมี (Polycondensation) หรือ กระบวนการทางเคมีหรือฟิสิกส์ เพื่อก่อให้เกิดโพลิเมอร์
  - 2) โพลิเมอร์ ที่ผ่านกระบวนการปั่นเป็นเส้นด้ายแบบทำให้ของเหลวเย็นและแข็งตัวอย่างรวดเร็ว (Melt spinning) หรือ การขับให้ของเหลวไหลออกมา (Extrusion) เพื่อก่อให้เกิดเส้นใยประดิษฐ์แท้ (Synthetic fiber)
  - 3) การปั่นเส้นใยให้เป็นด้าย
  - 4) การทอ (Weaving), ถักไหมพรม (Knitting) หรือ อื่นๆ เพื่อก่อให้เกิดผ้าผืน (Fabric)
  - 5) การตัดผ้าผืนเป็นชิ้นและประกอบชิ้นส่วนให้เป็นของสำเร็จรูป
  - 6) การย้อมผ้า ถ้าทำควบคู่ไปกับการกระบวนการทำให้เสร็จ (Finishing operation) ใดๆ ที่ส่งผลโดยตรงให้เกิดผ้าย้อมนี้
  - 7) การพิมพ์ผ้า ถ้าทำควบคู่ไปกับการกระบวนการทำให้เสร็จ (Finishing operation) ใดๆ ที่ส่งผลโดยตรงให้สินค้าที่ผ่านการพิมพ์นี้ใช้งานได้
  - 8) การแช่ให้ชุ่ม (Impregnation) หรือ การเคลือบฉาบ (Coating) เมื่อการกระทำดังกล่าวนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ตกอยู่ภายใต้ประเภท (Heading) ของหนังสือพิกัดอัตราศุลกากร (Customs tariffs) นั้นๆ
  - 9) สินค้าปักที่มีพื้นที่การปัก (Embroidery) อย่างน้อยร้อยละ 5 ของพื้นที่ทั้งหมดของสินค้าปักนั้น

2. แม้จะมีข้อความในกฎแหล่งกำเนิดสินค้า CEPT-AFTA แต่สิ่งของหรือวัสดุจะไม่ถือว่าเป็นแหล่งกำเนิดในอาณาเขตของประเทศสมาชิก ด้วยเหตุที่ผ่านเพียงกระบวนการดังต่อไปนี้
- 1) การประกอบกันอย่างง่าย (Simple combining operations), การติดฉลาก (Labeling), การกด (Pressing), การทำความสะอาด (Cleaning) หรือ การซักแห้ง (Dry cleaning) หรือ การบรรจุหีบห่อ (Packaging operation), หรือ การรวมกันของการทำงานดังกล่าว
  - 2) การตัดความยาวหรือความกว้าง และการขลิบริมชายผ้า (Hemming), การเย็บ (Stitching) หรือ การนำผ้าที่เห็นชัดว่าตั้งใจจะนำไปใช้ทางการค้าโดยเฉพาะ มาเก็บชายผ้าโดยสอยเป็นลายที่ขอบ[กันลู่] อาจสอยเป็นลายที่ขอบผ้าชั้นเดียวหรือสอยให้ผ้าสองชั้นมีลายที่ขอบและติดกัน (Overlocking)
  - 3) การเล็ม (Trimming) และ/หรือ ทำให้ติดกัน โดยการเย็บ (Sewing), ทำห่วง (Looping), เชื่อม (Linking), ติด (Attaching) อุปกรณ์ตกแต่งเพิ่มเติม เช่น สายรัด (Straps), แถบ (Bands), ลูกบิด (Beads), เชือก (Cords), แหวนห่วง (Rings) และ รูสำหรับร้อยเชือก (Eyelets)
  - 4) กระบวนการทำให้เสร็จ (Finishing operations) มากกว่าหนึ่งขั้นตอนบนเส้นด้าย, ผ้าผืน หรือ สิ่งทออื่นๆ เช่น การฟอกขาว (Bleaching), การทำให้กันน้ำ (Waterproofing), การทำให้เงา นุ่ม และลดการหดตัว ด้วยความร้อนและความดัน (Decating), การทำให้หดตัว (Shrinking), การเคลือบมันก่อนนำไปทอ (Mercerizing) หรือ กระบวนการที่คล้ายคลึง หรือ
  - 5) การย้อมหรือพิมพ์ผ้าผืนหรือเส้นด้าย
3. แม้สิ่งของต่อไปนี้จะทำมาจากวัสดุที่ไม่ได้แหล่งกำเนิด แต่ให้ถือว่าเป็นแหล่งกำเนิด หากผ่านกระบวนการที่ระบุในวรรคย่อย (ข) แต่ไม่ได้ผ่านเพียงกระบวนการที่ระบุในวรรคย่อย (ค) :
- 1) ผ้าเช็ดหน้า
  - 2) ผ้าคลุมไหล่ (Shawls), ผ้าพันคอ (Scarves), ผ้าคลุมหน้า (Veils), และสิ่งที่คล้ายคลึง
  - 3) ผ้าปูและผ้าห่มสำหรับเดินทาง (Travelling rugs and blankets)
  - 4) ผ้าปูเตียง (Bed linen), ปลอกหมอน (Pillow cases), ผ้าปูโต๊ะ (Table linen), ผ้าใช้ในห้องน้ำ (Toilet linen) และ ผ้าใช้ในครัว (Kitchen linen)

- 5) ถุงผ้า (Sacks) และกระเป๋ (Bags) ชนิดที่ใช้สำหรับบรรจุสินค้า
- 6) ผ้าใบคลุมชุบน้ำมัน (Taupaulins), ผ้าใบบังแดด (Awnings) และ มู่ลี่บังแดด (Sunblinds);
- 7) ผ้าเช็ดพื้น (Floor cloths) และ ผ้าเช็ดจาน (Dish cloths) และ สิ่งอื่นๆที่คล้ายคลึง

4. แม้ว่าจะมีข้อความข้างต้นกล่าวไว้ ให้ถือว่าวัสดุสิ่งทอไม่ได้แหล่งกำเนิดที่ระบุในรายการข้างล่างนั้น ได้แหล่งกำเนิดในประเทศสมาชิก หากทำตามกระบวนการหรือตามขั้นตอนที่กำหนดในข้อนี้

เอ. เส้นใยและเส้นด้าย

กระบวนการหรือการทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ให้ถือว่าได้แหล่งกำเนิด แม้ว่าได้กระทำบนวัสดุที่ไม่ได้แหล่งกำเนิดก็ตาม

- การผลิตที่ผ่านกระบวนการสร้างเส้นใย (Fibre-making) (การเปลี่ยนสารประกอบโดยวิธีต่ออณู (Polymerisation), การสร้างสารประกอบที่มีโมเลกุลหนักโดยวิธีเคียวให้ชั้นทางเคมี (Polycondensation), การขับให้ของเหลวเล็ดลอดออกมา (Extrusion), การปั่นเป็นด้าย (Spinning), การตีเกลียว (Twisting), การเปลี่ยนลักษณะเช่น ความหยาบความละเอียด ของเนื้อผ้า (Texturizing) หรือ การถักทำเกลียว (Braiding) จากวัสดุผสม หรือ จากวัสดุต่อไปนี้
  - ไหม (Silk)
  - ขนแกะ ขนแพะ หรือขนสัตว์ทั้งหยาบและละเอียด (Wool, fine/coarse animal hair)
  - เส้นใยฝ้าย (Cotton fibres)
  - เส้นใยสิ่งทอพืช (Vegetable textile fibres)
  - ใยยาวประดิษฐ์แท้หรือเทียม (Synthetic or artificial filaments)/ใยยาวสังเคราะห์ (Man-made filaments)
  - เส้นใยสั้นประดิษฐ์แท้หรือเทียม (Synthetic or artificial staple fibres)/เส้นใยสั้นที่มนุษย์ประดิษฐ์ (Man-made staple fibres)

[กฎดังกล่าวข้างต้น ให้บังคับใช้กับสินค้าตามพิกัดศุลกากรที่กำหนดในภาคภาษาอังกฤษ รายการ ภายใต้กฎข้อ A (ATTACHMENT 1 SUBSTANTIAL TRANSFORMATION CRITERION FOR TEXTILES AND TEXTILE PRODUCTS A. Fibres and yarns)]

บี. ผ้าผืน/พรม และผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ใช้ปูพื้นอื่นๆ; ด้ายพิเศษ, เชือกชนิดพืน (Twine), เชือก แอบ (Cordage) และ เชือกกล้วย (Ropes) และ เชือกพวน (Cables) และสิ่งอื่นที่เกี่ยวข้อง กระบวนการหรือการทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ให้ถือว่าได้แหล่งกำเนิด แม้ว่าได้กระทำบนวัสดุ ที่ไม่ได้แหล่งกำเนิดก็ตาม

● ผลิตจาก :

- โพลีเมอร์ (ไม่ถัก) (Non-woven polymer)
- เส้นใย (ไม่ถัก) (Non-woven fibres)
- ด้าย (ผ้าผืน) (Yarns (fabrics))
- ผ้าดิบหรือผ้าไม่ฟอกขาว (ผ้าสำเร็จรูป) (Raw or unbleached fabrics (finished fabrics))

● ผ่านกระบวนการแปรสภาพอย่างเพียงพอ โดย :

- Needle punching / spin bonding / chemical bonding
- ทอ (Weaving) หรือ ถักไหมพรม (Knitting);
- ถักลูกไม้ (Crocheting) หรือ อัดสำลี ทำนวม (Wadding) หรือ ตริง (Tufting) หรือ
- ย้อม (Dyeing) หรือ พิมพ์ (Printing) หรือ ทำให้เสร็จ (Finishing); หรือ แช่ ให้ชุ่ม (Impregnation), เคลือบฉาบ (Coating), คลุม (Covering) หรือ ซ้อน เป็นชั้น (Lamination)

[กฎดังกล่าวข้างต้น ให้บังคับใช้กับสินค้าตามพิกัดศุลกากรที่กำหนดในภาคภาษาอังกฤษ รายการ ภายใต้กฎข้อ B (ATTACHMENT 1 SUBSTANTIAL TRANSFORMATION CRITERION FOR

TEXTILES AND TEXTILE PRODUCTS B. Fabric/Carpets and Other Textile Floor Coverings;
Special Yarns, Twine, Cordage and Ropes and Cables and Articles thereof)]

จ. สิ่งที่เกี่ยวข้องกับเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ตกแต่งเพิ่มเติมของเสื้อผ้า และอื่นๆที่ประกอบ
ขึ้นเป็นสิ่งทอ

กระบวนการหรือการทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ให้ถือว่าได้แหล่งกำเนิด แม้ว่าได้กระทำบนวัสดุ
ที่ไม่ได้แหล่งกำเนิดก็ตาม

- ผลิตโดยผ่านกระบวนการตัด (Cutting) และรวมกัน (Assembly) ของชิ้นส่วนเข้าเป็น
สิ่งของที่สมบูรณ์ (Complete article) (สำหรับเครื่องแต่งกายและกระโจมผ้าใบ) และ
รวมถึง การปัก (Embroidery) หรือ การประดับ (Embellishment) หรือ การพิมพ์
(Printing) (สำหรับสิ่งของที่ประกอบขึ้น) จาก :
  - ผ้าดิบหรือผ้าไม่ฟอกขาว
  - ผ้าสำเร็จรูป

[กฎดังกล่าวข้างต้น ให้บังคับใช้กับสินค้าตามพิกัดศุลกากรที่กำหนดในภาคภาษาอังกฤษ รายการ
ภายใต้กฏข้อ C (ATTACHMENT 1 SUBSTANTIAL TRANSFORMATION CRITERION FOR
TEXTILES AND TEXTILE PRODUCTS B. Article of Apparel and Clothing Accessories and
Other Made Up Textile Articles)]

สาระสำคัญ

ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างไทยและอินโดนีเซีย เรื่อง น้ำตาล

(๑) ไทยตกลงให้อินโดนีเซียใช้สิทธิตามพิธีสารสำหรับข้าวและน้ำตาล และอินโดนีเซียตกลงที่จะให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่สินค้าน้ำตาลของไทยและสมาชิกอาเซียนตามแผนการลดภาษีศุลกากรที่ระบุไว้ในเอกสารแนบ ๑

(๒) เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของสมาชิกอาเซียนซึ่งมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และมีข้อผูกพันที่จะรวมตัวกันมากขึ้นทั้งเชิงลึกและเชิงกว้างในการนำเข้าน้ำตาลโดยอินโดนีเซีย อินโดนีเซียให้ความสำคัญกับน้ำตาลที่นำเข้าจากสมาชิกอาเซียนมากกว่าประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกอาเซียน

(๓) ในส่วนที่เกี่ยวกับการค้าน้ำตาล อินโดนีเซียยอมรับว่าไทยเป็นแหล่งส่งออกน้ำตาลเป็นอันดับต้นไปยังอินโดนีเซีย และไทยยอมรับว่าอินโดนีเซียเป็นผู้นำเข้าน้ำตาลที่สำคัญจากไทย

(๔) ในช่วงที่อินโดนีเซียขอใช้สิทธิตามพิธีสารสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาลดังกล่าว อินโดนีเซียจะต้องคงระดับการค้าน้ำตาลกับไทยตามระดับการค้าเฉลี่ยในช่วง ๓ ปีย้อนหลัง (เอกสารแนบ ๒) ยกเว้นกรณีที่ราคาน้ำตาลในตลาดโลกและการผลิตภายในประเทศทำให้อินโดนีเซียไม่สามารถรักษาระดับการค้าน้ำตาลดังกล่าว ทั้งอินโดนีเซียและไทยตกลงที่จะร่วมมือในเรื่องดังต่อไปนี้

(๔.๑) การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างคณะกรรมการน้ำตาลแห่งชาติอินโดนีเซีย และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการค้า การผลิต การบริโภค และราคาน้ำตาล

(๔.๒) การจัดตั้งกลไกในการหารือเพื่อปรับปรุงการค้าน้ำตาลระหว่างอินโดนีเซียและไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๔.๓) การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางธุรกิจโดยตรงระหว่างผู้ส่งออกน้ำตาลและผู้นำเข้าน้ำตาลของสองประเทศ

(๕) ให้สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและกระทรวงการค้าของอินโดนีเซียเป็นหน่วยงานดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

Digital Object
Thailand National Assembly Library

No	HS Code	Description	Year								
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
	17.01	Cane or Beet Sugar and chemically pure sucrose, in solid form - Raw Sugar not containing added flavouring or colouring matter									
	1701.11.00	-- Cane sugar:									
1	1701.11.00.10	--- ICUMSA minimal 1200	30%	30%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	
2	1701.11.00.90	--- Other	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
3	1701.12.00.00	-- Beet Sugar	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
		- Other:									
4	1701.90.00.00	- Containing added flavouring or colouring matter	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
	1701.99	- Other:									
		-- Refined Sugar:									
5	1701.99.11.00	--- White	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
6	1701.99.19.00	--- Other	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
7	1701.99.90.00	--- Other	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	

**INDONESIA'S IMPORT OF SUGAR FROM THAILAND
YEAR 2005 TO 2007**

PRODUCT	2005		2006		2007	
	Volume (ton)	Value (USD)	Volume (ton)	Value (USD)	Volume (ton)	Value (USD)
SUGAR	1,996,368	592,125,386	888,832	328,575,007	783,179	298,103,216
SHARE : THAILAND	1,096,413	327,218,548	156,436	56,604,815	409,573	155,467,515
THAILAND (%)	55	55	18	17	52	52
Average 3 year (tons)	554,140.67					

SOURCE : DIRECTORATE INTERNATIONAL TRADE COOPERATION, MOA

**ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่าง
กระทรวงพาณิชย์แห่งประเทศไทย
และกระทรวงการค้าแห่งประเทศอินโดนีเซีย
(ภาษาอังกฤษและคำแปล)**

-Draft-

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE MINISTRY OF COMMERCE OF THAILAND
AND THE MINISTRY OF TRADE
OF THE REPUBLIC OF INDONESIA**

Desiring to enhance trade between Thailand and Indonesia and to further promote Intra-ASEAN trade;

Reiterating their commitment to liberalize trade in unprocessed agricultural products under the Common Effective Preferential Treatment (CEPT) Agreement and to address the balance between domestic and regional interests in order to achieve the broader goal of the region in becoming ASEAN Economic Community;

Recalling the goal of ASEAN to promote the ASEAN integration and to adhere to the spirit of ASEAN Economic Community;

Referring to Indonesia's request to transfer sugar from the Temporary Exclusion List to Highly Sensitive List and Indonesia's submission to invoke the Protocol to Provide Special Consideration for Rice and Sugar;

The Ministry of Commerce of the Kingdom of Thailand and the Ministry of Trade of the Republic of Indonesia,

Hereby agreed as follows:

(1) Thailand agrees with Indonesia's invocation of the Protocol on Rice and Sugar, and Indonesia agrees to grant Thailand and ASEAN Members the preferential tariff rates on sugar according to the Tariff Reduction Modality specified in attachment 1.

(2) In the spirit of ASEAN Members sharing common vision and commitment to broaden and deepen the internal integration, Indonesia gives priority to sugar from ASEAN Members than Non-ASEAN Members with respect to Indonesia's importation of sugar.

(3) Regarding sugar trade, Indonesia recognizes Thailand as a priority source of sugar suppliers to Indonesia, and Thailand recognizes Indonesia as an important purchaser of sugar from Thailand.

(4) During the invocation of the Protocol, Indonesia shall maintain the level of sugar trade between Indonesia and Thailand in line with the historical trade during the past three years in average (as attachment 2) unless international price and domestic production do not allow the maintainance of such level of trade. Both Indonesia and Thailand agree to cooperate on the followings;

(4.1) Exchange of information between the National Sugar Council of Indonesia and the Office of the Cane and Sugar Board of Thailand related to sugar trade, production, consumption and price.;

(4.2) Establishment of a consultative mechanism to effectively improve sugar trade between Indonesia and Thailand;

(4.3) Promotion of direct business linkage between sugar exporters and sugar importers of the two countries; and

(5) The Office of the Cane and Sugar Board of Ministry of Industry of Thailand and the Indonesian Ministry of Trade shall be the agencies to implement this MOU.

This MOU shall enter into force from the date of signing until 31 December 2015.

Done in duplicate in English language, ...

(H.E. MR. CHAIYA SASOMSUB)
MINISTER OF COMMERCE

(H.E. MS. MARI ELKA PANGESTU)
MINISTER OF TRADE

No	HS Code	Description	Year								
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
	17.01	Cane or Beet Sugar and chemically pure sucrose, in solid form - Raw Sugar not containing added flavouring or colouring matter									
	1701.11.00	-- Cane sugar:									
1	1701.11.00.10	--- ICUMSA minimal 1200	30%	30%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	
2	1701.11.00.90	--- Other	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
3	1701.12.00.00	-- Beet Sugar	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
		- Other:									
4	1701.90.00.00	- Containing added flavouring or colouring matter	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
	1701.99	- Other:									
		-- Refined Sugar:									
5	1701.99.11.00	--- White	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
6	1701.99.19.00	--- Other	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
7	1701.99.90.00	--- Other	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	

INDONESIA'S IMPORT OF SUGAR FROM THAILAND
YEAR 2005 TO 2007

PRODUCT	2005		2006		2007	
	Volume (ton)	Value (USD)	Volume (ton)	Value (USD)	Volume (ton)	Value (USD)
SUGAR	1,996,368	592,125,386	888,832	328,575,007	783,179	298,103,216
SHARE : THAILAND	1,096,413	327,218,548	156,436	56,604,815	409,573	155,467,515
THAILAND (%)	55	55	18	17	52	52
Average 3 year (tons)	554,140.67					

SOURCE : DIRECTORATE INTERNATIONAL TRADE COOPERATION, MOA

ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งประเทศไทย

และกระทรวงการค้าแห่งประเทศอินโดนีเซีย

ปรารถนาที่จะเสริมสร้างการค้าระหว่างไทยและอินโดนีเซีย และส่งเสริมการค้าภายในอาเซียน

เน้นย้ำข้อผูกพันของทั้งสองประเทศที่จะเปิดเสรีการค้าสินค้าเกษตรไม่แปรรูปภายใต้ความตกลงว่าด้วยการใช้มาตรการกำหนดอัตราอากรร่วมเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน และหาความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ในประเทศและผลประโยชน์ของภูมิภาคโดยรวม เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายของภูมิภาคที่กว้างขึ้นในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ระลึกถึงเป้าหมายของอาเซียนที่ต้องการส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน และปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

อ้างถึงคำขอของอินโดนีเซียที่จะ โอนย้ายน้ำตาลจากบัญชียกเว้นชั่วคราวไปอยู่ในบัญชีอ่อนไหวสูงและคำขอของอินโดนีเซียในการใช้พิธีสารว่าด้วยการพิจารณาเป็นพิเศษสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาล

กระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการค้า แห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ได้ตกลงดังต่อไปนี้

(๑) ไทยตกลงให้อินโดนีเซียใช้สิทธิตามพิธีสารสำหรับข้าวและน้ำตาล และอินโดนีเซียตกลงที่จะให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่สินค้าน้ำตาลของไทยและสมาชิกอาเซียนตามแผนการลดภาษีศุลกากรที่ระบุไว้ในเอกสารแนบ ๑

(๒) เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของสมาชิกอาเซียนซึ่งมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และมีข้อผูกพันที่จะรวมตัวกันมากขึ้นทั้งเชิงลึกและเชิงกว้างในการนำเข้าน้ำตาลโดยอินโดนีเซีย อินโดนีเซียให้ความสำคัญกับน้ำตาลที่นำเข้าจากสมาชิกอาเซียนมากกว่าประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกอาเซียน

(๓) ในส่วนที่เกี่ยวกับการค้าน้ำตาล อินโดนีเซียยอมรับว่าไทยเป็นแหล่งส่งออกน้ำตาลเป็นอันดับต้นไปยังอินโดนีเซีย และไทยยอมรับว่าอินโดนีเซียเป็นผู้นำเข้าน้ำตาลที่สำคัญจากไทย

(๔) ในช่วงที่อินโดนีเซียขอใช้สิทธิตามพิธีสารสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาลดังกล่าว อินโดนีเซียจะต้องคงระดับการค้าน้ำตาลกับไทยตามระดับการค้าเฉลี่ยในช่วง ๓ ปีย้อนหลัง (เอกสารแนบ ๒) ยกเว้นกรณีที่ราคาน้ำตาลในตลาดโลกและการผลิตภายในประเทศทำให้อินโดนีเซียไม่สามารถรักษาระดับการค้าน้ำตาลดังกล่าว ทั้งอินโดนีเซียและไทยตกลงที่จะร่วมมือในเรื่องดังต่อไปนี้

(๔.๑) การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างคณะกรรมการน้ำตาลแห่งชาติอินโดนีเซีย และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการค้า การผลิต การบริโภค และราคาน้ำตาล

(๔.๒) การจัดตั้งกลไกในการหารือเพื่อปรับปรุงการค้าน้ำตาลระหว่างอินโดนีเซียและไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๔.๓) การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางธุรกิจโดยตรงระหว่างผู้ส่งออกน้ำตาลและผู้นำเข้าน้ำตาลของสองประเทศ

(๕) ให้สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและกระทรวงการค้าของอินโดนีเซียเป็นหน่วยงานดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้มีผลใช้บังคับในวันที่ลงนามและสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๘

ทำเป็นสำเนาคู่ฉบับภาษาอังกฤษเมื่อวันที่.....

ไชยา สะสมทรัพย์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

มารี เอลกา พานเกตตุ
รัฐมนตรีการค้า

No	HS Code	Description	Year								
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
	17.01	Cane or Beet Sugar and chemically pure sucrose, in solid form - Raw Sugar not containing added flavouring or colouring matter									
	1701.11.00	-- Cane sugar:									
1	1701.11.00.10	--- ICUMSA minimal 1200	30%	30%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	
2	1701.11.00.90	--- Other	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
3	1701.12.00.00	-- Beet Sugar	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
		- Other:									
4	1701.90.00.00	- Containing added flavouring or colouring matter	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
	1701.99	- Other:									
		-- Refined Sugar:									
5	1701.99.11.00	--- White	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
6	1701.99.19.00	--- Other	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	
7	1701.99.90.00	--- Other	40%	40%	40%	35%	30%	25%	20%	10%	

**INDONESIA'S IMPORT OF SUGAR FROM THAILAND
YEAR 2005 TO 2007**

PRODUCT	2005		2006		2007	
	Volume (ton)	Value (USD)	Volume (ton)	Value (USD)	Volume (ton)	Value (USD)
SUGAR	1,996,368	592,125,386	888,832	328,575,007	783,179	298,103,216
SHARE : THAILAND	1,096,413	327,218,548	156,436	56,604,815	409,573	155,467,515
THAILAND (%)	55	55	18	17	52	52
Average 3 year (tons)	554,140.67					

SOURCE : DIRECTORATE INTERNATIONAL TRADE COOPERATION, MOA

ความเป็นมาการจัดทำความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA)*

ความเป็นมา

๑. การประชุม AEM Retreat ครั้งที่ ๑๓ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐ ณ ประเทศบรูไน ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการทบทวนและปรับปรุงความตกลงว่าด้วยการใช้มาตรการกำหนดอัตราอากรร่วม เพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (CEPT Agreement) เพื่อเตรียมความพร้อมการรวมตัวของอาเซียนไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕)

๒. เพื่อดำเนินการตามมติดังกล่าว ที่ประชุม AFTA Council ครั้งที่ ๒๑ มีมติให้มีการปรับร่าง CEPT Agreement ให้เป็นความตกลงที่ครอบคลุมประเด็นทางการค้าทุกเรื่อง (ASEAN Trade in Goods Agreement : ATIGA) โดยอิงจากร่างความตกลงทางการค้าที่อาเซียนจัดทำร่วมกับประเทศคู่เจรจาต่างๆ ทั้งนี้ ข้อตกลง ATIGA จะครอบคลุมประเด็นต่างๆ เช่น การลดภาษี มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี การอำนวยความสะดวกทางการค้า กระบวนการศุลกากร มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการเทคนิคที่เป็นอุปสรรคทางการค้า เป็นต้น นอกจากนี้ ATIGA ควรจะมีความทัดเทียมกับความตกลงด้านการค้าสินค้าที่อาเซียนได้ไปเจรจากับประเทศคู่เจรจาไว้แล้วด้วย

แนวทางการจัดทำข้อตกลง

คณะกรรมการประสานงานการดำเนินการภายใต้ความตกลง CEPT สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (Coordinating Committee on the Implementation of the CEPT scheme for AFTA: CCCA) ได้รับมอบหมายให้เป็นคณะทำงานหลักในการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม ในข้อบทที่เป็นประเด็นทางเทคนิค ได้แก่ ๑) มาตรการศุลกากร ๒) มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ๓) มาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม คณะกรรมการ CCCA ได้มอบหมายให้คณะทำงานอาเซียนด้านนั้นๆ เป็นผู้ดำเนินการจัดทำ รายละเอียดข้อมูลภูมิหลังของการจัดทำร่างความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

ความคืบหน้าล่าสุด

หลังจากที่ประเทศสมาชิกได้เริ่มเจรจาความตกลง ATIGA ตั้งแต่การประชุม CCCA ครั้งที่ ๔๕ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ณ กรุงเทพมหานคร และมีการเจรจาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งในการประชุม CCCA ครั้งที่ ๕๑ ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๑ ณ เวียดนาม ที่ประชุมได้ข้อสรุปทุกประเด็นแล้ว สมาชิกจึงตกลงจะเสนอรัฐมนตรีลงนามในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๑

* ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

ความตกลงการค้าสินค้านอกจากจะเป็นการรวบรวมพันธกรณีที่สมาชิกอาเซียนได้ดำเนินการอยู่แล้วมาเป็นความตกลงฉบับเดียว ไทยยังได้ผลักดันหลักเกณฑ์ให้ประเทศสมาชิกที่ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อผูกพันการลดภาษีในการชั่วคราว ต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกอื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบสามารถขอเจรจาชดเชย (compensation) ผลประโยชน์ เนื่องจากที่ผ่านมาไทยมักได้รับผลกระทบจากการที่ประเทศอาเซียนอื่นกำหนดสินค้าเกษตรเป็นสินค้าอ่อนไหว และขอชะลอการเปิดตลาดตามพันธกรณีโดยใช้ช่องทางทางการเมืองแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทำให้ไทยได้รับความเสียหาย การมีกฎเกณฑ์ดำเนินการในเรื่องการเปลี่ยนแปลงข้อผูกพันที่ชัดเจน จะเป็นประโยชน์กับไทยหากมีสมาชิกไม่ปฏิบัติตามพันธกรณี

พัฒนาการการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน*

ความสำคัญของอาเซียน

อาเซียน (ASEAN: The Association of South East Asian Nations) หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกรวม 10 ประเทศ คือ บรูไน ดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย (ASEAN-6 หรือประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ) กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม (CLMV หรือประเทศสมาชิกใหม่ 4 ประเทศ)

อาเซียนเป็นกลุ่มเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดประเทศไทยมากที่สุดในแง่ภูมิศาสตร์ และระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม อาเซียนเป็นทั้งฐานการผลิตและตลาดสำคัญ ประกอบด้วยประชากรกว่า 500 ล้านคน รวมทั้งยังมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ทั้งด้านวัตถุดิบและแรงงาน

ปัจจุบัน รัฐบาลให้ความสำคัญกับอาเซียนในฐานะหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ และใช้นโยบายที่เรียกว่า **“ASEAN First Policy”** โดยให้ความสำคัญกับอาเซียนเป็นอันดับแรก เนื่องจากมองว่าปัจจุบัน ประเทศไทยเพียงประเทศเดียวไม่สามารถแข่งขันกับจีน และอินเดียในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศได้ แต่จำเป็นต้องอาศัยกลุ่มเศรษฐกิจเป็นตัวดึงดูด ในการนี้ หากอาเซียนสามารถรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ก้าวหน้าจนถึงขั้นเป็นตลาดเดียว (single market) ได้ จะเพิ่มโอกาสของไทยในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ นอกจากนี้ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งจะช่วยรองรับการจัดทำ FTA ระหว่างอาเซียนกับประเทศนอกกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วิวัฒนาการความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญของอาเซียน

1. การเปิดเสรีการค้าสินค้า : เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA)

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ชัดเจนได้เริ่มขึ้นในปี 2535 (1992) เมื่อผู้นำอาเซียนได้ลงนามกรอบความตกลงแม่บทว่าด้วยการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน (Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation) และรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนลงนามความตกลงว่าด้วยการใช้อัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน [Agreement on the Common Effective Preferential Tariff (CEPT) Scheme for the ASEAN Free Trade Area (AFTA)] เป็นการประกาศเริ่มต้นการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) ครอบคลุมสินค้าอุตสาหกรรม เกษตรแปรรูป และสินค้าเกษตรไม่แปรรูป โดยมีความยืดหยุ่นให้แก่สินค้าอ่อนไหวได้

หลักการ

ประเทศสมาชิกได้กำหนดเป้าหมายลดภาษีศุลกากรระหว่างกันลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 10 ปี หรือ 1 มกราคม 2546 และเมื่อสินค้าหนึ่ง ๆ มีการลดภาษีลงเหลือร้อยละ 20 หรือต่ำกว่า ก็ต้องยกเลิกมาตรการจำกัดปริมาณนำเข้าทันที และยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใน

*ที่มา : สำนักอาเซียน กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ.[ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก [http://203.131.211.70/dl.php?dir=doc/news-36&file=doc%2Fnews-36%2FASEAN\(doc\).pdf](http://203.131.211.70/dl.php?dir=doc/news-36&file=doc%2Fnews-36%2FASEAN(doc).pdf).

สืบค้นเมื่อ 19 พ.ย. 51.

(NTBs) อื่นๆ ภายใน 5 ปีต่อมา ทั้งนี้ เป้าหมายและกำหนดเวลาในการลดภาษีจะแตกต่างกันระหว่างสมาชิกดั้งเดิม 6 ประเทศ และสมาชิกใหม่ 4 ประเทศ (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม) เนื่องจากสมาชิกใหม่เข้าร่วมในอาฟตาช้ากว่า (เวียดนามเข้าเป็นสมาชิกในปี 2538 ลาว และพม่าปี 2540 และกัมพูชาในปี 2542) และมีความแตกต่างในด้านระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

เงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์อาฟตา

1. ต้องเป็นสินค้าที่อยู่ในบัญชีลดภาษีหรือ Inclusion List (IL) ของทั้งประเทศผู้ส่งออกและนำเข้า
2. เป็นสินค้าที่มีการผลิตในอาเซียนประเทศใดประเทศหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งประเทศ (ASEAN Content) รวมกันแล้วคิดเป็นมูลค่าอย่างน้อยร้อยละ 40 ของมูลค่าสินค้า (แต่ก่อน อาเซียนเคยกำหนดว่าสินค้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนใดประเทศหนึ่งจะได้รับสิทธิประโยชน์อาฟตาเมื่อส่งออกไปยังประเทศสมาชิกอาเซียนอีกประเทศหนึ่ง ก็ต่อเมื่อสินค้านั้นมีสัดส่วนการผลิต (local content) ภายในประเทศสมาชิกผู้ส่งออกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ต่อมาอาเซียนได้ผ่อนคลายข้อกำหนดดังกล่าว โดยนำกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าแบบสะสมบางส่วน (Partial Cumulation) มาใช้ (สัดส่วนขั้นต่ำร้อยละ 20) ตัวอย่างเช่น เวียดนามส่งสินค้าที่มี local content 20% มาไทย เวียดนามจะไม่รับสิทธิประโยชน์อาฟตาจากไทย แต่ไทยสามารถนำสินค้านี้ดังกล่าวของเวียดนามมา add local content ของไทยเพิ่ม หากเพิ่มจนถึง 40% และส่งออกไปประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ไทยก็จะได้รับสิทธิประโยชน์ภายใต้กรอบอาฟตา)
3. ล่าสุด อาเซียนได้เริ่มนำกฎการแปลงสภาพอย่างเพียงพอ หรือ Substantial Transformation กล่าวคือ สินค้าที่แปรรูปไปจากวัตถุดิบอย่างมาก โดยในกรณีที่มีประเทศที่เกี่ยวข้องกับการผลิตมากกว่าหนึ่งประเทศจะถือว่าสินค้านั้นมีแหล่งกำเนิดจากประเทศสุดท้ายที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากการเปลี่ยนพิกัดศุลกากร โดยนำมาใช้กับสินค้าบางประเภทแล้ว ได้แก่ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม แป้งข้าวสาลี ผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม และเหล็ก เป็นต้น

กำหนดการลดภาษี

การลดภาษีภายใต้อาฟตาในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 3 บัญชี ได้แก่

1. **บัญชีลดภาษี (Inclusion List : IL)** ประเทศสมาชิกจะต้องลดภาษีสินค้าเกษตรไม่แปรรูปในบัญชีนี้น้อยหรือร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 7 ปี (วันที่ 1 มกราคม 2539 – วันที่ 1 มกราคม 2546 สำหรับสมาชิกเดิม และวันที่ 1 มกราคม 2542-2546 ถึงวันที่ 1 มกราคม 2549-2553 สำหรับสมาชิกใหม่)
2. **บัญชียกเว้นลดภาษีชั่วคราว (Temporary Exclusion List : TEL)** ประเทศสมาชิกสามารถขอยกเว้นการลดภาษีสินค้าเกษตรไม่แปรรูปเป็นการชั่วคราวได้ โดยจัดสินค้าไว้ในบัญชียกเว้นลดภาษีชั่วคราว แต่ต้องทยอยนำสินค้าในบัญชีนี้นี้เข้ามาลดภาษีในแต่ละปีเป็นจำนวนเท่าๆ กัน และลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 6 ปี โดยเริ่มลดภาษีช้ากว่าสินค้าใน IL 1 ปี และสิ้นสุด

พร้อมกับ IL (วันที่ 1 มกราคม 2540 – วันที่ 1 มกราคม 2546 สำหรับสมาชิกเดิม และวันที่ 1 มกราคม 2543 - 2547 ถึงวันที่ 1 มกราคม 2549-2553 สำหรับสมาชิกใหม่)

3. **บัญชีอ่อนไหว (Sensitive List : SL) จะนำเข้ามาลดภาษีขั้นต่ำที่สุด และต้องลดภาษี** เหลือร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 10 ปี รวมทั้งมีมาตรการพิเศษอื่นๆ ยกเว้นสินค้าอ่อนไหวสูง (Highly Sensitive List : HSL) คือ ข้าว ซึ่งมีอัตราภาษีสูงสุดท้ายสูงกว่าร้อยละ 5 และมีมาตรการคุ้มกันพิเศษได้ ปัจจุบัน มีเพียง 3 ประเทศที่มีสินค้าอ่อนไหวสูง ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ นอกจากนี้ อินโดนีเซียอยู่ระหว่างการดำเนินการขอโอนย้ายสินค้านำตาลซึ่งอยู่ในบัญชียกเว้นชั่วคราว (TEL) เข้าสู่บัญชีสินค้าอ่อนไหวสูง (HSL)

ตารางสรุปกำหนดเวลาการลดภาษีภายใต้อาฟตา
(เป้าหมาย : อัตราภาษีร้อยละ 0-5)

ประเทศ	สินค้าอุตสาหกรรมและ เกษตรแปรรูป		สินค้าเกษตรไม่แปรรูป		
	IL	TEL	IL	TEL	SL
สมาชิกเดิม	2536-2546	2539-2546	2539-2546	2540-2546	2544-2553
เวียดนาม	2539-2549	2542-2549	2542-2549	2543-2549	2547-2556
ลาวและพม่า	2541-2551	2544-2551	2544-2551	2545-2551	2549-2558
กัมพูชา	2543-2553	2546-2553	2546-2553	2547-2553	2551-2560

นอกจากสินค้าในกลุ่มต่างๆ ซึ่งอาเซียนต้องลดอัตราภาษีระหว่างกันตามกำหนดการข้างต้นแล้ว มีสินค้าบางรายการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ศีลธรรมและจริยธรรมของสังคม ชีวิตและสุขอนามัยของประชาชน ทรัพย์สินอันมีค่าทางประวัติศาสตร์ สัตว์และพืช ศิลปวัตถุโบราณ ซึ่งประเทศสมาชิกไม่จำเป็นต้องนำมาลดภาษี แต่ต้องนำสินค้านั้นไปใส่ไว้ในบัญชีหนึ่งเรียกว่า **บัญชียกเว้นทั่วไป** หรือ General Exception List (GE)

เป้าหมายการลดภาษีภายใต้อาฟตา

- **สมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ :**

ปี 2546 (ค.ศ. 2003)	ปี 2550 (ค.ศ. 2007)	ปี 2553 (ค.ศ. 2010)
ลดภาษีเหลือ 0% ร้อยละ 60 ของ IL	ลดภาษีเหลือ 0% ร้อยละ 80 ของ IL	ลดภาษีเหลือ 0% ร้อยละ 100 ของ IL

ณ วันที่ 1 มกราคม 2546 (2003) สมาชิกเดิม 6 ประเทศรวมทั้งไทยได้ลดภาษีสินค้าใน IL เหลือ 0-5% ทุกรายการแล้ว โดยร้อยละ 60 ของสินค้าใน IL มีภาษี 0% และมีกำหนดต้องลดภาษีสินค้าทุกรายการ (ร้อยละ 100 ของ IL) เป็น 0% ภายในวันที่ 1 มกราคม 2553 (2010)

- สมาชิกใหม่ CLMV :

ปี 2546 (ค.ศ. 2003)	ปี 2548 (ค.ศ. 2005)	ปี 2550 (ค.ศ. 2007)	ปี 2558 (ค.ศ. 2015)
ให้เวียดนามลดภาษีเหลือ 0-5% ให้มากที่สุด	ให้ลาวและพม่าลดภาษีเหลือ 0-5% ให้มากที่สุด	ให้กัมพูชาลดภาษีเหลือ 0-5% ให้มากที่สุด	ลดภาษีเหลือ 0% ร้อยละ 100 ของ IL

สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ มีกำหนดให้ลดภาษีเหลือ 0-5% ให้มากที่สุด

- ภายใน 1 ม.ค. 2546 สำหรับเวียดนาม
- ภายใน 1 ม.ค. 2548 สำหรับลาวและพม่า
- ภายใน 1 ม.ค. 2550 สำหรับกัมพูชา

โดยในวันที่ 1 ม.ค. 2558 (ค.ศ. 2015) ประเทศสมาชิกใหม่ทุกประเทศต้องลดภาษีเหลือ 0% ทุกรายการใน IL

สถานะล่าสุดของการลดภาษีอาฟตา

- ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2546 ประเทศอาเซียนเดิม 6 ประเทศได้ลดภาษีสินค้าอาฟตาทุกรายการ ลงเหลือร้อยละ 0-5 (ยกเว้นสินค้าเกษตรไม่แปรรูปที่อ่อนไหว) และสินค้านำเข้าร้อยละ 60 มีอัตราภาษีที่ร้อยละ 0

- สำหรับไทย ตั้งแต่ 1 มกราคม 2546 ได้นำสินค้าอ่อนไหวที่เหลือจำนวน 7 รายการ เข้ามาอยู่ในบัญชีลดภาษี (IL) ทำให้มีจำนวนสินค้าที่ลดภาษีในอาฟตาทั้งสิ้น 9,211 รายการ โดย 9,204 รายการมีอัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละ 0-5 นอกจากนี้ ไทยได้ปฏิบัติตามมาตรการเข้มข้นให้สินค้านำเข้าร้อยละ 60 หรือประมาณ 5,500 รายการ มีอัตราภาษีร้อยละ 0 สำหรับสินค้า 7 รายการ (4 ชนิดสินค้า) ซึ่งเป็นสินค้าอ่อนไหวนั้น ไทยจะทยอยลดภาษีลงให้เหลือร้อยละ 5 ในปี 2553 (ค.ศ. 2010) ได้แก่ กาแฟมันฝรั่ง มะพร้าวแห้ง และไม้ตัดดอก

ตารางแผนการลดภาษีสินค้าเกษตรไม่แปรรูปที่อ่อนไหว 7 รายการ

หน่วย : ร้อยละ

รหัสพิกัด (HS)	รหัสพิกัด (AHTN)	รายการสินค้า	อัตราเริ่มต้น ณ ปี 2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553
0603.10.000	0603.10.10 0603.10.90	ไม้ตัดดอก	30	30	30	20	20	20	10	5
0701.10.000	0701.10.00	มันฝรั่งสดแช่เย็นใช้สำหรับเพาะปลูก	30	30	30	20	20	20	10	5
0701.90.000	0701.90.00	มันฝรั่งสดแช่เย็น	30	30	30	20	20	20	10	5
0901.11.000	0901.11.10 0901.11.90	กาแฟที่ไม่ได้คั่ว ไม่ได้แยกคาเฟอีน	40	40	40	30	30	30	20	5

0901.12.000	0901.12.10 0901.12.90	กาแฟที่ไม่ได้คั่ว แยกคาเฟอีน	40	40	40	30	30	30	20	5
0901.90.001	0901.90.00	เปลือกและกากกาแฟ	40	40	40	30	30	30	20	5
1203.00.000	1203.00.00	เนื้อมะพร้าวแห้ง	35	35	35	25	25	25	15	5

- สำหรับประเทศอาเซียนใหม่ 4 ประเทศ ในวันที่ 1 มกราคม 2546 นั้น มีรายการอยู่ในบัญชีลดภาษี (IL) รวม 16,000 รายการ คิดเป็นกว่าร้อยละ 72 ของรายการทั้งหมด โดยในจำนวนนั้นกว่าครึ่งหนึ่งมีอัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละ 0-5 แล้ว และจะทยอยนำรายการที่เหลือมาลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0-5 ต่อไป

การใช้ระบบพิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมนิอาเซียน (ASEAN Harmonization Tariff

Nomenclature : AHTN)

ในปี 2547 อาเซียนได้เริ่มเปลี่ยนมาใช้ระบบพิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมนิอาเซียน หรือ AHTN เพื่อให้ศุลกากรของทุกประเทศสมาชิกใช้พิกัดอัตราศุลกากรที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในระดับตัวเลข 8 หลัก ส่งผลให้จำนวนรายการในบัญชีลดภาษีและบัญชีอื่นๆ ภายใต้อาฟตาของแต่ละประเทศสมาชิกเปลี่ยนแปลงไป ล่าสุดอาเซียนได้เริ่มใช้พิกัด AHTN 2007 สำหรับประเทศไทยมีจำนวนสินค้าที่ลดภาษีในอาฟตาเปลี่ยนแปลงลดลงจากเดิม 11,030 รายการ เหลือเพียง 8,301 รายการ ในขณะที่ สินค้าเกษตรไม่แปรรูปที่อ่อนไหว 7 รายการ เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเป็น 10 รายการ

การยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Barriers : NTBs)

นอกจากการลดภาษีแล้ว ยังมีเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องดำเนินการภายใต้ความตกลงอาฟตา คือ การยกเลิกมาตรการจำกัดปริมาณ (Quantitative Restrictions) และมาตรการที่มีใช้ภาษีอื่นๆ (NTBs) ซึ่งความตกลง CEPT กำหนดว่า เมื่อสินค้าหนึ่งๆ มีการลดภาษีลงเหลือร้อยละ 20 หรือต่ำกว่า ก็ต้องยกเลิกมาตรการจำกัดปริมาณนำเข้าทันที และให้ทยอยยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีอื่นๆ เช่น non-automatic licensing และการกำหนดเงื่อนไขพิเศษสำหรับธุรกิจ (enterprise specific restrictions) เป็นต้น ภายในเวลา 5 ปีต่อมา

แม้ว่าการดำเนินการเพื่อยกเลิก NTBs ระหว่างสมาชิกอาเซียนด้วยกัน ไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควร แต่ก็อยู่ระหว่างการเริ่มดำเนินการอย่างจริงจัง เริ่มจากการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษีของอาเซียนรายประเทศ จัดหมวดหมู่ของมาตรการเหล่านั้นว่า มาตรการใดที่ประเทศสมาชิกสามารถกระทำได้ และไม่สามารถกระทำได้ ซึ่งขณะนี้ ได้จัดทำแผนงานการขจัดมาตรการที่มีใช้ภาษี (Work Programme on Elimination of NTBs) แล้วเสร็จ โดยมีเป้าหมายขจัด NTBs ทั้งหมดสำหรับสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ (ยกเว้นฟิลิปปินส์) ภายในปี 2553 ฟิลิปปินส์ภายในปี 2555 และสมาชิกใหม่ (CLMV) ภายในปี 2558

การปรับปรุงกลไกการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจของอาเซียน

ภายหลังการเริ่มจัดตั้งอาฟตา อาเซียนเริ่มมีข้อขัดแย้งในการปฏิบัติตามพันธกรณีอยู่เป็นระยะ ๆ แต่ก็มักเจรจาประนีประนอมและหาข้อยุติได้ โดยเห็นแก่ความเป็นชาติอาเซียนด้วยกัน อาเซียนเห็นว่า หากมีการจัดตั้งกลไกการระงับข้อพิพาทในลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลไกการระงับข้อพิพาทขององค์การการค้าโลก (WTO) ก็จะได้ยึดเป็นหลักในการยุติข้อพิพาทระหว่างสมาชิกอาเซียน โดยมีความโปร่งใส ยุติธรรม และเพิ่มความเชื่อมั่นให้นักลงทุนต่างชาติว่าประเทศสมาชิกจะปฏิบัติ

ตามพันธกรณีอย่างเคร่งครัด รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนจึงได้ร่วมกันลงนามในพิธีสารว่าด้วยกลไกการระงับข้อพิพาทของอาเซียน (Protocol on Dispute Settlement Mechanism) เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2539 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ อย่างไรก็ตามอาเซียนก็ไม่เคยนำกลไกการระงับข้อพิพาทข้างต้นมาใช้ในทางปฏิบัติ

ในการดำเนินการเพื่อมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC อาเซียนจำเป็นต้องมีกลไกการระงับข้อพิพาทที่มีประสิทธิภาพและพึงพาได้จริง จึงได้ตกลงปรับปรุงกลไกการระงับข้อพิพาทเดิมที่มีอยู่ให้มีความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ได้ลงนามในพิธีสารว่าด้วยกลไกการระงับข้อพิพาทของอาเซียนฉบับใหม่แล้ว ระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 10 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2547 ที่ประเทศลาว

กระบวนการระงับข้อพิพาทใหม่ของอาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียนมีสิทธิใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทใหม่ของอาเซียนได้ เมื่อเห็นว่าประเทศสมาชิกอื่นใช้มาตรการที่ขัดต่อความตกลงของอาเซียน โดยในขั้นแรก สามารถขอหารือกับประเทศสมาชิกคู่กรณี หากไม่สามารถตกลงกันได้ ในขั้นต่อไป ก็สามารถขอจัดตั้งคณะผู้พิจารณา (panel) หรือคณะลูกขุน เพื่อพิจารณาคัดสินคดี ซึ่งถ้าหากคำตัดสินของคณะผู้พิจารณายังไม่เป็นที่พอใจ ประเทศที่เป็นฝ่ายโจทก์ก็สามารถยื่นอุทธรณ์คำตัดสินของคณะผู้พิจารณาได้ โดยให้องค์กรอุทธรณ์ (appellate body) เป็นผู้พิจารณา ประเทศสมาชิกที่เป็นฝ่ายแพคดี ต้องปฏิบัติตามคำตัดสินของคณะผู้พิจารณาหรือองค์กรอุทธรณ์ อีกทั้งยังต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการพิจารณาคดีด้วย ทั้งนี้ การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนได้มีกรอบเวลาดำเนินการไว้อย่างชัดเจน แต่รวมทั้งสิ้นแล้วต้องไม่เกิน 445 วัน (แผนผังที่ 1) ขณะนี้ประเทศสมาชิกอยู่ระหว่างการเร่งพิจารณาคัดเลือกคณะผู้พิจารณาและองค์กรอุทธรณ์

ระบบการระงับข้อพิพาทอื่น ๆ ของอาเซียน

นอกจากนั้น อาเซียนยังได้ปรับปรุงกลไกการดำเนินงานให้มีระบบการระงับข้อพิพาทอื่นทั้งในลักษณะของการให้คำปรึกษาหารือและชี้แนะแนวทางแก้ไขปัญหา ดังนี้

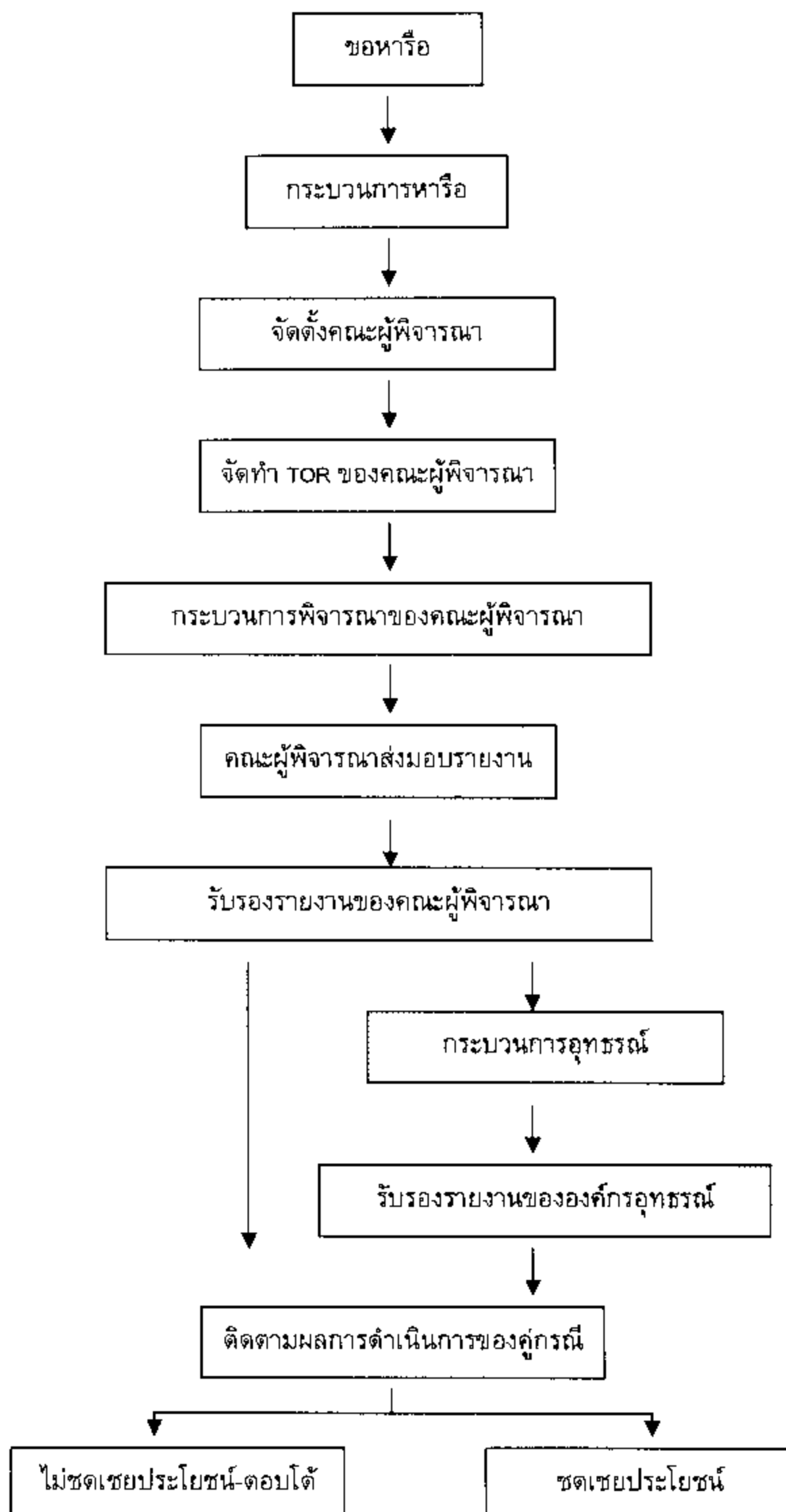
1. จัดตั้งหน่วยงานด้านกฎหมาย (ASEAN Legal Unit) ขึ้น ณ สำนักเลขาธิการอาเซียน กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย เพื่อให้คำปรึกษาหารือและการตีความกฎหมายและความตกลง/พิธีสารฉบับต่าง ๆ ของอาเซียน
2. จัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลแก้ไขปัญหากการค้าและการลงทุนของอาเซียนทางอินเทอร์เน็ต (ASEAN Consultations to Solve Trade and Investment Related Issues - ACT) เพื่อช่วยแก้ไขปัญหากการค้าและการลงทุนของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยใช้วิธีการติดต่อประสานงานทางอินเทอร์เน็ต เป็นการลดขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาล่วง ACT ของไทยอยู่ที่ thailand_act@mof.go.th โดยมี National AFTA Unit หรือ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง รับผิดชอบเป็น ACT Focal Point

3. จัดตั้งคณะผู้ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของอาเซียน (ASEAN Compliance Body - ACB) เพื่อกำกับดูแลให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามพันธกรณีต่างๆ ที่มีอยู่อย่างจริงจัง โดยสมาชิกอาเซียนมีสิทธิแต่งตั้งผู้แทน ACB ได้ประเทศละ 1 คน สำหรับไทย ได้แต่งตั้งอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศเป็นผู้แทนใน ACB

แผนผังที่ 1 กระบวนการยุติข้อพิพาทของอาเซียน

2. ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS)

รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) เมื่อปี 2538 (ค.ศ. 1995) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายความร่วมมือด้านบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนให้มากขึ้น และลดอุปสรรคและเปิดเสรีการค้าบริการภายในกลุ่มสมาชิกอาเซียนให้มากกว่าที่แต่ละประเทศมีพันธกรณีการเปิดเสรีใน WTO

ที่ผ่านมาได้มีการเจรจาไปแล้ว 4 รอบ มุ่งเน้นใน 7 สาขาบริการคือ สาขาการเงิน สาขาการขนส่งทางทะเล สาขาการขนส่งทางอากาศ สาขาการสื่อสารโทรคมนาคม สาขาการท่องเที่ยว สาขาการก่อสร้าง และสาขาบริการธุรกิจ และนอกเหนือจากการเปิดตลาดรวมทั้ง 10 ประเทศแล้ว ยังได้ริเริ่มวิธีเจรจาเปิดตลาดการค้าบริการตามหลักการ ASEAN-X ด้วย กล่าวคือ ประเทศสมาชิกตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไปสามารถเปิดตลาดระหว่างกันมากขึ้นก่อน และเมื่อประเทศอื่นมีความพร้อมจึงค่อยเข้าร่วม ซึ่งจะช่วยให้การเปิดตลาดเป็นไปด้วยความรวดเร็วมากขึ้น

ขณะนี้ อยู่ระหว่างการเจรจารอบที่ 5 (ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 - 31 ธันวาคม 2551) โดยในหลักการจะมีการขยายสาขาบริการเพื่อเปิดตลาดระหว่างสมาชิกให้มากกว่ารอบที่ผ่านมา พร้อมทั้งเปิดตลาดในเชิงลึกให้มากขึ้น นอกจากนี้ จะมีการเร่งรัดการเปิดตลาดในสาขาบริการที่เป็นสาขาบริการสำคัญ (Priority Sectors) ได้แก่ สาขาโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาสุขภาพ และสาขาการท่องเที่ยว ภายในปี 2553 (ค.ศ. 2010) สำหรับสาขาโลจิสติกส์ซึ่งเป็นสาขานำร่องการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจล่าสุดมีเป้าหมายเปิดเสรีภายในปี 2556 (ค.ศ. 2013) และเปิดเสรีบริการทุกสาขา (non priority sectors) ภายในปี 2558 (ค.ศ. 2015)

3. เขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area: AIA)

เขตการลงทุนอาเซียนมีเป้าหมายเพื่อให้อาเซียนเป็นแหล่งดึงดูดการลงทุนทั้งจากภายในและภายนอกอาเซียน และมีบรรยากาศการลงทุนที่เสรีและโปร่งใส ทั้งนี้ จะครอบคลุมเฉพาะการลงทุนโดยตรงในสาขาการผลิต เกษตร ประมง ป่าไม้ เหมืองแร่ และบริการที่เกี่ยวข้องกับ 5 สาขาดังกล่าว (services incidental) แต่ไม่รวมการลงทุนในหลักทรัพย์ (Portfolio Investment) โดยอาเซียนเดิม 6 ประเทศ มีเป้าหมายเปิดเสรีการลงทุนและให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติแก่นักลงทุนอาเซียน ภายในปีค.ศ. 2010 และสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ (CLMV) ภายในปี ค.ศ. 2015

หลักการที่สำคัญภายใต้ AIA

1) หลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment: NT) หมายถึง ประเทศสมาชิกจะต้องให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติแก่นักลงทุนอาเซียน โดยนักลงทุนอาเซียนหมายถึง บุคคลธรรมดาที่เป็นคนชาติ (national) ของประเทศสมาชิกอาเซียน หรือ นิติบุคคลใดของประเทศสมาชิกอาเซียนที่ลงทุนในประเทศสมาชิกอื่น โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นของคนชาติอาเซียนรวมกันแล้วอย่างน้อยที่สุดเท่ากับสัดส่วนขั้นต่ำที่กำหนดให้เป็นหุ้นคนชาติ และสัดส่วนการถือหุ้นประเภทอื่นตามที่

กำหนดไว้ในกฎหมายภายในและนโยบายของชาติที่มีการพิมพ์เผยแพร่ของประเทศที่รับการลงทุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนนั้นๆ

2) หลักการว่าด้วยการเปิดตลาด (**Opening-up of industries**) หมายถึง ประเทศสมาชิกจะต้องเปิดเสรีทุกอุตสาหกรรมแก่นักลงทุนสัญชาติอาเซียน (แต่มีข้อยกเว้นได้ โดยประเทศสมาชิกสามารถยื่นรายการยกเว้นชั่วคราว หรือ Temporary Exclusion List :TEL และรายการอ่อนไหว หรือ Sensitive List: SL ได้ แต่ต้องมีการทบทวนเพื่อยกเลิกรายการดังกล่าว)

4. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (ASEAN Industrial Cooperation: AICO)

ความร่วมมือภายใต้โครงการ AICO มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมของอาเซียน และสนับสนุนการแบ่งการผลิตภายในอาเซียน รวมถึงการใช้วัตถุดิบภายในภูมิภาค

เงื่อนไขการดำเนินการ

1) ผู้ประกอบการอย่างน้อย 1 รายในประเทศอาเซียนประเทศหนึ่งร่วมมือกับผู้ประกอบการ อีกอย่างน้อย 1 ราย ในอีกประเทศอาเซียนหนึ่ง (สามารถมีประเทศที่เข้าร่วมโครงการได้มากกว่า 2 ประเทศ) ยื่นคำร้องขอรับสิทธิประโยชน์ภายใต้ AICO ต่อหน่วยงานที่แต่ละประเทศกำหนด ซึ่งในส่วนของไทย ได้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

2) ต้องมีหุ้นคนชาติที่บริษัทนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยร้อยละ 30

3) ต้องชี้แจงเหตุผลว่าจะร่วมมือกันอย่างไร

สิทธิประโยชน์

1) ในปี 2548 สินค้าและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตภายใต้โครงการ AICO เสียภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 0

2) สินค้านั้นได้รับการยอมรับเสมือนเป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศ

3) สามารถขอรับสิทธิประโยชน์ที่มีใช้ภาษีได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของประเทศที่ให้สิทธิประโยชน์

4) ไม่ถูกจำกัดด้วยระบบโควตาหรือมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี

สถานะล่าสุด ในส่วนของไทย ปัจจุบันมีคำขอเข้าร่วมโครงการและได้รับอนุมัติ 68 โครงการ แยกเป็นคำขอโครงการในอุตสาหกรรมต่างๆ ดังนี้

- อุตสาหกรรมยานยนต์ 66 คำขอ
- อุตสาหกรรมอาหาร 1 คำขอ
- อุตสาหกรรมเกษตร 1 คำขอ

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน (ASEAN Economic Integration)

ปัจจุบัน อาเซียนได้ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่จะนำไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ภายในปีค.ศ. 2015 โดยมีเป้าหมายให้อาเซียนมีตลาดและฐานการผลิตร่วมกันและมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี ตามเจตนารมณ์ของผู้นำอาเซียนที่ได้ประกาศใน Bali Concord II เมื่อปี 2546

แนวทางเริ่มต้นเพื่อดำเนินการสู่ AEC

ในเบื้องต้น อาเซียนได้เห็นชอบที่จะเร่งรัดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจใน 11 สาขาสำคัญ (11 Priority Sectors) เพื่อนำร่องสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยจัดทำแผนงาน (Roadmap) ในแต่ละสาขาและมอบหมายประเทศประสานงานหลัก โดยไทยได้รับมอบหมายให้เป็นแกนกลางในสาขาการท่องเที่ยวและการบิน ส่วนสาขาอื่นๆ ได้แก่ สินค้าเกษตรและประมง (พม่า) ผลิตภัณฑ์ยาง และ สิ่งทอ (มาเลเซีย) ยานยนต์และผลิตภัณฑ์ไม้ (อินโดนีเซีย) อิเล็กทรอนิกส์ (ฟิลิปปินส์) เทคโนโลยีสารสนเทศและสุขภาพ (สิงคโปร์)

ความคืบหน้าในการดำเนินมาตรการสำคัญตาม Roadmap

1. การเร่งลดภาษีสินค้า จะขจัดภาษีสินค้าใน 9 สาขาหลัก (เกษตร/ ประมง/ ไม้/ ยาง/ สิ่งทอ/ ยานยนต์/ อิเล็กทรอนิกส์/ เทคโนโลยีสารสนเทศ/ สาขาสุภาพ) ให้เร็วขึ้นจากกรอบอาฟตา อีก 3 ปี ดังนี้

ประเทศ	กำหนดการอาฟตาเดิม (ค.ศ.)	กำหนดการเร่งลดภาษี (ค.ศ.)
ASEAN เดิม 6 ประเทศ	1 ม.ค. 2553 (2010)	1 ม.ค. 2550 (2007)
CLMV	1 ม.ค. 2558 (2015)	1 ม.ค. 2555 (2012)

ดังนั้น ในวันที่ 1 มกราคม 2550 นี้ อัตราภาษีสินค้าในบัญชีลดภาษี (Positive List) ของประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ ก็จะมีอัตราภาษี เป็น 0 แล้ว และสำหรับประเทศ CLMV จะลดอัตราภาษีเป็น 0 ในวันที่ 1 มกราคม 2555 ซึ่งจะครอบคลุมสินค้าทั้งสิ้น 4,514 รายการ โดยประเทศสมาชิกสามารถสงวนรายการที่ไม่พร้อมเร่งลดภาษี ได้ (Negative List) จำนวน 15% ของจำนวนรายการสินค้าทั้งหมด

(รายละเอียดรายการสินค้าสามารถสอบถามได้ที่กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ)

2. การขจัดมาตรการที่มีใช้ภาษี อาเซียนได้จัดทำหลักเกณฑ์ (criteria) การจำแนกมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีของประเทศสมาชิกแล้ว โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ Red Box Amber Box และ Green Box ซึ่งใช้พื้นฐานหลักเกณฑ์การจำแนกตาม WTO และในระยะต่อไป ประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการขจัดมาตรการที่ถือเป็นอุปสรรคทางการค้าให้หมดไปโดยเร็ว

* ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 เมื่อเดือนมกราคม 2550 ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้เร่งรัดเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จากเดิมที่กำหนดไว้ในปี ค.ศ. 2020 เป็นภายในปีค.ศ. 2015

3. การปรับปรุงกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าให้มีความโปร่งใส มีมาตรฐานที่เป็นสากล และอำนวยความสะดวกให้แก่เอกชนมากขึ้น ขณะนี้ นอกเหนือจากกฎ 40% Value-added content แล้ว อาเซียนได้พัฒนาการคิดแหล่งกำเนิดสินค้าโดยวิธีแปรสภาพอย่างเพียงพอ (Substantial Transformation) เพื่อเป็นทางเลือกในการคิดแหล่งกำเนิดสินค้าให้กับสินค้าสิ่งทอ อลูมิเนียม เหล็ก และผลิตภัณฑ์ไม้แล้ว และได้เริ่มใช้วิธีการคิดคำนวณแหล่งกำเนิดสินค้าแบบสะสม (Cumulative ROO) เพื่อให้การคำนวณสัดส่วนวัตถุดิบในอาเซียนมีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยสินค้าที่มีสัดส่วนการผลิตภายในขั้นต่ำ 20% สามารถนำมานับรวมในการคิดแหล่งกำเนิดสินค้า เพื่อรับสิทธิประโยชน์ภายใต้อาฟตาได้

4. การค้าบริการ อาเซียนได้เห็นชอบเป้าหมายการเปิดเสรีสาขาบริการสำคัญ 3 สาขา (Priority Services Sectors) ได้แก่ การท่องเที่ยว เทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาสุขภาพ ภายในปี 2010 สำหรับสาขาบริการอื่นๆ ได้กำหนดเป้าหมายไว้ภายในปี 2015 ซึ่งจะต้องเร่งเจรจาและจัดทำข้อผูกพันในการเปิดตลาดในแต่ละรอบของการเจรจา ทั้งในด้านการเข้าสู่ตลาด (Market Access) และการให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment: NT) โดยที่ขณะนี้ อยู่ระหว่างการเจรจารอบที่ 5 (ปี 2550-2551) เพื่อจัดทำข้อผูกพันชุดที่ 5

5. การลงทุน ส่งเสริมการลงทุนภายในภูมิภาคโดยการร่วมลงทุน (Joint Venture) ในสาขาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ และสร้างเครือข่ายด้านการลงทุนของอาเซียน ขณะนี้ ได้จัดทำรายชื่อเขตส่งเสริมการลงทุนพิเศษ และเขตนิคมอุตสาหกรรมในอาเซียนเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงด้านการผลิตแล้ว ซึ่งประเทศสมาชิกอยู่ระหว่างการ verify โดยรายชื่อเขตอุตสาหกรรมต่างๆ ในเบื้องต้นสามารถขอได้ที่กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

6. การอำนวยความสะดวกด้านพิธีการด้านศุลกากร ไทยและฟิลิปปินส์อยู่ระหว่างจัดทำโครงการนำร่องการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (ASEAN Single Window) เพื่อให้มีการยื่นเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า-ส่งออก ณ จุดเดียว โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ส่งข้อมูลมาให้ศุลกากรเพื่อการตัดสินใจในการตรวจปล่อยสินค้าเพียงครั้งเดียว ซึ่งในเบื้องต้นของโครงการนำร่องจะเริ่มใช้กับใบขนสินค้าและ FORM D เป็นหลัก

7. การพัฒนามาตรฐานและความสอดคล้องของผลิตภัณฑ์ ได้จัดทำมาตรฐานการยอมรับร่วมสำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าแล้ว ในระยะต่อไปจะพัฒนาให้ครอบคลุมสินค้าอื่นๆ ภายใต้การรวมกลุ่มสาขาสำคัญด้วย เช่น ผลิตภัณฑ์ไม้ เครื่องมือแพทย์ ยาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ เป็นต้น

8. การเคลื่อนย้ายของนักธุรกิจ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกอบวิชาชีพ แรงงานฝีมือ และผู้มีความสามารถพิเศษ อยู่ระหว่างการพัฒนาจัดทำ ASEAN Business Card เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางให้แก่นักธุรกิจภายในภูมิภาค และเร่งพัฒนามาตรฐานการยอมรับร่วมสำหรับบุคลากรในสาขาวิชาชีพต่างๆ ซึ่งขณะนี้ ได้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมในสาขาวิศวกรรม และสาขาพยาบาลแล้ว และอยู่ระหว่างการจัดทำในสาขาอื่นๆ เช่น สาขาสถาปัตยกรรม และคุณสมบัติด้านการ

สำรวจ ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบวิชาชีพของผู้เชี่ยวชาญ และแรงงานฝีมือ
ภายในอาเซียน

9. การอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางภายในอาเซียน โดยการปรับประสาน
กระบวนการ/พิธีการในการออก visa ให้กับนักเดินทางต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในอาเซียนและการ
ยกเว้น visa ให้กับผู้เดินทางสัญชาติอาเซียนที่เดินทางภายในอาเซียน

การดำเนินงานในระยะต่อไป

อาเซียนได้จัดทำแผนการดำเนินงาน Roadmap ในระยะที่ 2 เพื่อปรับปรุงแผนงานให้มี
ความเข้มข้นมากขึ้น โดยเพิ่มเติมมาตรการใหม่ๆ เช่น การเพิ่มเติมจำนวนสินค้าที่จะนำมาเร่งลดภาษี
การปรับกรอบระยะเวลาการดำเนินงานในบางกิจกรรมให้เร็วขึ้น การส่งเสริม R&D รวมถึงเห็นชอบ
การเพิ่มสาขาโลจิสติกส์ เป็นสาขาที่ 12 ที่จะเร่งรัดการรวมกลุ่ม เพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานใน
ด้านคลังสินค้า ระบบการผลิต ระบบบรรจุภัณฑ์ ระบบการกระจายสินค้า รวมถึงการนำเข้าและ
ส่งออกสินค้านำเข้าระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดทำ AEC Blueprint

อาเซียนอยู่ระหว่างจัดทำ Blueprint หรือพิมพ์เขียวเพื่อเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียนให้เป็นรูปธรรมในปีค.ศ. 2015 โดยพิมพ์เขียวนี้จะเป็นแผนงานในภาพรวมระบุกิจกรรมด้าน
เศรษฐกิจที่ครอบคลุมการดำเนินงานในด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การ
ลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนที่เสรีมากขึ้น โดยจะเสนอพิมพ์เขียวดังกล่าวให้ผู้ดำเนินการรับรอง
ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ปลายปี 2550

แผนงานภายใต้ AEC Blueprint จะมุ่งดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ
1) การเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม 2) การสร้างขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ 3) สร้างความเท่า
เทียมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และ 4) สร้างการรวมตัวเข้ากับประชาคมโลก

แผนงานสำคัญภายใต้ AEC Blueprint			
เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ใน 4 ด้าน			
Single Market and production base	High competitive economic region	Equitable economic development	Fully Integrated into global economy
แผนงานที่จะส่งเสริมการ เคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงาน และ เงินทุนที่เสรี โดยลด อุปสรรคในด้านต่างๆ	แผนงานที่จะส่งเสริมความ สามารถในการแข่งขัน อาทิ นโยบายการแข่งขัน ทรัพย์สินทางปัญญา e-commerce ฯลฯ	แผนงานที่จะส่งเสริมการ รวมกลุ่มของประเทศ สมาชิกและลดช่องว่าง/ ความแตกต่างของระดับ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ เก่าและใหม่	แผนงานที่จะส่งเสริมการ รวมกลุ่มเข้ากับประชาคม โลก โดยการปรับประสาน นโยบายในระดับภูมิภาค และสร้างเครือข่ายการ ผลิต/จำหน่าย

นอกจากนี้ ยังจะต้องสร้างกลไกเพื่อการประสานงานระหว่าง ASEAN Bodies/Committee ให้มีประสิทธิภาพ โดยการจัดตั้งเวทีประชุมหารือระหว่างรัฐมนตรีอาเซียนในทุกสาขาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคเอกชน เพื่อ monitor และติดตามการดำเนินงานในภาพรวมให้เป็นไปตามเป้าหมาย

วิเคราะห์โอกาสและผลกระทบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

การค้าของไทยกับอาเซียน

เมื่อพิจารณาโครงสร้างการค้าของไทยกับอาเซียนจะพบว่า การค้าส่วนใหญ่มีลักษณะ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยมีการนำเข้าและส่งออกวัตถุดิบในหมวด/พิกัดเดียวกันค่อนข้างสูง ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (2547-2549) ไทยมีมูลค่าการค้าโดยเฉลี่ยกับอาเซียน 44,508 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออกสำคัญของไทยไปยังอาเซียน ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ ยางพารา เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เม็ดพลาสติก เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ

สินค้านำเข้าของไทยที่สำคัญจากกลุ่มอาเซียน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันดิบ เคมีภัณฑ์ ก๊าซธรรมชาติ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ สินแร่โลหะ น้ำมันสำเร็จรูป เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ยานพาหนะและอุปกรณ์

ตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยในอาเซียน ได้แก่ สิงคโปร์ รองลงไป ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ตามลำดับ ในขณะที่แหล่งนำเข้าสำคัญของไทยในอาเซียน ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ตามลำดับ

ตลาดส่งออกสำคัญของไทยในอาเซียน

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศ	ปี 2549	Δ % จากปี 2548	ปี 2548
สิงคโปร์	8,358.9	8.6	7,690.9
มาเลเซีย	6,616.4	13.6	5,822.0
อินโดนีเซีย	3,311.4	-16.8	3,982.9
ฟิลิปปินส์	2,580.3	25.1	2,062.5

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

แหล่งนำเข้าสำคัญของไทยจากอาเซียน

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศ	ปี 2549	Δ % จากปี 2548	ปี 2548
มาเลเซีย	8,346.5	3.0	8,097.7
สิงคโปร์	5,647.7	4.9	5,379.6
อินโดนีเซีย	3,414.0	8.9	3,134.6
ฟิลิปปินส์	2,104.0	11.8	1,881.5

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

สรุปการค้าของไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

ประเทศ	มูลค่าการค้ารวม		มูลค่าส่งออก		มูลค่านำเข้า		ดุลการค้า	
	2548	2549	2548	2549	2548	2549	2548	2549
อาเซียน	46,028.50	50,419.20	24,397.70	27,040.00	21,630.80	23,379.20	2,766.90	3,660.80
CLMV	7,704.00	9,829.60	4,818.90	6,090.50	2,933.10	3,739.10	1,885.80	2,351.40
	(16.74)	(19.50)	(19.75)	(22.52)	(13.56)	(15.99)	(68.16)	(64.23)
- กัมพูชา	951.60	1,279.10	920.20	1,244.70	31.40	34.40	888.80	1,210.30
- ลาว	999.40	1,508.20	775.00	1,014.70	224.40	493.50	550.60	521.20
- พม่า	2,499.00	3,075.40	712.00	755.30	1,787.00	2,320.10	-1,075.00	-1,564.80
- เวียดนาม	3,254.00	3,966.90	2,363.70	3,075.80	890.30	891.10	1,473.40	2,184.70

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บแสดงสัดส่วนเปรียบเทียบกับมูลค่าการค้ากับอาเซียน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในด้านของดุลการค้าแล้ว จะพบว่า ถึงแม้ไทยจะทำการค้ากับประเทศสมาชิกอาเซียนเดิมในสัดส่วนที่สูงมากกว่าประเทศสมาชิกใหม่ ทั้งในด้านการส่งออกและการนำเข้า แต่สัดส่วนดุลการค้าที่ไทยได้รับส่วนใหญ่มักจะมาจากประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ไทยจะต้องให้ความสำคัญกับตลาดประเทศเพื่อนบ้านไม่น้อยไปกว่าตลาดหลักอื่นๆ ในฐานะที่เป็นตลาดที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มในการเจริญเติบโตค่อนข้างสูง

การใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้อาฟตา

ในปี 2549 ไทยส่งออกสินค้าโดยใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ AFTA เป็นมูลค่า 5,508.78 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยประเทศที่ไทยส่งออกโดยใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ AFTA มากที่สุด ได้แก่ อินโดนีเซีย (30.6%) มาเลเซีย (24.7%) เวียดนาม (22.4%) ฟิลิปปินส์ (17.8%) และสิงคโปร์ (3.8%) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบกับ การส่งออกโดยรวมของไทยไปอาเซียนในปี 2549 แล้ว มูลค่าการส่งออกโดยใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ AFTA คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 20.3 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทยไปอาเซียน ซึ่งนับว่า เป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำ จึงมีความจำเป็นที่ไทยจะต้องเร่งส่งเสริมการใช้สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบการภายในประเทศให้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในตลาดของประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น และช่วยให้เกิดการ outsource วัตถุดิบภายในภูมิภาคที่สูงขึ้นด้วย ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้อีกทางหนึ่ง

การลงทุนภายในภูมิภาค

แนวโน้มการลงทุนในภูมิภาค (Intra-ASEAN Investment) มีแนวโน้มการขยายตัวในอัตราที่ลดลง โดยในปี 2548 การลงทุนภายในภูมิภาคของอาเซียน มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 2,220.39 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ลดลงจากปี 2538 ที่มีมูลค่าสูงถึง 4,654 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

การลงทุนในอาเซียนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนที่มาจากประเทศภายนอกภูมิภาค โดยประเทศที่เป็นผู้ลงทุนสำคัญ ได้แก่ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ไต้หวัน และฮ่องกง ตามลำดับ

ทั้งนี้ ประเทศในอาเซียนที่ได้รับการลงทุนจากภายนอกในสัดส่วนที่สูงตามลำดับ ในปี 2548 ได้แก่ สิงคโปร์ (20,081 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) อินโดนีเซีย (6,107 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ไทย (4,008 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และมาเลเซีย (3,965 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

จากข้อมูลข้างต้น ไทยเป็นประเทศที่ได้รับการลงทุนจากต่างประเทศสูงเป็นลำดับ 3 ของอาเซียน ดังนั้น การเร่งส่งเสริมและสร้างบรรยากาศการลงทุนภายในประเทศของไทยจึงมีส่วนสำคัญที่จะช่วยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเข้ามาให้มากขึ้น

โอกาสของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

การส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียนจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวในด้านการค้าและการลงทุนอันเนื่องมาจากการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด ทั้งด้านมาตรการภาษีและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน ดังนั้น จึงนับเป็นโอกาสสำคัญสำหรับผู้ประกอบการไทยที่จะต้องเร่งปรับตัวและใช้โอกาสจากการลดอุปสรรคทางการค้าและการลงทุนต่าง ๆ ลง ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะในสาขาที่ไทยมีความพร้อมและมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง อย่างเช่น สาขาผลิตภัณฑ์อาหาร ผลิตภัณฑ์ยานยนต์ ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงสาขาบริการ อาทิ สาขาการท่องเที่ยว การบริการสุขภาพ และสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสาขาต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นสาขาที่อาเซียนจะเร่งรัดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจให้เห็นผลเป็นรูปธรรมภายในปีค.ศ. 2010

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจจะช่วยส่งเสริมโอกาสทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การสร้างภูมิภาคที่น่าดึงดูดสำหรับการค้าและการลงทุน เนื่องจากการรวมกลุ่มจะช่วยส่งเสริมให้เกิดตลาดขนาดใหญ่และลดอุปสรรคในด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิก
2. การเสริมสร้างการใช้ประโยชน์จากความได้เปรียบในการแข่งขันของแต่ละประเทศได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีจุดแข็งในแต่ละด้านที่แตกต่างกัน อย่างเช่นกลุ่มที่มีความสามารถในด้านเทคโนโลยี (สิงคโปร์) กลุ่มที่มีฐานการผลิต (ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์) และกลุ่มที่มีวัตถุดิบ (กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม)
3. การสร้างอำนาจในการต่อรองของประเทศสมาชิก เพื่อให้สามารถกำหนดท่าทีร่วมในการเจรจาประเด็นต่าง ๆ ร่วมกัน โดยเฉพาะในการเจรจา FTA กับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ รวมถึงการเจรจาในกรอบภูมิภาคอื่นๆ รวมถึงกรอบ WTO

ผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

สำหรับสาขาอุตสาหกรรมที่ไม่พร้อมในการแข่งขัน หรือไม่มีความได้เปรียบในด้านต้นทุน ดึงหลักหนีไม่พ้นกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการลดอุปสรรคในด้านการค้าและการลงทุนต่าง ๆ ลง ทำให้ผู้ประกอบการจากต่างชาติสามารถเข้าสู่ตลาดได้สะดวกมากขึ้น และเพิ่มการแข่งขันในตลาดให้สูงขึ้น ดังนั้น ผู้ประกอบการที่ไม่มีความพร้อม หรือมีขีดความสามารถในการแข่งขันต่ำอาจถูกกดดันให้ต้องออกจากตลาดไป ภาครัฐจึงมีบทบาทสำคัญในด้านของการเตรียมแผนการรองรับที่รอบคอบและรัดกุมเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้น เช่น การจัดตั้งกองทุนเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า การกำหนดแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจในระดับมหภาคที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยส่งสัญญาณให้ภาคเอกชนได้รับทราบและเตรียมความพร้อมในการปรับตัวได้อีกทางหนึ่ง

แนวทางปรับตัว/ความท้าทายที่สำคัญจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

- ภาคเอกชน

- 1) เร่งศึกษากฎเกณฑ์/ข้อตกลงรวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เพื่อให้รู้เท่าทันสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป
- 2) ใช้ประโยชน์จากกรอบความตกลงต่าง ๆ อย่างเต็มที่
- 3) สร้างพันธมิตรในการดำเนินธุรกิจร่วมกัน
- 4) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการพัฒนานวัตกรรมใหม่และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการผลิต
- 5) เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกับภาครัฐอย่างใกล้ชิด เพื่อแลกเปลี่ยนและให้ข้อคิดเห็น/ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับภาครัฐ

- ภาครัฐ

- 1) กำหนดทิศทางนโยบายด้านเศรษฐกิจที่ชัดเจน เพื่อให้ภาคธุรกิจเกิดความมั่นใจและสามารถวางแผนในการผลิต/การลงทุนได้อย่างถูกต้อง
- 2) เผยแพร่ความรู้/ความคืบหน้าการดำเนินงานให้ภาคเอกชนรับทราบเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมและให้ข้อคิดเห็นในการดำเนินงาน
- 3) ส่งเสริมมาตรการป้องกันฉุกเฉินและสร้างระบบเตือนภัยล่วงหน้าที่มีประสิทธิภาพ
- 4) จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ และวางแผนเพื่อรองรับผลกระทบในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

การค้าระหว่างไทยกับอาเซียน

มูลค่า ล้านบาทเหรียญสหรัฐ

ปี	ปี พ.ศ.	ส่งออกของไทยไปยัง			นำเข้าของไทยจาก			การค้ารวมของไทยกับ			ดุลการค้าของไทยกับอาเซียน		
		โลก	อาเซียน	%	โลก	อาเซียน	%	โลก	อาเซียน	%	โลก	อาเซียน	นอกอาเซียน
1991	2534	28,524.1	3,540.8	12.4	37,509.9	5,038.0	13.4	66,033.9	8,578.8	13.0	57,455.1	-1,497.2	-7,488.7
1992	2535	32,609.1	4,490.2	13.8	40,615.8	5,541.4	13.6	73,224.8	10,031.5	13.7	63,193.3	-1,051.2	-6,955.5
1993	2536	37,324.8	6,584.8	17.6	46,163.1	5,939.9	12.9	83,487.9	12,524.7	15.0	70,963.2	645.0	-9,483.4
1994	2537	45,430.0	9,058.4	19.9	54,346.5	7,450.4	13.7	99,776.5	16,508.9	16.5	83,267.6	1,608.0	-10,524.4
1995	2538	56,725.3	12,325.3	21.7	70,718.0	9,422.5	13.3	127,443.3	21,747.8	17.1	105,695.5	2,902.7	-16,895.4
1996	2539	55,941.4	12,113.4	21.7	72,247.7	9,639.6	13.3	128,189.1	21,753.0	17.0	106,436.2	2,473.7	-18,780.0
1997	2540	58,329.4	12,734.2	21.8	63,180.8	8,127.6	12.9	121,510.2	20,861.8	17.2	100,648.4	4,606.6	-9,458.0
1998	2541	54,490.1	9,895.9	18.2	42,434.5	6,401.1	15.1	96,924.5	16,296.9	16.8	80,627.6	3,494.8	8,560.8
1999	2542	58,463.4	10,871.6	18.6	49,914.6	7,906.4	15.8	108,378.1	18,778.0	17.3	89,600.1	2,965.3	5,583.5
2000	2543	69,624.2	13,482.2	19.4	62,180.4	10,346.1	16.6	131,804.6	23,828.4	18.1	107,976.2	3,136.1	4,307.8
2001	2544	65,183.2	12,599.1	19.3	61,652.8	10,012.7	16.2	126,836.0	22,611.8	17.8	104,224.2	2,586.4	944.0
2002	2545	68,156.3	13,568.9	19.9	64,240.3	10,815.9	16.8	132,396.7	24,384.8	18.4	108,011.8	2,753.0	1,163.0
2003	2546	80,040.0	16,486.0	20.6	75,034.0	12,489.2	16.6	155,074.0	28,975.2	18.7	126,098.7	3,996.8	1,009.2
2004	2547	96,531.0	21,241.0	22.0	94,037.0	15,835.4	16.8	190,568.0	37,076.4	19.5	153,491.7	5,405.6	-2,911.6
2005	2548	109,848.4	23,892.0	21.7	116,737.2	21,608.7	18.5	226,585.6	45,500.6	20.1	181,084.9	2,283.3	-9,172.0
2006	2549	130,621.1	27,209.7	20.8	127,199.7	23,716.6	18.6	257,820.8	50,926.3	19.8	206,894.5	3,493.2	-71.8
2007	2550	163,528.5	32,488.6	19.9	149,666.1	25,066.9	16.7	313,194.5	57,555.5	18.4	255,639.0	7,421.7	6,440.7

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

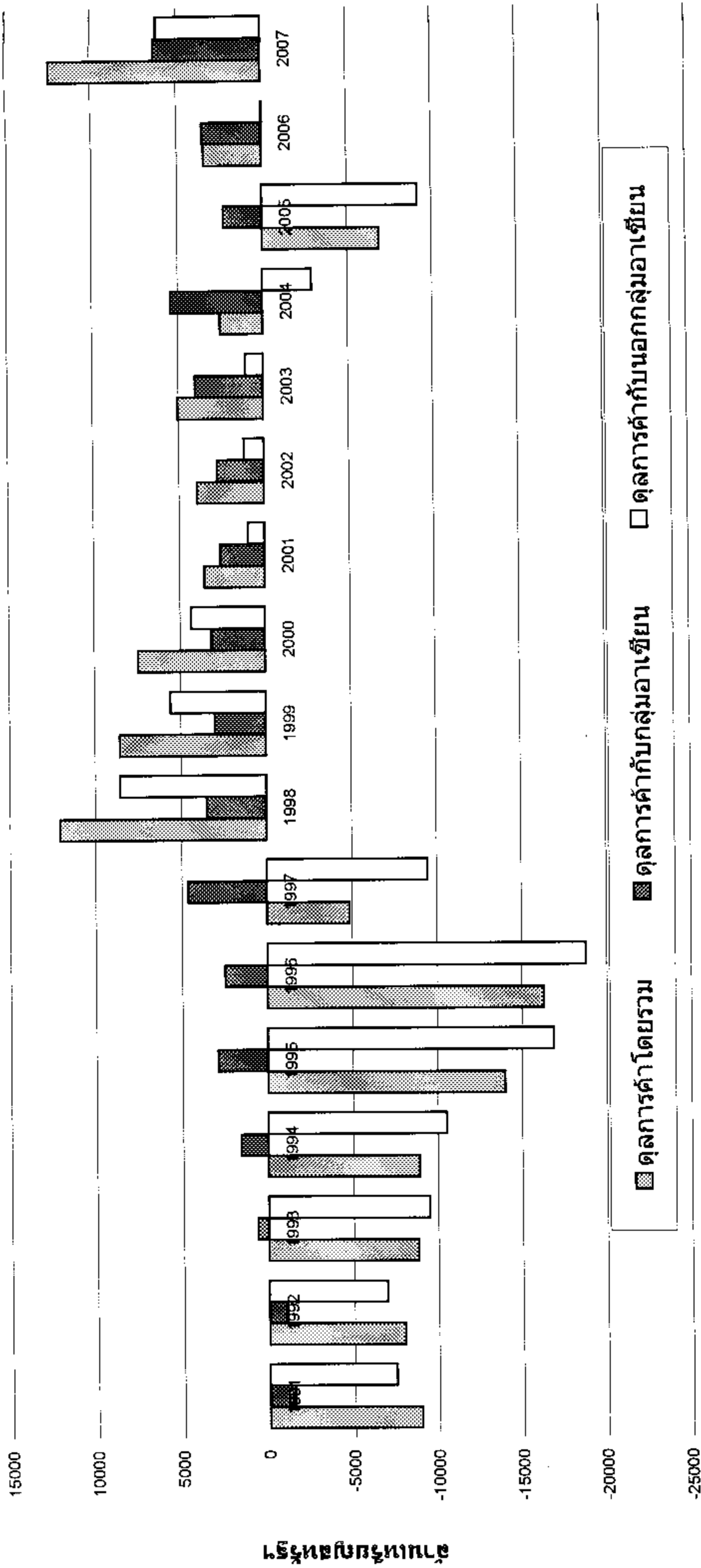
การค้าขายของไทยกับอาเซียน เปรียบเทียบกับประเทศคู่ค้าสำคัญ

มูลค่า ล้านเหรียญสหรัฐ

ประเทศ	ปีก่อนเริ่มการค้าใน AFTA พ.ศ. 2535/ ค.ศ. 1992										ปีดังกล่าว 60 ของ Inclusion List ลงภาคีเป็นศูนย์ พ.ศ. 2546/ ค.ศ. 2003										พ.ศ. 2550 / ค.ศ. 2007																													
	ส่งออก	สัดส่วน %	นำเข้า	สัดส่วน %	การค้ารวม	สัดส่วน %	คลงการค้า	สัดส่วน %	ส่งออก	สัดส่วน %	นำเข้า	สัดส่วน %	การค้ารวม	สัดส่วน %	คลงการค้า	สัดส่วน %	ส่งออก	สัดส่วน %	นำเข้า	สัดส่วน %	การค้ารวม	สัดส่วน %	คลงการค้า	สัดส่วน %	ส่งออก	สัดส่วน %	นำเข้า	สัดส่วน %	การค้ารวม	สัดส่วน %	คลงการค้า	สัดส่วน %																		
	โลก	32,609.08	100.00	40,615.76	100.00	73,224.85	100.00	-8,006.68	100.00	80,039.98	100.00	75,033.98	100.00	155,073.96	100.00	5,006.01	100.00	163,528.46	100.00	149,666.07	100.00	313,194.53	100.00	13,862.39	100.00	5,710.43	17.5	11,885.22	29.3	17,595.65	24.1	29,430.55	19.0	-6,718.16	13.3	19,443.64	11.9	30,783.72	20.6	42,053.51	13.4	-11,340.08	-34.4	19,443.64	11.9	30,783.72	20.6	42,053.51	13.4	-11,340.08
ญี่ปุ่น	7,316.47	22.4	4,767.10	11.7	12,083.57	16.5	2,549.37	31.7	13,596.16	17.0	7,092.61	9.3	20,688.76	13.3	6,503.55	13.0	20,619.51	12.6	10,304.72	6.9	29,037.50	9.3	10,314.79	74.4	7,316.47	22.4	4,767.10	11.7	12,083.57	16.5	2,549.37	3.1	13,596.16	17.0	7,092.61	9.3	20,688.76	13.3	6,503.55	13.3	10,304.72	6.9	29,037.50	9.3	10,314.79	74.4				
สหรัถอเมริกา	6,690.98	20.5	6,439.09	15.9	13,130.06	17.9	251.89	3.1	11,747.73	14.7	7,503.71	10.0	19,251.44	12.4	4,244.03	8.5	22,856.60	14.0	12,956.21	8.7	27,617.30	8.8	9,900.39	71.5	6,690.98	20.5	6,439.09	15.9	13,130.06	17.9	251.89	0.3	11,747.73	14.0	12,956.21	8.7	27,617.30	8.8	9,900.39	71.5										
สหภาพยุโรป	8,401.05	25.8	11,982.98	29.5	20,384.03	27.8	-3,581.93	-4.5	26,853.67	33.6	29,874.12	39.8	56,727.99	36.6	-3,020.24	-3.8	65,730.44	40.2	68,465.68	45.7	109,163.98	34.9	-2,735.24	-20.5	8,401.05	25.8	11,982.98	29.5	20,384.03	27.8	-3,581.93	-4.5	26,853.67	33.6	29,874.12	39.8	56,727.99	36.6	-3,020.24	-3.8	65,730.44	40.2	68,465.68	45.7	109,163.98	34.9	-2,735.24	-20.5		
อื่นๆ	2,834.51	8.7	2,964.64	7.3	5,799.16	7.9	-130.13	-0.2	5,850.25	7.3	3,235.04	4.3	9,085.29	5.9	2,615.21	5.2	10,228.05	6.3	6,807.72	4.5	17,035.77	5.4	3,420.33	24.6	2,834.51	8.7	2,964.64	7.3	5,799.16	7.9	-130.13	-0.2	5,850.25	7.3	3,235.04	4.3	9,085.29	5.9	2,615.21	5.2	10,228.05	6.3	6,807.72	4.5	17,035.77	5.4	3,420.33	24.6		
มาเลเซีย	845.08	2.6	1,592.10	3.9	2,437.18	3.3	-747.01	-0.9	3,872.01	4.8	4,493.61	6.0	8,365.61	5.4	-621.60	-0.8	8,355.75	5.1	9,342.06	6.2	17,697.82	5.7	-986.31	-7.3	845.08	2.6	1,592.10	3.9	2,437.18	3.3	-747.01	-0.9	3,872.01	4.8	4,493.61	6.0	8,365.61	5.4	-621.60	-0.8	8,355.75	5.1	9,342.06	6.2	17,697.82	5.7	-986.31	-7.3		
อินโดนีเซีย	283.98	0.9	290.44	0.7	574.42	0.8	-6.47	-0.01	2,265.65	2.8	1,752.31	2.3	4,017.97	2.6	513.34	1.0	5,118.15	3.1	4,325.04	2.9	9,443.20	3.0	793.11	5.9	283.98	0.9	290.44	0.7	574.42	0.8	-6.47	-0.01	2,265.65	2.8	1,752.31	2.3	4,017.97	2.6	513.34	1.0	5,118.15	3.1	4,325.04	2.9	9,443.20	3.0	793.11	5.9		
เวียดนาม	77.05	0.2	80.17	0.2	157.23	0.2	-3.12	-0.004	1,262.09	1.6	333.36	0.4	1,595.45	1.0	928.74	1.8	4,086.60	2.5	1,205.50	0.8	5,292.10	1.7	2,881.10	36.7	77.05	0.2	80.17	0.2	157.23	0.2	-3.12	-0.004	1,262.09	1.6	333.36	0.4	1,595.45	1.0	928.74	1.8	4,086.60	2.5	1,205.50	0.8	5,292.10	1.7	2,881.10	36.7		
ฟิลิปปินส์	155.35	0.5	121.07	0.3	276.42	0.4	34.27	0.04	1,616.26	2.0	1,337.75	1.8	2,954.01	1.9	278.51	0.5	3,109.68	1.9	2,318.77	1.5	5,428.45	1.7	790.91	5.7	155.35	0.5	121.07	0.3	276.42	0.4	34.27	0.04	1,616.26	2.0	1,337.75	1.8	2,954.01	1.9	278.51	0.5	3,109.68	1.9	2,318.77	1.5	5,428.45	1.7	790.91	5.7		
กัมพูชา	66.13	0.2	92.99	0.2	159.12	0.2	-26.87	-0.03	685.35	0.9	12.25	0.01	697.60	0.4	673.10	0.01	1,450.13	0.9	53.09	0.03	1,503.23	0.5	1,397.04	9.8	66.13	0.2	92.99	0.2	159.12	0.2	-26.87	-0.03	685.35	0.9	12.25	0.01	697.60	0.4	673.10	0.01	1,450.13	0.9	53.09	0.03	1,503.23	0.5	1,397.04	9.8		
ลาว	121.54	0.4	40.99	0.1	162.53	0.2	80.55	0.1	454.54	0.6	102.68	0.1	557.22	0.4	351.86	0.07	1,406.64	0.9	511.39	0.3	1,918.02	0.6	895.25	6.5	121.54	0.4	40.99	0.1	162.53	0.2	80.55	0.1	454.54	0.6	102.68	0.1	557.22	0.4	351.86	0.07	1,406.64	0.9	511.39	0.3	1,918.02	0.6	895.25	6.5		
พม่า	80.92	0.2	140.50	0.3	221.42	0.3	-59.58	-0.08	437.90	0.5	901.37	1.2	1,339.26	0.9	-463.47	-0.6	1,025.38	0.6	2,471.65	1.7	3,497.03	1.1	-1,446.27	-10.4	80.92	0.2	140.50	0.3	221.42	0.3	-59.58	-0.08	437.90	0.5	901.37	1.2	1,339.26	0.9	-463.47	-0.6	1,025.38	0.6	2,471.65	1.7	3,497.03	1.1	-1,446.27	-10.4		
บรูไน	25.59	0.1	218.47	0.5	244.06	0.3	-192.87	-0.2	41.98	0.05	320.83	0.4	362.81	0.2	-278.85	-0.4	97.88	0.06	120.50	0.08	218.38	0.1	-22.62	-0.2	25.59	0.1	218.47	0.5	244.06	0.3	-192.87	-0.2	41.98	0.05	320.83	0.4	362.81	0.2	-278.85	-0.4	97.88	0.06	120.50	0.08	218.38	0.1	-22.62	-0.2		
รวม อาเซียน	4,490.15	13.8	5,541.38	13.6	10,031.53	13.7	-1,051.22	-1.3	16,486.03	20.6	12,489.19	16.6	28,975.72	18.7	3,996.83	21.3	34,878.27	21.3	27,155.74	18.1	62,034.01	19.8	7,722.53	55.8	4,490.15	13.8	5,541.38	13.6	10,031.53	13.7	-1,051.22	-1.3	16,486.03	20.6	12,489.19	16.6	28,975.72	18.7	3,996.83	21.3	27,155.74	18.1	62,034.01	19.8	7,722.53	55.8				

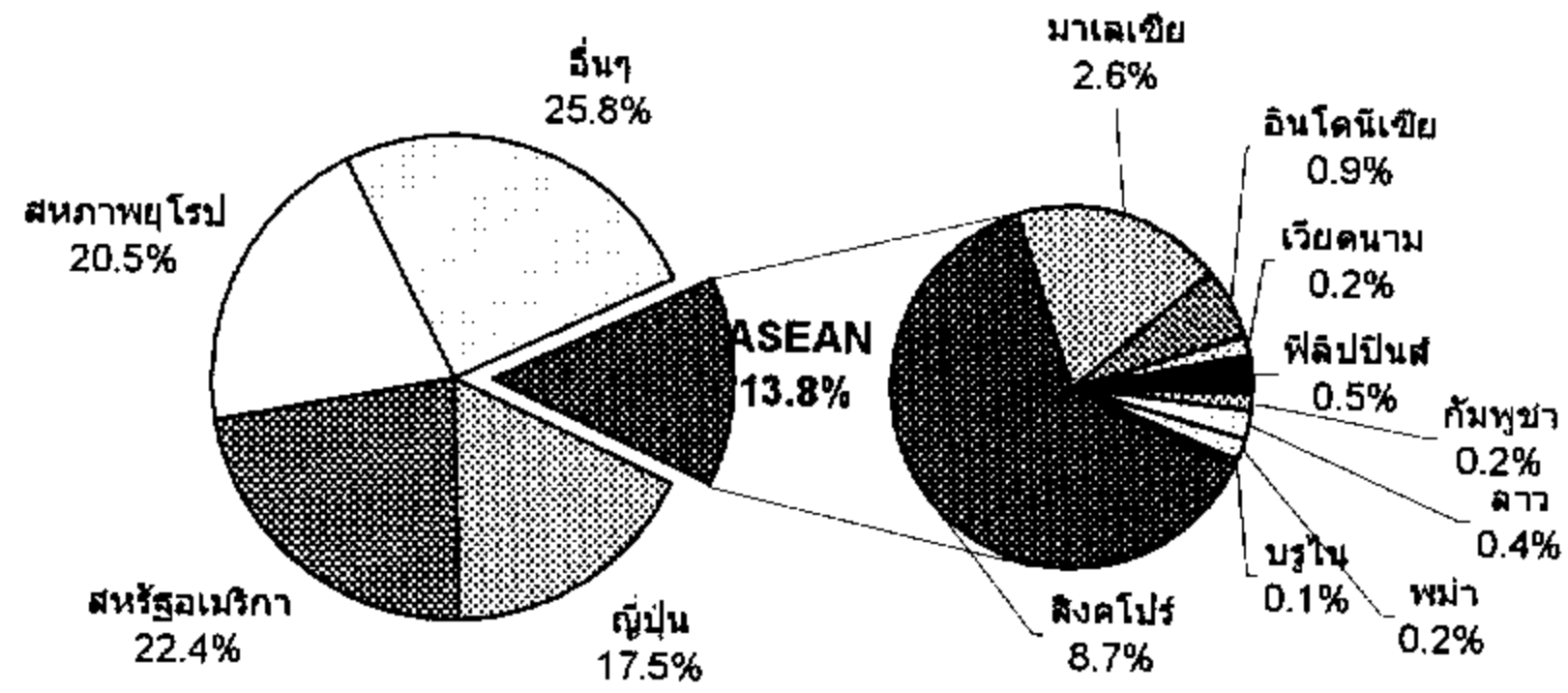
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ดุลการค้าของไทยกับประเทศกลุ่มอาเซียนเปรียบเทียบกับนอกกลุ่มอาเซียนและดุลการค้าโดยรวม

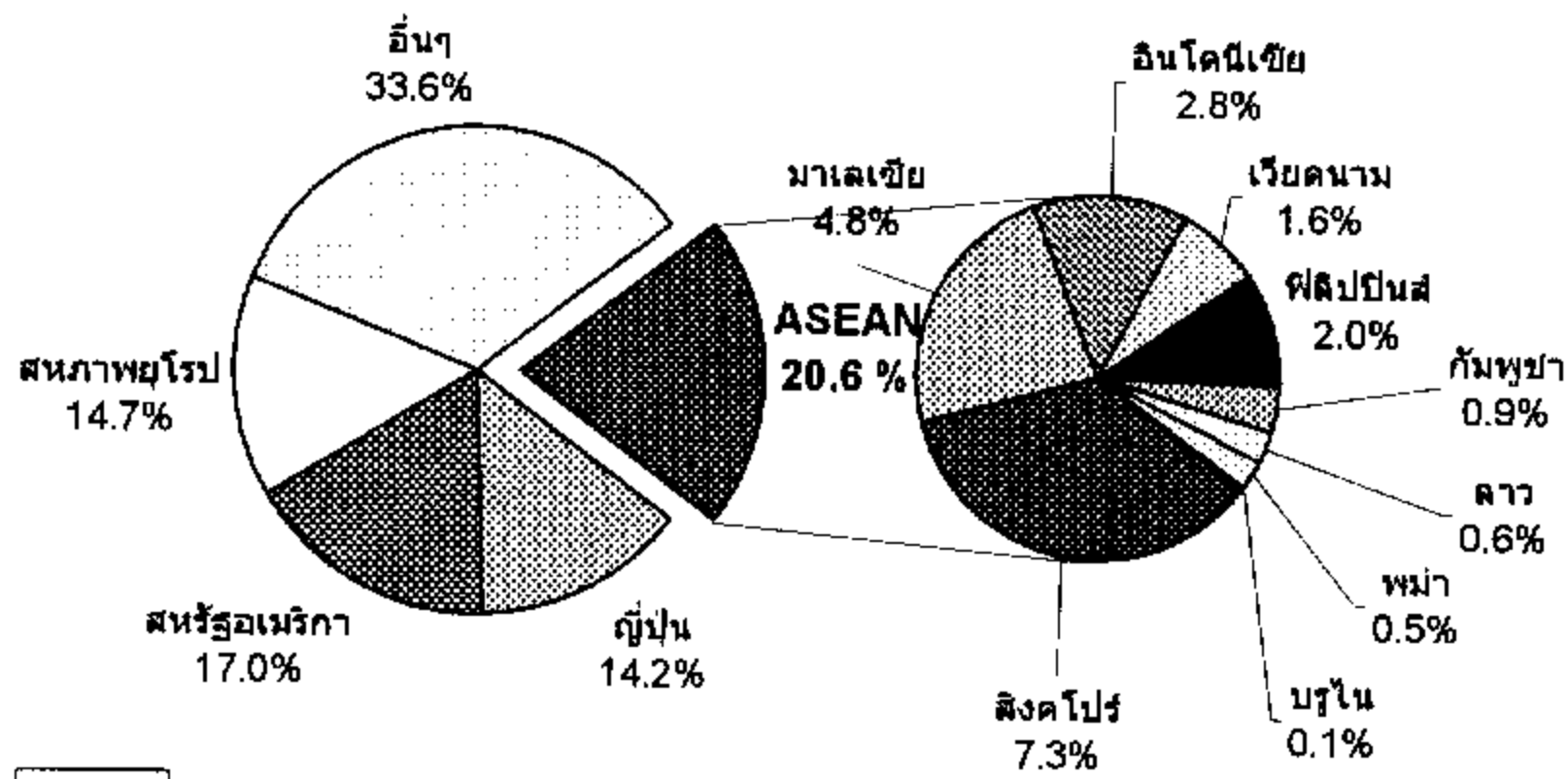

ตลาดส่งออกสำคัญของไทย และตลาดอาเซียน

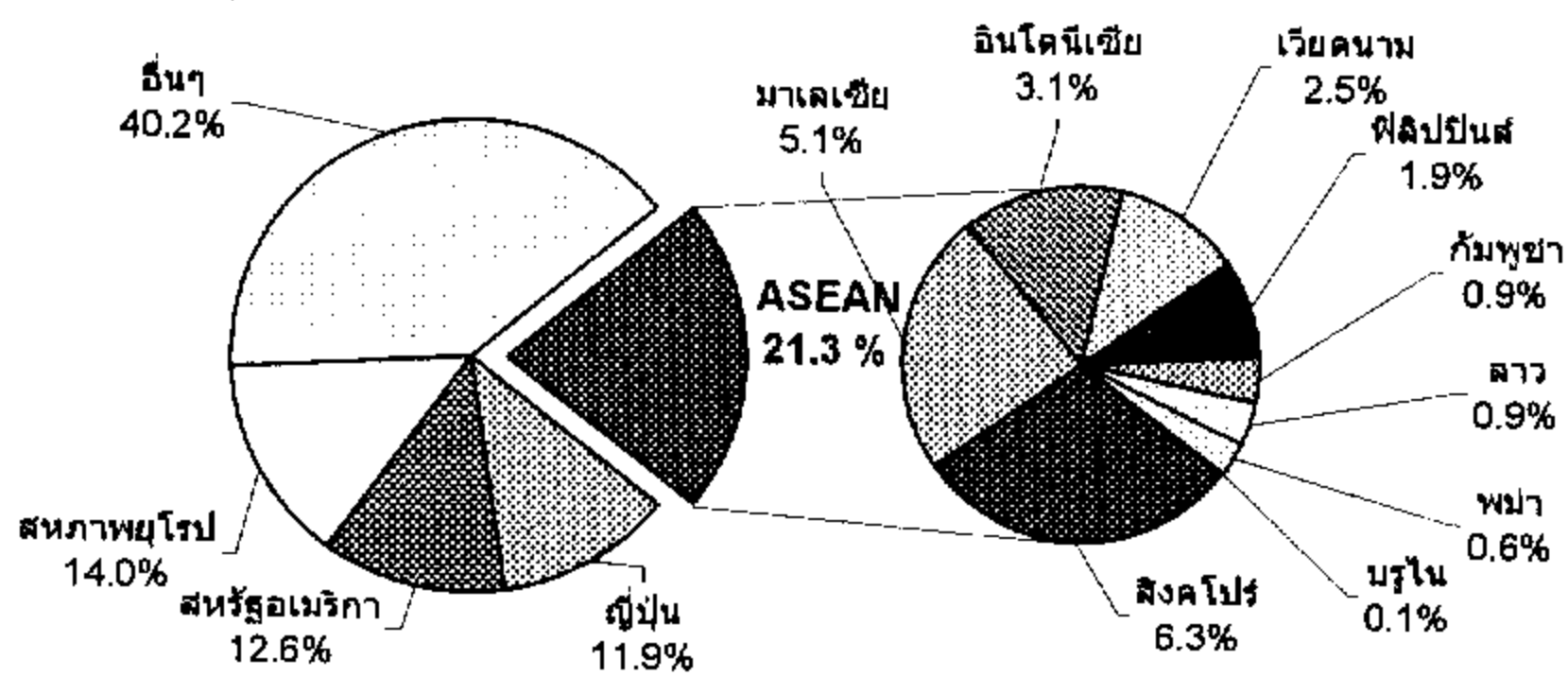
ปี พ.ศ. 2535/ ค.ศ.1992
ปีก่อนเริ่มใช้ AFTA

ปี พ.ศ. 2546/ ค.ศ.2003
60% ของสินค้า ภาษีนำเข้าเป็นศูนย์

ปี พ.ศ. 2550/ ค.ศ.2007

ความเป็นมาของการเจรจาห่วงอินโดนีเซียและไทยเรื่องน้ำตาล*

ความเป็นมาของการเจรจาขอชดเชยจากอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ในการขอใช้สิทธิตามพิธีสารว่าด้วยการพิจารณาเป็นพิเศษสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาล

ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ เห็นชอบพิธีสารว่าด้วยการพิจารณาเป็นพิเศษสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาล และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ลงนามในพิธีสารดังกล่าว ต่อมาอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ขอใช้สิทธิตามพิธีสารดังกล่าวเพื่อขอชะลอลดภาษีนำเข้าภายใต้ข้อผูกพันเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) โดยอินโดนีเซียขอใช้กับสินค้าข้าวและน้ำตาล และฟิลิปปินส์ขอใช้กับสินค้าข้าว ซึ่งไทยในฐานะผู้ส่งออกหลักของสินค้าดังกล่าวได้ดำเนินการขอเจรจากับอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์เพื่อหาข้อสรุปในเรื่องนี้

ความเป็นมาและผลการเจรจา สรุปได้ดังนี้

๑. ประเทศสมาชิกอาเซียน ๖ ประเทศ (ไม่รวมกัมพูชา ลาว พม่าและเวียดนาม) มีพันธกรณีทยอยลดภาษีสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมตั้งแต่ปี ๑๙๙๓ (๒๕๓๖) เป็นร้อยละ ๐ ในปี ๒๐๑๐ (๒๕๕๓) โดยมีการแบ่งกลุ่มสินค้าออกเป็น ๔ กลุ่ม คือ

- Inclusion List-IL (สินค้าในบัญชีลดภาษี) ต้องนำมาลดภาษีเหลือร้อยละ ๐ ในปี ๒๐๑๐ (๒๕๕๓)
- Temporary Exclusion List-TEL (สินค้าในบัญชียกเว้นภาษีชั่วคราว) ต้องนำเข้ามาอยู่ในบัญชีลดภาษีในปี ๒๐๐๐ (๒๕๔๓) และลดภาษีเป็นร้อยละ ๐ ในปี ๒๐๑๐ (๒๕๕๓)
- Sensitive List-SL (สินค้าอ่อนไหว) ต้องนำเข้ามาอยู่ในบัญชีลดภาษีในปี ๒๐๐๓ (๒๕๔๖) และลดภาษีเหลือร้อยละ ๐-๕ ในปี ๒๐๑๐ (๒๕๕๓)
- Highly Sensitive List-HSL (สินค้าอ่อนไหวสูง) ต้องนำเข้ามาอยู่ในบัญชีลดภาษีในปี ๒๐๐๕ (๒๕๔๘) และทยอยลดภาษีตั้งแต่ปี ๒๐๐๘ (๒๕๕๑) โดยอัตราภาษีสุดท้ายในปี ๒๐๑๐ (๒๕๕๓) ขึ้นอยู่กับการเจรจา

๒. แผนการลดภาษีในสินค้าข้าวและน้ำตาลของอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ตามข้อผูกพันเปิดตลาดภายใต้ AFTA มีดังนี้

๒.๑ อินโดนีเซีย

๑) น้ำตาล อินโดนีเซียกำหนดสินค้าน้ำตาลเป็นสินค้า TEL ซึ่งต้องเริ่มนำมาลดภาษีในปี ๒๐๐๐ (๒๕๔๓) แต่ในปี ๒๐๐๑ (๒๕๔๔) อินโดนีเซียได้ขอเจรจากับไทยในฐานะผู้ส่งออกน้ำตาลราย

* ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

ใหญ่ในอาเซียนเพื่อโอนย้ายน้ำตาลเข้าบัญชีสินค้าอ่อนไหวสูง (Highly Sensitive List: HSL) (อัตราภาษี
สุดท้ายในปี ๒๐๑๐ (๒๕๕๓) ขึ้นอยู่กับการเจรจา) อย่างไรก็ตาม การเจรจาดังกล่าวไม่มีข้อยุติ

๒) ข้าว อินโดนีเซียจัดสินค้าข้าวอยู่ในบัญชี HSL ตั้งแต่ปี ๒๐๐๑ (๒๕๔๔) และตกลง
ที่จะกำหนดอัตราภาษีสุดท้ายที่ร้อยละ ๒๐ เมื่อมีการโอนย้ายมาในบัญชีลดภาษี (IL) อย่างไรก็ตาม ใน
การประชุม AFTA Council ครั้งที่ ๑๕ เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๔๘ อินโดนีเซียแจ้งว่าไม่สามารถ
ดำเนินการโอนย้ายสินค้าข้าวเข้าบัญชีลดภาษีได้ (IL)

๒.๒ ฟิลิปปินส์

๑) ข้าว ฟิลิปปินส์จัดสินค้าข้าวอยู่ในบัญชี (HSL) ตั้งแต่ต้น โดยไม่ได้กำหนดอัตราภาษี
สุดท้ายของสินค้าข้าว อย่างไรก็ตาม ฟิลิปปินส์แจ้งว่าไม่สามารถดำเนินการโอนย้ายสินค้าข้าวมาอยู่ใน
บัญชีลดภาษีได้

๓. อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์จึงได้ร่วมกันผลักดันให้มีการจัดทำพิธีสารว่าด้วยการพิจารณาเป็น
พิเศษสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาล (Protocol to Provide Special Consideration for Rice and Sugar) ขึ้น
ซึ่งพิธีสารฯ ดังกล่าวจะให้สิทธิประเทศที่ยื่นคำขอสามารถชะลอการเปิดตลาดในสินค้าข้าวและน้ำตาลได้
แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากประเทศสมาชิก และมีการจัดทำแผนการลดภาษีรวมถึงหารือกับประเทศ
ผู้ส่งออกสินค้าดังกล่าว ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ เห็นชอบพิธีสารว่าด้วยการ
พิจารณาเป็นพิเศษสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาล และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ลงนามใน
พิธีสารดังกล่าว

ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ ทั้งสองประเทศได้ยื่นคำร้องขอใช้สิทธิตามพิธีสารฯ ดังกล่าว
โดยอินโดนีเซียได้ยื่นคำร้องขอใช้สิทธิในสินค้าน้ำตาลและข้าว ส่วนฟิลิปปินส์ได้ยื่นคำร้องขอใช้สิทธิใน
สินค้าข้าว พร้อมเสนอแผนการเปิดตลาด ดังนี้

- ข้าว - อินโดนีเซียขอยืดเวลาการเปิดเสรีข้าว โดยจะคงอัตราภาษีข้าวที่ร้อยละ ๓๐
ตั้งแต่ปี ๒๐๐๘ (๒๕๕๑) จนถึงปี ๒๐๑๕ (๒๕๕๘) จะเหลือร้อยละ ๒๕

- ฟิลิปปินส์ขอลดอัตราภาษีข้าวภายใต้อาเซียนไว้ตามข้อผูกพันขององค์การ
การค้าโลก (World Trade Organization: WTO) คืออัตราภาษีนอกโควตาร้อยละ ๕๐ และอัตราภาษีใน
โควตาร้อยละ ๔๐ จนถึงปี ๒๐๑๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕) และกำหนดปริมาณนำเข้าจำนวน ๓๕๐,๐๐๐ ตันต่อปี

- น้ำตาล - อินโดนีเซียขอยกยอดลดอัตราภาษีจากร้อยละ ๓๐/๔๐ ลงเหลือร้อยละ ๕/๑๐
ในปี ๒๐๑๕ (๒๕๕๘)

การดำเนินการ

๔. การดำเนินการของไทยต่อการขอใช้สิทธิตามพิธีสารฯ ข้าวและน้ำตาลของทั้งสองประเทศ

๔.๑ การขอใช้สิทธิของอินโดนีเซียในสินค้าน้ำตาล

ไทยคัดค้านอินโดนีเซียที่ไม่มีสิทธิใช้พิธีสารต่อสินค้าน้ำตาล เนื่องจากอินโดนีเซียยังไม่ได้โอนย้ายน้ำตาลเข้าเป็นสินค้าอ่อนไหวสูงตั้งแต่แรก (พิธีสารนี้จะครอบคลุมสินค้าที่เคยเป็นหรือเป็นสินค้าที่อยู่ในบัญชีสินค้าอ่อนไหวสูงเท่านั้น) เนื่องจากการเจรจากับไทยในเรื่องการโอนย้ายไม่เคยได้ข้อยุติ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์เร่งรัดเจรจากับอินโดนีเซียเพื่อขอชดเชยความเสียหายกรณีอินโดนีเซียขอโอนย้ายสินค้าน้ำตาลเข้าสู่บัญชีอ่อนไหวสูงให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว ไทยจึงเรียกร้องให้อินโดนีเซียจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างอินโดนีเซียและไทยในเรื่องการค้าน้ำตาล โดยมีสาระสำคัญคือ

๑) อินโดนีเซียตกลงที่จะให้สิทธิพิเศษทางภาษีกับประเทศไทยและสมาชิกอาเซียนตามที่ระบุแผนการลดภาษีน้ำตาลภายใต้ AFTA ที่แนบท้าย MOU ซึ่งอัตราภาษีปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ ๓๐-๔๐ และมีกำหนดจะลดลงเหลือร้อยละ ๕-๑๐ ในปี ๒๐๑๕ (๒๕๕๘)

๒) อินโดนีเซียจะคงระดับการนำเข้าน้ำตาลจากไทยโดยอิงมูลค่าการนำเข้า ๓ ปีล่าสุด (๒๐๐๕-๒๐๐๗) โดยคำนึงถึงปัจจัยเรื่องราคาตลาดโลกและปริมาณผลผลิตในประเทศในการซื้อน้ำตาลจากประเทศสมาชิกได้ (ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยระหว่างปี ๒๕๔๘-๒๕๕๐ อยู่ที่ ๕๕๔,๑๔๐.๖๗ ตัน)

๓) การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง National Sugar Council of Indonesia และ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลของไทย (the Office of the Cane and Sugar Board of Thailand) ในด้านการค้า การผลิต การบริโภค และราคา รวมทั้งการจัดตั้งกลไกในการหารือเพื่อปรับปรุงการค้าน้ำตาลระหว่างอินโดนีเซียและไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในการนี้ ทั้งสองประเทศได้มีการหารือเกี่ยวกับ MOU หลายครั้ง จนในที่สุดอินโดนีเซียได้ยอมรับร่างข้อเสนอ MOU ของไทยเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ แล้ว ทั้งนี้ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้หารือเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่องในคณะทำงานเพื่อพิจารณาแนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศด้านอุตสาหกรรมอ้อยน้ำตาลทรายและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนชาวไร่อ้อย โรงงาน และผู้ส่งออก โดยมีสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายเป็นฝ่ายเลขานุการ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ได้ให้ความเห็นชอบในร่างดังกล่าวแล้ว

เนื่องจากอินโดนีเซียได้บ่นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพันธกรณีในการลดภาษีสินค้าน้ำตาลมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ โดยอ้างว่าน้ำตาลเป็นสินค้าอ่อนไหวสูงทางการเมือง ถูกจัดอยู่ใน Sufficiency Policy และอินโดนีเซียพยายามใช้ช่องทางการเมืองในการแก้ปัญหา ซึ่งไทยได้พยายามเจรจากับอินโดนีเซียในเรื่องนี้มาโดยตลอดแต่อินโดนีเซียไม่ต้องการเจรจาด้วย ดังนั้น ไทยได้พยายามหาทางออกโดยจัดทำ MOU ร่วมกับอินโดนีเซีย โดยวัตถุประสงค์หลักของการจัดทำ MOU คือ เพื่อผูกพันอินโดนีเซียทางการเมืองให้มีแผนการลดภาษีสินค้าน้ำตาลที่ชัดเจน ไม่ใช่ชะลอการลดภาษีไปเรื่อยๆ ตามอำเภอใจ การที่อินโดนีเซียตกลงที่จะลงนามใน MOU ร่วมกับไทยโดยระบุแผนการเปิดตลาดสินค้าน้ำตาลและแสดงเจตนารมณ์ที่รักษาระดับการนำเข้าน้ำตาลจากไทยจะเป็นสัญญาณที่ดีในทางการค้าและก่อให้เกิดความ

มั่นใจว่า อินโดนีเซียจะมีการเปิดตลาดสินค้าน้ำตาลที่เป็นรูปธรรมและชัดเจน นอกจากนี้ MOU ได้ระบุถึงการจัดตั้งกลไกหรือ Consultative Mechanism ซึ่งยังไม่เคยมีมาก่อน โดยจะเป็นเวทีที่ฝ่ายไทยสามารถหารือกับอินโดนีเซียในเรื่องต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าน้ำตาลระหว่างกัน ทั้งนี้ หากไทยไม่ลงนาม MOU กับอินโดนีเซีย อินโดนีเซียก็จะชะลอการลดภาษีสินค้าน้ำตาลไปเรื่อยๆ และทางออกเดียวที่ไทยทำได้ คือ นำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาทด้านการค้าสินค้า ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและความร่วมมือด้านอื่นๆ กับอินโดนีเซีย ดังนั้น การผลักดันให้อินโดนีเซียลงนามใน MOU จึงน่าจะเป็นทางออกที่เหมาะสม

๔.๒ การขอใช้สิทธิของอินโดนีเซียในสินค้าข้าว ไทยไม่ขัดข้องต่อการขอใช้พิธีสารในสินค้าข้าวของอินโดนีเซียเนื่องจากอินโดนีเซียจัดให้ข้าวเป็นสินค้าอ่อนไหวสูงมาตั้งแต่ต้น อย่างไรก็ตาม ไทยได้คัดค้านการที่อินโดนีเซียขอคงอัตราภาษีไว้ที่ร้อยละ ๓๐ จนถึงปี ๒๐๑๕ ซึ่งไทยกดดันให้อินโดนีเซียลดอัตราภาษีสุดท้ายลงมาในระดับที่ต่ำกว่าร้อยละ ๓๐ ในการประชุมหลายครั้ง จนในที่สุดอินโดนีเซียจึงเสนอที่จะลดอัตราภาษีสุดท้ายลงมาอยู่ที่ร้อยละ ๒๕ ในปี ๒๐๑๕ (๒๕๕๘)

๔.๓ การขอใช้สิทธิของฟิลิปปินส์ในสินค้าข้าว ไทยไม่ขัดข้องต่อการขอใช้สิทธิของฟิลิปปินส์ แต่ไม่เห็นด้วยที่ฟิลิปปินส์ขอคงอัตราภาษีข้าวภายใต้อาเซียนไว้ตามข้อผูกพัน WTO โดยไม่ได้ระบุถึงแผนการว่าหลังจากปี ๒๐๑๒ (๒๕๕๕) ไปแล้ว ฟิลิปปินส์จะดำเนินการเปิดตลาดภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) อย่างไร ซึ่งไทยได้หารือกับฟิลิปปินส์หลายครั้ง โดยในการประชุมคณะกรรมการประสานงานการดำเนินการภายใต้ความตกลง CEPT สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน ครั้งที่ ๕๐ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๑ ณ บรูไนดารุสซาลาม ฟิลิปปินส์ยอมรับที่จะหารือภายในเพื่อจัดทำแผนเปิดตลาดข้าวหลังปี ๒๐๑๒ (๒๕๕๕) แล้ว

การอนุญาตให้ใช้สิทธิตามพิธีสาร

๕. จากความคืบหน้าในข้อ ๔ สำนักเลขาธิการอาเซียนได้เวียนร่างจดหมายลงนามโดยเลขาธิการอาเซียนถึงรัฐมนตรี AFTA Council เพื่อให้ความเห็นชอบต่อการขอใช้สิทธิของอินโดนีเซียในสินค้าข้าวและน้ำตาล และการขอใช้สิทธิของฟิลิปปินส์ในสินค้าข้าว ซึ่งทุกประเทศสมาชิกได้อนุญาตให้ทั้งสองประเทศใช้สิทธิตามพิธีสารแล้ว ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๔๐ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ ณ สิงคโปร์

๖. สำหรับไทยอนุญาตให้ทั้งสองประเทศใช้สิทธิตามพิธีสาร โดยมีเงื่อนไขว่า ฟิลิปปินส์จะต้องจัดทำแผนการเปิดตลาดสินค้าข้าวโดยเร็วและระบุชัดเจนว่า หลังปี ๒๐๑๒ (๒๕๕๕) แล้ว ฟิลิปปินส์จะเปิดตลาดสินค้าข้าวอย่างไร สำหรับอินโดนีเซีย ไทยและอินโดนีเซียจะลงนามในบันทึกความเข้าใจสินค้าน้ำตาลร่วมกัน ซึ่งปัจจุบันกระทรวงพาณิชย์อยู่ระหว่างดำเนินการนำบันทึกความเข้าใจดังกล่าวขอความ

เห็นชอบจากรัฐสภา และคาดว่าทั้งสองประเทศจะลงนามร่วมกันในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนที่จะมีขึ้นในเดือนธันวาคม ศกนี้ ณ กรุงเทพมหานคร

ไทยควรต้องเร่งลงนามบันทึกความเข้าใจ

๗. เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๑ ผู้แทนจาก บริษัท โคคา โคล่า ประเทศไทย จำกัด แจ้งว่า ได้รับร้องเรียนจากบริษัทโคคา โคล่า อินโดนีเซีย ว่า ประสบปัญหา/อุปสรรคการนำเข้าน้ำตาลทรายขาวจากประเทศไทยที่นำไปใช้ในการผลิตน้ำอัดลมของบริษัทฯ เนื่องจากรัฐบาลอินโดนีเซียกำหนดนโยบาย Sufficiency Policy ในสินค้าน้ำตาลซึ่งเป็นสินค้าอ่อนไหวสูงทางการเมือง และส่งเสริมการผลิตน้ำตาลภายในประเทศ ทำให้รัฐบาลอินโดนีเซียเริ่มจำกัดการนำเข้าน้ำตาลทรายขาวและน้ำตาลทรายดิบ โดยลดปริมาณการนำเข้าในปี ๒๐๐๗ ลงประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งผู้แทนบริษัทโคคาโคล่าฯ แจ้งว่ารัฐบาลอินโดนีเซียเริ่มให้ข่าวว่า นโยบายดังกล่าวมีเป้าหมายที่นำไปสู่การยกเลิกการพึ่งพาการนำเข้าน้ำตาลทรายขาวโดยสมบูรณ์ภายในปี ๒๐๑๔ แม้ว่าขณะนี้ อินโดนีเซียจะยังไม่ได้ออกกฎระเบียบห้ามนำเข้าเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ได้เริ่มสร้างกฎระเบียบการนำเข้าในทางปฏิบัติให้ยุ่งยากมากขึ้น ทำให้มีปัญหาน้ำตาลที่ส่งออกจากไทยติดค้างที่ท่าเรืออินโดนีเซีย และใช้เวลานานก่อนจะผ่านออกไปได้

๘. ปัจจุบันอินโดนีเซียใช้น้ำตาลเป็นวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มปริมาณ ๑ ล้านตันต่อปี ซึ่งเป็นน้ำตาลนำเข้าประมาณ ๖๘๐,๐๐๐ ตัน (ไทยส่งออกน้ำตาลไปอินโดนีเซียทั้งน้ำตาลทรายดิบและน้ำตาลทรายขาว ซึ่งถือเป็นตลาดหลักอันดับ ๑ ของไทย โดยปี ๒๐๐๔-๒๐๐๖ ไทยส่งออกน้ำตาลทรายดิบเป็นอันดับ ๒ ปริมาณเฉลี่ย ๒๖๔,๑๘๕ ตัน มูลค่า ๖๖.๓ ล้านดอลลาร์ รองจากออสเตรเลีย และน้ำตาลทรายขาวเป็นอันดับ ๑ ปริมาณเฉลี่ย ๓๕๘,๓๓๓ ตัน มูลค่า ๑๑๘ ล้านดอลลาร์ สำหรับปี ๒๐๐๗ ไทยส่งออกน้ำตาลไปอินโดนีเซียเป็นอันดับ ๑ ปริมาณ ๔๐๕,๕๗๓ ตันมูลค่า ๑๕๕ ล้านดอลลาร์) ในความเป็นจริงกลุ่มผู้ผลิตอาหารและเครื่องดื่มของอินโดนีเซีย ยังต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำตาลทรายขาวอยู่ เนื่องจาก (๑) ปริมาณการผลิตน้ำตาลทรายขาวเพื่อป้อนเข้าอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มภายในอินโดนีเซียเองไม่เพียงพอ (มีโรงงานจำนวนน้อย) ซึ่งรัฐบาลอินโดนีเซียต้องการผลักดันให้มีการขยายโรงงานผลิตน้ำตาลทรายขาวมากขึ้น (๒) บางอุตสาหกรรมต้องการน้ำตาลทรายขาวที่มี specification พิเศษที่โรงงานในอินโดนีเซียยังไม่สามารถทำได้

๙. ในการประชุมคณะกรรมการประสานงานการดำเนินการภายใต้ความตกลง CEPT สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (Coordinating Committee on the Implementation of the CEPT Scheme for AFTA: CCCA) ครั้งที่ ๕๒ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไทยได้ยกข้อกังวลเกี่ยวกับมาตรการนำเข้าน้ำตาลของอินโดนีเซียที่มีความเข้มงวดมากขึ้น เนื่องจากรัฐบาลอินโดนีเซียได้จัดสินค้าน้ำตาลเป็น Self Sufficiency ส่งผลให้จำนวนโควตาน้ำตาลอินโดนีเซียลดลง ซึ่งไม่เพียงแต่กระทบต่อผู้ส่งออกของไทยเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อผู้นำเข้า

อินโดนีเซียที่ใช้น้ำตาลไทยเป็นวัตถุดิบอีกด้วย ในการนี้ อินโดนีเซียชี้แจงว่า รัฐบาลอินโดนีเซียลดจำนวนโควตาน้ำตาลลงประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ตัน ในปีนี้ เนื่องจากราคาน้ำตาลในประเทศตกต่ำอย่างมาก อย่างไรก็ตาม มาตรการลดปริมาณโควตาดังกล่าวเป็นเพียงมาตรการชั่วคราว เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าซึ่งคาดว่าปัญหานี้จะสิ้นสุดในเดือนธันวาคม ๒๕๕๑ ทั้งนี้ อินโดนีเซียยังคงนำเข้าน้ำตาลจากไทยมากที่สุดคือประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ ตัน จากการนำเข้าทั้งหมด ๑ ล้านตัน โดยจะพยายามรักษาระดับการนำเข้าตามที่มีการระบุไว้ใน MOU ที่ได้เคยหารือกัน

๑๐. ไทยควรต้องเร่งลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าว เนื่องจากการที่รัฐบาลอินโดนีเซียกำหนดนโยบาย Sufficiency Policy ในสินค้าน้ำตาลซึ่งเป็นสินค้าอ่อนไหวสูงทางการเมือง และส่งเสริมการผลิตน้ำตาลภายในประเทศ จึงไม่มีหลักประกันได้ว่า อินโดนีเซียจะลดการนำเข้าน้ำตาลปริมาณเท่าใด และจะลดการนำเข้าจากไทยปริมาณเท่าใด ดังนั้น หากไทยได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างไทยและอินโดนีเซียเรื่องน้ำตาล ไทยจะมีหลักประกันว่าอินโดนีเซียจะยังคงรักษาระดับการนำเข้าน้ำตาลจากไทย นอกจากนี้ ในบันทึกความเข้าใจได้กำหนดให้มีการจัดตั้งกลไกในการหารือเพื่อปรับปรุงการค้าน้ำตาลระหว่างอินโดนีเซียและไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น หากอินโดนีเซียลดการนำเข้าหรือไม่สามารถรักษาระดับการนำเข้าน้ำตาลไว้ได้ตามที่ตกลงกันไว้ ไทยก็สามารถใช้เวทีดังกล่าวในการแก้ไขปัญหาสองฝ่ายได้

สภาวะการณ์อุตสาหกรรมน้ำตาลของอินโดนีเซีย*

อุตสาหกรรมน้ำตาลมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย โดยเป็นแหล่งที่สร้างรายได้ใหม่แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อยมากกว่า ๑ ล้านคน ในเกาะชวา และอีก ๐.๘๕ ล้านคน ในเกาะสุมาตรา รัฐบาลอินโดนีเซียได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าวอย่างมาก ประกอบกับน้ำตาลเป็นสินค้าที่จำเป็นและมีความอ่อนไหว รองจากสินค้าข้าว รัฐบาลอินโดนีเซีย จึงกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการช่วยเหลือและกำกับดูแล เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายใน รวมทั้งมีราคาที่เหมาะสมและมีให้เกิดภาวะขาดแคลน ซึ่งปัจจุบันอินโดนีเซียพยายามที่จะเพิ่มผลผลิตให้พอกเพียงพอกับการบริโภคภายในประเทศ แม้จะเป็นเรื่องที่ยากยิ่งก็ตาม และได้ส่งผลให้เกิดมีน้ำตาลรีไฟน์จำนวนมากหมุนเวียนในตลาดบริโภคในประเทศ จนเกิดการกดค่าน้ำตาล ซึ่งคงทำให้อินโดนีเซียลดการนำเข้าน้ำตาลได้

พื้นที่เพาะปลูกอ้อย

พื้นที่เพาะปลูกอ้อยในอินโดนีเซียมีประมาณ ๓๔๔,๐๐๐ เฮกเตอร์ (ประมาณ ๖๓% ของพื้นที่เพาะปลูกอ้อยอยู่ในเกาะชวา) นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่ซึ่งมีศักยภาพในการเพาะปลูกอ้อยอีกจำนวนมาก ในสุมาตรา สุลาเวสี มาลุกู และปาปัว ซึ่งสามารถผลิตอ้อยในปริมาณเพียงพอสำหรับการสร้างโรงงานน้ำตาลขึ้นใหม่ได้อีก ๑๕ โรง (กำลังการผลิต ๕,๐๐๐ – ๒๐,๐๐๐ ตัน/วัน) ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายที่จะขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นเป็น ๔๔๔,๐๐๐ เฮกเตอร์ ในอนาคต

การผลิตน้ำตาล

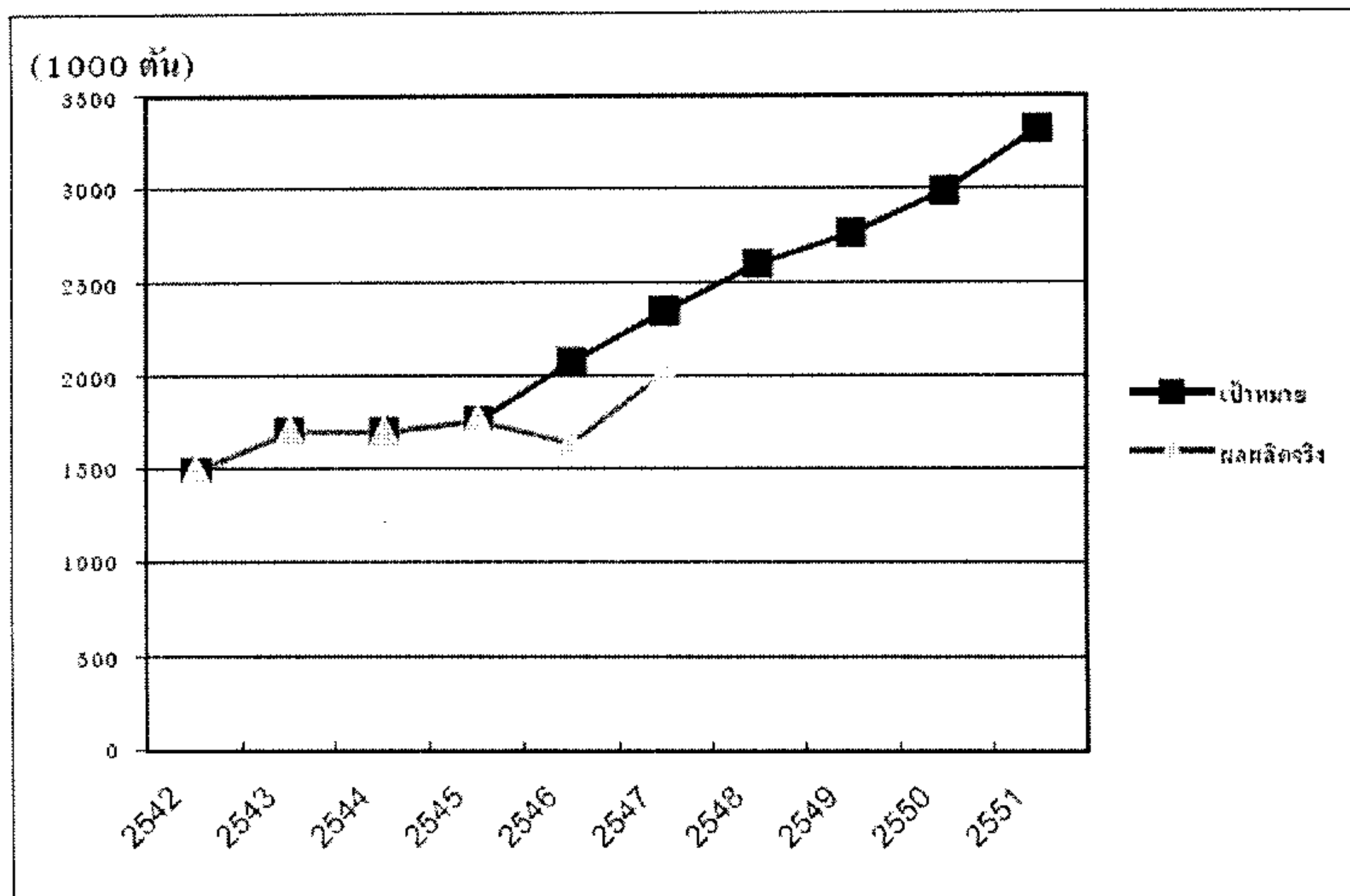
ในปัจจุบัน อินโดนีเซียมีโรงงานน้ำตาลรวมทั้งสิ้น ๕๘ โรง มีกำลังการผลิตรวม ๑๕๗,๘๔๗ ตัน/วัน ในจำนวนนี้มี ๔๖ โรง ตั้งอยู่ในเกาะชวา และอีก ๘ และ ๔ โรง ตั้งอยู่ในสุมาตราและสุลาเวสี ตามลำดับ ผลผลิตน้ำตาลในอินโดนีเซียได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มจาก ๑.๔๕ ล้านตัน ในปี ๒๕๔๒ เป็น ๑.๗๖ ล้านตัน ในปี ๒๕๔๕ ต่อมาในปี ๒๕๔๖ ผลผลิตน้ำตาลได้ลดลงเหลือ ๑.๖๓ ล้านตัน และเพิ่มขึ้นเป็น ๒ ล้านตัน ในปี ๒๕๔๗ หรือเพิ่มขึ้นประมาณ ๑๕.๕% ในปี ๒๕๕๐ ผลผลิตน้ำตาลเพิ่มขึ้นอีกเป็น ๒.๗ ล้านตัน และข้อมูลล่าสุด ในปี ๒๕๕๑ นี้ อินโดนีเซียจะมีผลผลิตน้ำตาลเพิ่มขึ้นเป็น ๓.๓ ล้านตัน อย่างไรก็ตาม ปริมาณการผลิตน้ำตาลของอินโดนีเซียยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในประเทศ จำเป็นต้องนำเข้าจากประเทศไทย

* เรียบเรียงจากข้อมูลรายงานสภาวะการณ์อุตสาหกรรมน้ำตาลของประเทศอินโดนีเซีย ของกองนโยบายอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย สำนักคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

ตารางแสดงประสิทธิภาพการผลิตอ้อย

ปี	อ้อย	น้ำตาล
	(ตัน/เฮกเตอร์)	(ล้านตัน)
๒๕๔๒	๖๒.๖	๑.๔๕
๒๕๔๓	๗๐.๖	-
๒๕๔๔	๗๔.๑	-
๒๕๔๕	๗๒.๗	๑.๗๖
๒๕๔๖	๖๗.๔	๑.๖๓
๒๕๔๗	๗๗.๔	๒
๒๕๕๐	-	๒.๗
๒๕๕๑	-	๓.๓ (ประมาณการ)

กราฟแสดงผลผลิตน้ำตาลของอินโดนีเซีย

การบริโภคน้ำตาล

ในช่วงปี ๒๕๔๐-๒๕๔๗ การบริโภคน้ำตาลของอินโดนีเซียมีอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๓.๑-๓.๗% ต่อปี โดยในปี ๒๕๔๐ มีการบริโภคจำนวน ๓.๐๕๕ ล้านตัน และลดลงเหลือ ๒.๗๕๓

ล้านตันในปี ๒๕๔๑ (ช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ) หลังจากนั้น ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มเป็น ๓.๔๐ ล้านตันในปี ๒๕๔๗ และล่าสุดในปี ๒๕๕๑ คาดว่าจะเพิ่มเป็น ๔.๘๕ ล้านตัน

ตารางแสดงปริมาณการบริโภคน้ำตาลของอินโดนีเซีย

ปี	การบริโภค (๑,๐๐๐ ตัน)	อัตราการเพิ่ม (%)
๒๕๔๐	๓,๐๕๕	
๒๕๔๑	๒,๖๕๓	(๕.๓)
๒๕๔๒	๒,๖๘๕	๓.๐
๒๕๔๓	๓,๓๔๓	๑๑.๕
๒๕๔๔	๓,๐๘๕	(๗.๓)
๒๕๔๕	๓,๒๐๐	๓.๔
๒๕๔๖	๓,๓๐๒	๓.๒
๒๕๔๗	๓,๔๐๔	๓.๑
๒๕๕๑	๔,๘๕๐	-

นโยบายน้ำตาลของอินโดนีเซีย

นโยบายน้ำตาลของอินโดนีเซีย ผลจากวิกฤตเศรษฐกิจ โรงงานน้ำตาลหลายโรงงานประสบปัญหาทางการเงิน และมีการผลิตน้ำตาลลดลง (ลดลงประมาณ ๓๕%) ในช่วงปี ๒๕๓๗-๒๕๔๕) รัฐบาลอินโดนีเซียจึงได้ให้การช่วยเหลือ โดยกำหนดมาตรการปกป้องทั้งในรูปแบบภาษีและมิใช่ภาษี และมีการควบคุมการนำเข้า โดยได้จัดตั้งรัฐวิสาหกิจนำเข้าน้ำตาล ๕ ราย นอกเหนือจากหน่วยงาน BULOG นอกจากนี้ ในปี ๒๕๔๕ คณะกรรมการน้ำตาล (Sugar Committee) ของกระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย ได้เสนอแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำตาลต่อรัฐบาล โดยเสนอมาตรการในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตทั้งด้านอ้อยและน้ำตาล เช่น การปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์อ้อย การขยายพันธุ์อ้อย การใช้อ้อยต่อจาก ๓ เป็น ๔ ครั้ง การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา การช่วยเหลือทางการเงิน การกำหนดราคาอ้อย การขยายพื้นที่เพาะปลูกอ้อย และการกำหนดมาตรการปกป้องอื่น ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ ได้กำหนดเป้าหมายที่จะเพิ่มผลผลิตน้ำตาลเป็น ๒.๕-๓.๐๐ ล้านตันภายในปี ๒๕๕๐

ล่าสุด เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๑ ที่ผ่านมา รัฐบาลอินโดนีเซียให้โรงงานนำเข้าน้ำตาลเพื่อรีไฟน์ตามกำลังการผลิต และอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มได้นำเข้าน้ำตาลรีไฟน์ จำนวน ๖๘๔,๐๐๐ ตัน กระทรวงการค้าของอินโดนีเซียจึงได้พิจารณาเพิ่มอัตราภาษีนำเข้า โดยน้ำตาลทรายดิบเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓๐ จาก ๕๕๐ รูเปียห์ (๒ บาท) ต่อกิโลกรัม เป็น ๗๑๕ รูเปียห์ (๒.๖๐ บาท) ต่อกิโลกรัม และน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕๐ จาก ๗๕๐ รูเปียห์ (๒.๘๘ บาท) ต่อกิโลกรัม เป็น ๑,๑๘๕ รูเปียห์ (๔.๓๒ บาท) ต่อกิโลกรัม

ไทยส่งออกน้ำตาลไปยังอินโดนีเซีย

อินโดนีเซียนำเข้าน้ำตาลจากประเทศไทยมากกว่าประเทศอื่น และมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกๆ ปี นับได้ว่าประเทศอินโดนีเซียเป็นคู่ค้าน้ำตาลที่สำคัญของประเทศไทย ซึ่งมีสถิติการส่งออกน้ำตาลจากประเทศไทยไปยังอินโดนีเซีย ดังต่อไปนี้

<u>ปี พ.ศ.</u>	<u>ปริมาณ (ตัน)</u>	<u>มูลค่า (บาท)</u>
๒๕๕๑ (ม.ค. – ก.ย.)	๑,๔๑๑,๑๖๕.๕๕	๑๓,๐๒๗,๐๐๕,๑๕๗.๕๓
๒๕๕๐	๑,๓๖๗,๗๕๐.๑๕	๑๒,๕๘๓,๓๔๕,๑๗๖.๖๒
๒๕๔๙	๓๓๘,๘๔๐.๐๐	๓,๘๕๕,๕๕๐,๔๔๒.๓๘
๒๕๔๘	๑,๑๓๑,๕๕๘.๓๔	๑๐,๔๘๐,๗๖๔,๘๔๘.๑๑

สถานการณ์อ้อยและน้ำตาลของประเทศไทย

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ได้รายงานข้อมูลสถานการณ์อ้อยและน้ำตาลของประเทศไทย ดังต่อไปนี้

ในปีการผลิต ๒๕๕๐/๒๕๕๑ มีพื้นที่เพาะปลูกอ้อยรวมทั้งประเทศ ๖,๒๘๒,๘๗๔ ไร่ มีปริมาณอ้อยทั้งหมด ๗๘,๐๐๔,๕๖๐ ตัน พื้นที่เพาะปลูกอ้อยสำหรับส่งโรงงาน ๕,๘๘๕,๔๑๗ ไร่ มีปริมาณอ้อยเข้าหีบจำนวน ๗๕,๒๘๒,๔๐๑ ตัน คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย ๑๒.๕๘ ตัน/ไร่ และมีปริมาณการผลิตกากน้ำตาล จำนวน ๓,๒๗๘,๓๔๓ ตัน

ตารางแสดงผลผลิตอ้อยและน้ำตาล

ปีการผลิต	๒๕๔๕/ ๒๕๔๖	๒๕๔๖/ ๒๕๔๗	๒๕๔๗/ ๒๕๔๘	๒๕๔๘/ ๒๕๔๙	๒๕๔๙/ ๒๕๕๐	๒๕๕๐/ ๒๕๕๑
รายการ						
พื้นที่ปลูก(ล้านไร่)	๗.๑	๗.๐	๖.๗	๖.๐	๖.๓	๖.๒๘
ผลผลิต(ล้านตัน)	๗๔.๓	๖๕.๐	๔๘.๖	๔๗.๗	๖๔.๔	๗๘
ผลผลิตต่อไร่(ตัน)	๑๐.๔	๙.๓	๗.๔	๗.๙	๑๐.๒	๑๒.๕๘
ผลผลิตน้ำตาล (ล้านตัน)	๗.๓	๗.๐	๕.๒	๔.๗	๖.๗	๗.๐

การบริโภคน้ำตาลทรายภายในประเทศ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ ๓๓ ของปริมาณผลผลิตน้ำตาลที่ผลิตได้ เหลือจากนั้นเป็นการส่งออกขายยังต่างประเทศ เมื่อสัดส่วนการส่งออกน้ำตาลมากกว่าการบริโภคภายในประเทศ ดังนั้น ราคาน้ำตาลและราคาอ้อยส่งเข้าโรงงานจึงได้รับผลกระทบจากราคาน้ำตาลในระดับโลก การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำตาลในตลาดต่างประเทศจึงมีผลต่อราคาน้ำตาลในประเทศด้วย

ตารางแสดงการใช้น้ำตาลในประเทศและปริมาณส่งออกน้ำตาล

หน่วย: ล้านตัน

ปี	2546	2547	2548	2549	2550
ใช้ในประเทศ	1.9	1.9	2.0	2.1	2.0
ส่งออก	5.1	4.6	3.0	2.2	4.7

ที่มา : ผลผลิตน้ำตาลและการใช้ในประเทศ จากสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
ปริมาณส่งออก จากกรมศุลกากร

ตารางแสดงราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย

ปีการผลิต	ราคาอ้อย (บาท/ตัน)		ผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย (บาท/กระสอบ)	
	ขั้นต้น	ขั้นสุดท้าย	ขั้นต้น	ขั้นสุดท้าย
2539/40	500	561.67	220.92	292.45
2540/41	600	689.82	273.47	363.88
2541/42	500	485.39	227.97	224.34
2542/43	450	478.37	211.66	218.08
2543/44	600	688.90	305.44	317.27
2544/45	530	530.39	250.79	253.18
2545/46	500	530.74	227.92	248.34
2546/47	465	503.94	214.25	243.63
2547/48	620	657.65	292.18	319.96
2548/49	800	846.50	342.86	362.70
2549/50	800	702.19	342.86	300.94
2550/51	600	-	257.14	-

หมายเหตุ : 1. ปีการผลิต 2546/47 ผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้าย เป็นบาทต่อตันอ้อย

2. ปีการผลิต 2547/48 - ปัจจุบัน ผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้น

และขั้นสุดท้ายเป็นบาทต่อตันอ้อย

สำนักนโยบายอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย สอน.

ราคาน้ำตาลทรายดิบตลาดนิวยอร์กเฉลี่ยรายเดือน ตั้งแต่ปี 2534 - 2551

ปี	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	ราคาเฉลี่ย			อัตราแลกเปลี่ยนเงิน เดือน ม.ค.- ธ.ค. ของแต่ละปี
													เซนต์/ปอนด์	บาท/ กส.	บาท/เหรียญสหรัฐ	
2534	8.88	8.57	9.22	8.55	7.88	9.37	10.26	9.45	9.39	9.10	8.79	9.03	9.04	506.66	25.42	
2535	8.43	8.06	8.22	9.53	9.62	10.52	10.30	9.78	9.28	8.66	8.54	8.15	9.09	507.06	25.30	
2536	8.27	8.61	10.75	11.30	11.87	10.35	9.59	9.30	9.52	10.25	10.08	10.48	10.03	557.72	25.22	
2537	10.29	10.80	11.71	11.06	11.79	12.04	11.73	12.05	12.63	12.75	13.88	14.76	12.12	669.57	25.05	
2538	14.87	14.43	14.58	13.66	13.49	13.99	13.47	13.70	12.72	11.94	11.96	12.40	13.43	735.99	24.85	
2539	12.57	12.96	13.04	12.43	11.98	12.55	12.82	12.32	11.93	11.65	11.29	11.36	12.24	681.18	25.24	
2540	11.13	11.06	11.17	11.50	11.54	12.02	12.09	12.54	12.65	12.86	13.22	12.89	12.06	828.98	31.19	
2541	11.71	11.06	10.66	10.27	10.20	9.33	9.70	9.50	8.21	8.24	8.74	8.88	9.71	880.74	41.15	
2542	8.45	7.05	6.16	5.44	5.83	6.68	6.11	6.39	6.98	6.90	6.54	6.00	6.54	544.20	37.72	
2543	5.64	5.50	5.54	6.46	7.40	8.72	9.62	11.14	10.35	10.95	10.02	10.23	8.46	747.53	40.06	
2544	10.65	10.26	9.64	9.27	10.02	9.80	9.48	8.76	8.63	7.26	7.80	8.02	9.13	893.53	44.38	
2545	7.97	6.82	7.27	7.12	7.33	7.07	8.02	7.86	8.54	8.84	8.86	8.76	7.87	744.66	42.91	
2546	8.50	9.15	8.51	7.92	7.42	6.85	7.18	7.31	6.70	6.74	6.83	6.95	7.51	685.49	41.43	
2547	6.42	7.01	8.24	8.21	8.08	8.42	9.17	8.99	9.10	9.84	9.65	10.19	8.61	762.50	40.17	
2548	10.32	10.51	10.57	10.19	10.20	10.45	10.89	11.09	11.59	12.67	12.86	15.12	11.37	1,006.82	40.16	
2549	17.39	18.93	18.00	18.25	17.88	16.18	16.61	13.60	12.46	12.08	12.38	12.46	15.52	1,294.24	37.83	
2550	11.85	11.63	11.45	10.85	10.76	11.05	12.18	11.66	11.61	11.82	11.82	12.49	11.60	880.56	34.44	
2551	13.75	15.16	14.55	13.69	12.19	13.29	14.90	15.58	14.74	13.02						
อัตราแลกเปลี่ยนเงินเฉลี่ย เดือน ม.ค.- ธ.ค. 51	33.07	32.49	31.34	31.47	31.98	33.07	33.37	33.73	34.17	34.29						

ที่มา : F.O.Licht's International Sugar and Sweetener Report

ราคาหน่วย : เซนต์/ปอนด์ เอฟ.โอ.ไอ.แอนด์ สวีตเนอร์

ข้อมูลจาก : บริษัทฮอชองและน้ำตาลไทย จำกัด

รวบรวมและจัดทำโดย : สำนักนโยบายอุตสาหกรรมและน้ำตาลทราย

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและน้ำตาลทราย

บทความจากสื่อมวลชน

อุปสรรคการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน^๑

การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM retreat) ระหว่าง ๓-๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ที่ผ่านมา ณ กรุงบันดาเสรี เบกาวัน ประเทศบรูไน ที่ประชุมมีมติเห็นชอบแผนการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC blueprint) โดยจะมีการเปิดตลาดในภูมิภาคอาเซียน เพื่อมุ่งสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC : ASEAN Economic Community) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๘

จากหนังสือ “ชุมชนนิยม” ได้มีหลักซึ่งเป็นแนวคิดการสร้างชุมชนในระดับภพย่อย หลักการสร้างชุมชนในหนังสือดังกล่าวมี ๗ ประการคือ มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน มีผลประโยชน์ร่วมกัน มีความเป็นเจ้าของร่วมกัน มีกิจการร่วมกัน มีกิจกรรมร่วมกัน มีระบบการจัดการร่วมกัน และมีการเรียนรู้ร่วมกัน โดยจะใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ความสำเร็จของการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากหลักการทั้ง ๗ นี้

ขาดความผูกพันกับวิสัยทัศน์ แม้ว่าประเทศอาเซียนจะมีจุดมุ่งหมายร่วมกันอย่างชัดเจนในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๘ และมีการจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อไปสู่จุดหมายดังกล่าว แต่วิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงานยังเป็นเพียงหลักการเบื้องต้น รัฐบาลของประเทศสมาชิกยังไม่ผูกมัดตัวเองต่อวิสัยทัศน์ดังกล่าว ทำให้ขาดเจตจำนงทางการเมือง รวมทั้งกระแสการเจรจาการค้าเสรีแบบทวิภาคี ยังทำให้ความสำคัญของความร่วมมือระดับภูมิภาคลดลง

ขาดผลประโยชน์ร่วมอย่างเพียงพอ อาเซียนมีความพยายามสร้างร่วมมือบนพื้นฐานของที่ทุกประเทศได้ประโยชน์ร่วมกัน สืบเกิดได้จากบรรทัดฐานสำคัญของอาเซียน คือ ฉันทานุมัติและความสมัครใจ แต่ในความเป็นจริง มีความเป็นไปได้ยากที่จะจัดตั้งการเป็นประชาคมในระดับภูมิภาค เนื่องจากประเทศสมาชิกมีความแตกต่างของระดับการพัฒนาค่อนข้างมาก อาจทำให้การกระจายผลประโยชน์ไม่เท่าเทียมกัน ยิ่งไปกว่านั้น ประเทศอาเซียนยังเป็นคู่แข่งกันเองทั้งด้านการค้า และด้านการดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งอาจแตกต่างจากยุโรปที่มีลักษณะเป็น “คู่ค้ากันโดยธรรมชาติ” (natural trading partner)

^๑ เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ “อุปสรรคการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” เข้าถึงได้จาก

http://www.kriengsak.com/index.php?components=content&id_content_category_main=๒๑&id_

[content_topic_main=๓๖&id_content_management_main=๓๓๑](http://www.kriengsak.com/index.php?components=content&id_content_category_main=๒๑&id_content_management_main=๓๓๑) สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

ขาดความรู้สึกเป็นเจ้าของ ประชาชนในอาเซียนยังขาดความรู้สึกเป็นเจ้าของภูมิภาคนี้ร่วมกัน เนื่องจากแต่ละประเทศมีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันมาก และไม่มีประสบการณ์หรือประวัติศาสตร์ที่ต้องต่อสู้ร่วมกัน ขณะที่ประชาชนยังไม่ได้รับการสื่อสารวิสัยทัศน์การจัดตั้งประชาคมอาเซียนอย่างเพียงพอ ประชาชนในแต่ละประเทศยังคงถือว่าตนเองเป็นคนของประเทศตน โดยไม่เห็นประโยชน์ของการอ้างถึงความเป็นประชาชนของความเป็นอาเซียน

ขาดกติกาที่เข้มแข็ง อาเซียนยังขาดกติกาที่เข้มแข็ง วิถีอาเซียนมีลักษณะของการไม่มีพิธีรีตอง โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่าความสัมพันธ์เชิงสถาบัน และไม่ให้ความสำคัญต่อข้อผูกมัดที่ตายตัวและข้อตกลงเชิงกฎหมาย ความร่วมมือของอาเซียนจึงมีลักษณะเป็นการประกาศ (declaration) ไม่ใช่สนธิสัญญา (treaty) อาเซียนยังขาดกฎเกณฑ์ในการดำเนินงาน ขาดกลไกชักจูงให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามพันธกรณีต่าง ๆ และไม่มีกลไกในการระงับข้อพิพาทอย่างใดก็ตาม หลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในเอเชีย อาเซียนได้ร่วมกันแก้ปัญหาข้างต้น อาทิ สร้างกลไกจัดการข้อพิพาท จัดตั้งหน่วยงานด้านกฎหมายในสำนักเลขาธิการอาเซียน ฯลฯ

ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน อาเซียนได้พยายามจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก แต่กิจกรรมส่วนใหญ่ยังเป็นกิจกรรมของกลุ่มคนระดับชนชั้นสูง สถาบันของอาเซียนถูกให้ฉายาว่าเป็นเพียง สมาคมของรัฐบาลและชนชั้นสูง นอกจากนี้ การประชุมระดับผู้นำและรัฐมนตรีมีไม่บ่อยครั้งนัก เมื่อเปรียบเทียบกับสหภาพยุโรปที่ผู้นำรัฐบาลมีการประชุมกัน ๒ ครั้งต่อปี รัฐมนตรีของอาเซียนประชุมกันเพียงปีละ ๑ ครั้ง ไม่ต้องกล่าวถึงประชาชนในอาเซียน เพราะยังขาดกิจกรรมที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระดับประชาชน

ขาดระบบจัดการที่มีประสิทธิภาพ อาเซียนยังขาดระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ โครงสร้างสำนักงานเลขาธิการอาเซียนยังอ่อนแอ เพราะมีลักษณะการทำงานเป็นรูปแบบคณะกรรมการ ที่มีอำนาจและบทบาทที่จำกัด ตลอดจนขาดแคลนบุคลากร การสนับสนุนด้านงบประมาณ และการสนับสนุนด้านการเมือง เพราะนักการเมืองและผู้นำประเทศต่าง ๆ ยังไม่ต้องการแบ่งอำนาจให้กับสถาบันของภูมิภาค นอกจากนี้ กระบวนการตัดสินใจใช้หลักฉันทามติในทุกเรื่อง ทำให้ขาดความยืดหยุ่นและความคล่องตัวในการดำเนินงาน

ขาดการเรียนรู้ร่วมกัน ภูมิภาคอาเซียนยังขาดกลไกและกระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ประชาชนในแต่ละประเทศยังไม่รู้จักประเทศเพื่อนบ้านของตนเองมากเพียงพอ แต่กลับรู้จักประเทศนอกภูมิภาคมากกว่า เนื่องจากอาเซียนยังขาดช่องทางการเรียนรู้จักประเทศเพื่อนบ้าน ขาดช่องทางการถ่ายทอดและส่งผ่านข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ระหว่างกัน

กล่าวโดยสรุป อาเซียนยังห่างไกลจากความสำเร็จในการรวมกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพราะผู้นำทางการเมืองยังขาดความตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของ

ความร่วมมือกัน กลไกที่สนับสนุนความร่วมมือยังขาดประสิทธิภาพ ในขณะที่ประชาชนของประเทศต่าง ๆ ไม่รู้จักกันมากเพียงพอ

ในปัจจุบัน การมุ่งสู่วิสัยทัศน์อาเซียน ยังเป็นการดำเนินการของระดับชนชั้นนำ และการพัฒนาโครงสร้างและกลไกต่าง ๆ ในภูมิภาคเท่านั้น แต่ประเด็นสำคัญที่ยังไม่ถูกให้ความสำคัญมากนัก คือการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประชาชน และการสร้างความตระหนักถึงความเป็นประชาชนของอาเซียน ซึ่งเป็นรากฐานที่ทำให้การรวมตัวของภูมิภาคประสบความสำเร็จ

เปิดพิมพ์เขียวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตั้งธงฝันไกลต้องไปให้ถึง^๑

เป้าหมายของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจตามทีระบุไว้ในวิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๒๐ (พ.ศ.๒๕๖๓) คือการดำเนินการไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ

- ๑) การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
- ๒) การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
- ๓) การเป็นภูมิภาคที่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน
- ๔) การเป็นภูมิภาคที่บูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกได้อย่างสมบูรณ์

ทั้งนี้ จะขอนำเสนอเฉพาะด้านแรก คือการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

การเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี

แม้อาเซียนประสบความสำเร็จในการยกเลิกภาษีภายใต้ AFTA เหลือ ๐% ใ้ระดับหนึ่ง แต่ยังคงต้องขจัดอุปสรรคที่มีใช้ภาษีด้วย รวมทั้งมีมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้า เช่น การปรับประสานพิธีการศุลกากร การอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จุดเดียว (ASEAN Single Window: ASW) การปรับปรุงแนวปฏิบัติของแหล่งกำเนิดสินค้าอย่างต่อเนื่อง และปรับประสานด้านมาตรฐานและการรับรองการยกเลิกภาษียังได้จัดทำใหม่ภายใต้

^๑ มติชนรายวัน วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๑๐๘๐๗ เข้าถึงได้จาก <http://www.nidambc๑๑.net/ekonomiz/๒๐๐๗๑๔/๒๐๐๗october๑๒pb.htm> สืบค้นเมื่อ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

การทบทวนความตกลง ในชื่อ CEPT-AFTA เป็นการขจัดภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าทุกรายการ หรือลดภาษีสินค้าให้อยู่ที่ ๐-๕% (ยกเว้นสินค้าอ่อนไหวและอ่อนไหวสูง) ภายในปี ค.ศ.๒๐๑๐ สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม ๖ ประเทศ ได้แก่ บรูไน มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และไทย และภายในปี ค.ศ.๒๐๑๕ สำหรับประเทศสมาชิกที่เข้าใหม่ โดยมีความยืดหยุ่นสำหรับสินค้าอ่อนไหวบางรายการได้ถึงปี ค.ศ.๒๐๑๘ โดยกำหนดไว้คือ ภาษี ๐-๕% ภายในวันที่ ๑ มกราคม ค.ศ.๒๐๑๓ สำหรับเวียดนาม วันที่ ๑ มกราคม ค.ศ.๒๐๑๕ สำหรับลาวและพม่า และวันที่ ๑ มกราคม ๒๐๑๗ สำหรับกัมพูชา

ส่วนการขจัดมาตรการที่มีใช้ภาษี (NTBs) อาเซียนกำหนดจะยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีต่างๆภายในปี ค.ศ.๒๐๑๕ โดยสมาชิกเก่า เริ่มภายในปี ค.ศ.๒๐๑๐ ยกเว้นฟิลิปปินส์เริ่มปี ค.ศ.๒๐๑๒ ส่วนสมาชิกใหม่ ๔ ประเทศ คือ เวียดนาม ลาว กัมพูชา และพม่า เริ่มปี ค.ศ.๒๐๑๕ และให้ยืดหยุ่นถึงปี ค.ศ.๒๐๑๘

นอกจากนี้ยังต้องมีการพัฒนากฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการผลิตของโลกเพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างสมาชิกอาเซียน และต้องมีการปรับปรุง เช่น ทบทวนกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าที่ใช้โดยประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งในภาพรวมและรายประเทศ และพิจารณาแนวทางการคำนวณแหล่งกำเนิดสินค้าแบบสะสมที่เป็นไปได้ ต้องมีการอำนวยความสะดวกทางการค้า ปรับประสานกฎระเบียบ ขั้นตอน วิธีการ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการค้าและศุลกากรที่ไม่ยุ่งยาก ให้เป็นแนวเดียวกัน และมีมาตรฐาน เพื่อลดต้นทุนทางธุรกรรมในอาเซียน และช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยต้องปรับวิสัยทัศน์ด้านศุลกากรของอาเซียนในปี ค.ศ.๒๐๒๐ เป็นปี ค.ศ.๒๐๑๕ ให้สอดคล้องกับการเร่งจัดตั้ง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (ASEAN Single Window: ASW) หมายถึงพัฒนาระบบศุลกากรภายในประเทศ ณ จุดเดียว (National Single Window: NSW) ของแต่ละประเทศ จากนั้นเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการบริการแบบเบ็ดเสร็จด้านศุลกากร ของอาเซียน (ASW) ที่ใช้เอกสารและข้อมูลเดียว และตรวจปล่อยสินค้าเพียงครั้งเดียว จะช่วยเร่งการตรวจสอบทางศุลกากร ลดขั้นตอนและเวลาการทำธุรกรรม ช่วยเสริมสร้างให้การค้ามีประสิทธิภาพและเพิ่มขีดความสามารถ โดย ๖ ประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม จะเริ่มภายในปี ค.ศ.๒๐๑๘ ส่วนสมาชิกใหม่ ๔ ประเทศ จะไม่ช้าไปกว่าปี ค.ศ.๒๐๑๒

การเคลื่อนย้ายบริการเสรี

โดยการลดข้อจำกัดต่อผู้ให้บริการของอาเซียน การให้บริการ และการประกอบธุรกิจในประเทศสมาชิกอื่น การเจรจาการค้าบริการบางสาขา เช่น การเงินและการขนส่งทางอากาศ จะดูแลโดยรัฐมนตรีที่รับผิดชอบโดยตรง ทั้งนี้ จะยกเลิกข้อกีดกันการเปิดเสรีการค้าบริการทั้งหมดอย่างต่อเนื่อง สำหรับ ๔ สาขาสำคัญ ได้แก่ ขนส่งทางอากาศ เทคโนโลยีสารสนเทศ สุขภาพ และท่องเที่ยว ในปี ค.ศ.๒๐๑๐ และบริการโลจิสติกส์ ในปี ค.ศ.๒๐๑๓ จัดทำและดำเนินการตามข้อตกลง/ความตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา ความสามารถ ประสบการณ์และคุณสมบัติ (การจดทะเบียนรับรองและการรับรอง) สำหรับบริการวิชาชีพที่สำคัญ ในปี ค.ศ.๒๐๐๘ และจัดทำข้อตกลงหรือความตกลงยอมรับร่วม สำหรับวิชาชีพและผู้ให้บริการด้านเทคนิคในสาขาอื่นๆ ที่ตกลงร่วมกัน ในปี ค.ศ.๒๐๑๕

การเคลื่อนย้ายการลงทุนเสรี

จะเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการลงทุนระหว่างกันในอาเซียน การเปิดเสรีการลงทุนใหม่ และการนำผลกำไรกลับมามลงทุนใหม่จะช่วยสนับสนุน และพัฒนาเศรษฐกิจภายในของอาเซียน

ภายใต้กรอบความตกลงเขตการลงทุนของอาเซียน ระบุการเปิดเสรีทุกอุตสาหกรรม ได้แก่ การผลิต เกษตร ประมง ป่าไม้ และเหมืองแร่ และบริการที่เกี่ยวข้องกับ ๕ ภาค และให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment: NT) แก่ นักลงทุนทั้งก่อนและหลังการลงทุน โดยมีข้อจำกัดได้ตามรายการที่อยู่ในบัญชีขั้วชั่วคราว (Temporary Exclusion List) และรายการอ่อนไหว (Sensitive List) ของประเทศสมาชิก ทั้งนี้ รายการขั้วชั่วคราวจะต้องถูกยกเลิกภายในเวลาที่กำหนด ในขณะที่รายการอ่อนไหวไม่มีกรอบเวลาในการยกเลิก แต่จะต้องมีการทบทวนเป็นคราวๆ

ทั้งนี้ ความตกลงเขตการลงทุนอาเซียนเต็มรูปแบบ ประกอบด้วย

- การคุ้มครองการลงทุน ให้การคุ้มครองแก่นักลงทุนทุกประเภท โดยดำเนินงาน : ส่งเสริมความร่วมมือด้านการลงทุน ดังนี้ กลไกยุติข้อพิพาทระหว่างนักลงทุนกับรัฐ (investor-state dispute settlement mechanism) การโอน (transfer) และการส่งคืน (repatriation) ทุน กำไร หนี้ ขอบเขตการยึดทรัพย์ (expropriation) และการชดเชย (compensation) ที่โปร่งใส ให้ความคุ้มครองและความมั่นคงเต็มรูปแบบ ให้การชดเชยจากการเกิดจลาจล (strife)

- การอำนวยความสะดวกและความร่วมมือ ส่งเสริมกฎระเบียบ กฎหมาย นโยบาย และ ขั้นตอนด้านการลงทุนที่มีความโปร่งใส และเชื่อถือได้มากขึ้น ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลด้านการลงทุนและบริการทั้งหมดให้ดีขึ้น

- การส่งเสริมและสร้างความตื่นตัว ส่งเสริมให้อาเซียนเป็นแหล่งรวมของการลงทุนและ เครือข่ายการผลิต โดยสร้างสภาพแวดล้อมที่จำเป็นต่อการส่งเสริมการลงทุนทุกรูปแบบ และดึงดูด การลงทุนในสาขาที่มีการเจริญเติบโต เข้ามาในอาเซียน ส่งเสริมการลงทุนระหว่างกันภายในอาเซียน โดยเฉพาะจากสมาชิกอาเซียนเดิม ๖ ประเทศ ไปยังกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม เป็นต้น

- การเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้น ด้วยการผ่อนคลาขมาตรการบัญชีทุน หากเป็นไปได้และ เหมาะสม ยกเลิกหรือผ่อนคลาขข้อจำกัดด้านการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างอาเซียน เพื่อ วัตถุประสงค์ในการดึงดูดการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศ ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาดหลักทรัพย์ ในอาเซียนให้มากขึ้น และยกเลิกหรือผ่อนคลาขข้อจำกัดต่อการลงทุนในหลักทรัพย์ (portfolio investment) พร้อมกับเชื่อมโยงตลาดตราสารหนี้ (bond) และตราสารทุน (equity) ด้วยการปรับ ประสานมาตรฐานและแนวปฏิบัติ โดยเชื่อมโยงตลาดหลักทรัพย์ของอาเซียน ภายในปี ค.ศ.๒๐๑๐ ส่งเสริมให้อาเซียนเป็นเป้าหมายการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ (asset class)

การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี

บริหารการเคลื่อนย้ายหรืออำนวยความสะดวกในการเดินทางสำหรับบุคคลธรรมดาที่ เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้า บริการ และการลงทุน โดยยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับคนสัญชาติ อาเซียนที่เดินทางภายในอาเซียนในช่วงระยะสั้น การอำนวยความสะดวกในการออกวีซ่าและ ใบอนุญาตทำงานสำหรับผู้เชี่ยวชาญ และแรงงานฝีมือ

สำนักวิชาการ ให้การบริการทางวิชาการ

๑. ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ ให้บริการในวันและเวลาราชการ
  - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
  - ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุญาโตตุลาการ ทรัพย์สินทางปัญญา
  - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
  - ด้านเศรษฐกิจ พาณิชย การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน งบประมาณ ประกันภัย อุตสาหกรรม คมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเกษตรและสหกรณ์
  - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
  - ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงานและสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การกีฬา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การพลังงาน
๒. ณ จุดบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-knowledge Services) อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓ ให้บริการในวันและเวลาราชการ สำหรับวันประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้บริการถึงเวลา ๑๙.๓๐ น. โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๘

พิมพ์ที่สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ออกแบบปกโดย น.ส.รติมา ศาตตะประกษา